EDGAR WALLACE

EDGAR WALLACE

CONSILIUL JUSTIŢIEI, CAPITOLUL 1

SUTA ROŞIE.

Nici dumneavoastră, nici eu nu avem căderea să-l judecăm pe Manfred şi acţiunile sale. Spun Manfred, deşi la fel de bine aş fi putut spune Gonsalez, sau în fond chiar Poiccart însuşi, întrucât ei sunt în egală măsură vinovaţi sau măreţi, în funcţie de lumina în care le priveşti faptele. Cei mai anarhici dintre noi ar ezita să-i apere, dar cel mai mare umanitar cu greu i-ar putea condamna.

Din punctul nostru de vedere, al celor ce respectă legea, văzându-ne de treaba noastră conform codului moral, şi indiscutabil ţinând stânga sau dreapta, după cum ne dictează poliţia, metodele lor erau cumplite, nejustificate, revoltătoare.

Asta nu afectează prea mult afirmaţia că, în dorinţa unui cuvânt mai potrivit, îi numim criminali. Aceasta ar fi denumirea unanim acceptată, dar eu cred – de fapt, ştiu – că puţin le păsa de opiniile rasei umane. Am mari îndoieli că s-ar fi aşteptat ca posteritatea să-i încarce cu onoruri.

Acţiunea lor îndreptată spre cabinetul ministerial era crimă, pur şi simplu. Totuşi, având în vedere marile probleme umane implicate, cine ar putea-o descrie ca fiind periculoasă?

Cinstit vorbind, aş spune despre cei trei care l-au ucis pe Sir Philip Ramon, şi care au măcelărit nemilos în numele Dreptăţii, că se bucură de înţelegerea mea. Sunt crime pentru care nu există o pedeapsă pe măsură, şi insulte pe

care maşinăria legii scrise nu le poate şterge. Aici se află justificarea celor Patru Justiţiari – Consiliul Dreptăţii, aşa cum se autointitulează în prezent, un consiliu de mari minţi luminate, imperturbabil.

Şi, la puţin timp după moartea lui Sir Philip şi în vreme ce Anglia încă mai comenta evenimentul, au jucat un act sau o serie de acte care au câştigat un fel de încuviinţare oficială nu numai din partea guvernului Marii Britanii, ci şi a guvernelor Europei, şi Falmouth şi-a văzut dorinţa împlinită. Pentru că aşa purtau ei războiul împotriva criminalilor-din-lumea-bună – le subminau puterea, şiretenia, şi minţile lor minunate împotriva celei mai puternice organizaţii a lumii interlope – împotriva foştilor maeştri ai artelor ticăloşiei, şi a inteligenţelor la fel de agile.

A fost ziua triumfului Sutei Roşii. Minunatul congres internaţional se reunea la Londra, primul mare congres al Anarhismului recunoscut. Nu era o adunare clandestină a unor bărbaţi în grabă vorbind pe la colţuri, ci una la vedere şi curajoasă, cu trei poliţişti special la datorie în afara încăperii, un portar care să verifice biletele în holul exterior, şi un stenograf cunoscător de franceză şi idiş, care să noteze remarcabilele declaraţii.

Minunatul congres era o realitate. Când fusese pus pe tapet, au fost indivizi care au râs la auzul ideii; Nilov din Vitebsk era unul dintre ei, pentru că nu credea posibilă o asemenea deschidere. Dar micuţul Peter (numele lui ridicol era Konoplanikova, reporter al colectivului redacţional al prostescului „Russkoye Znamza”), acest Peter care imaginase întreaga poveste, a cărui idee era să organizeze o conferinţă a Sutei Roşii în Londra, care închiriase sala şi emisese biletele (purtând în colţul din stânga sus triunghiul răsturnat al Sutei), cerându-le ruşilor din Londra interesaţi de construirea unui Cămin al Marinarilor Ruşi să solicite bilete, şi care, în acelaşi timp, asigurau securitatea unei încăperi unde era imposibil de pătruns, era fericit – mda, frăţiorilor, era o zi măreaţă pentru Peter.

— Întotdeauna poţi păcăli poliţia, rosti micul Peter plin de entuziasm; aranjează o reuniune cu scop filantropic şi – voila! *

Inspectorul Falmouth îi scrie comisarului de poliţie: „ Cu tot respectul, iată veştile la îndemână. Reuniunea care se va ţine diseară la Phoenix Hall, Middlesex Street, E., cu scopul de a colecta fonduri pentru Căminul Marinarilor Ruşi este, fireşte, primul congres internaţional al Sutei Roşii. Posibil să nu putem infiltra un om, dar să nu credeţi că va conta prea mult, întrucât reuniunea va începe prin oferirea reciprocă de flori şi chestiunea serioasă nu va începe până nu se întruneşte comitetul intern. Anexez o listă a celor sosiţi deja în Londra, şi am onoarea de a vă cere să-mi trimiteţi portretele bărbaţilor mai jos citaţi.

*

Erau trei delegaţi din Baden, Herr Schmidt din Frieburg, Herr Bleaumeau din Karlsruhe şi Herr Von Dunop din Manheim. Nu erau persoane importante, nici măcar în lumea Anarhismului; nu ieşeau în evidenţă în mod deosebit, astfel că lucrul straniu care li s-a întâmplat în noaptea congresului e cu atât mai remarcabil.

Herr Schmidt părăsise pensiunea sa din Bloomsbury şi se grăbea spre est. Era o seară de toamnă târzie şi căzuse o ploaie rece, şi Herr Schmidt se întreba în gând dacă să meargă direct la întâlnirea unde promisese să-şi întâlnească cei doi compatrioţi, sau să cheme un taxi şi să ajungă direct la sală, când o mână îi înşfăcă braţul. Se răsuci brusc şi întinse mâna spre buzunarul de la şold. Doi bărbaţi stăteau în spatele lui şi, în afara lor, scuarul prin care trecea era pustiu.

Înainte de a reuşi să apuce pistolul Browning, celălalt braţ îi fu înşfăcat şi cel mai înalt dintre cei doi bărbaţi vorbi.

— Sunteţi Augustus Schmidt? Întrebă acesta.

— Ăsta e numele meu.

— Sunteţi anarhist?

— Asta mă priveşte.

— Acum vă îndreptaţi spre o reuniune a Sutei Roşii?

Herr Schmidt holbă ochii într-o uluială sinceră.

— Cum de ştiţi asta? Întrebă.

— Sunt detectivul Simpson de la Scotland Yard şi o să vă arestez, fu răspunsul calm.

— Sub ce acuzaţie? Întrebă neamţul.

— Asta o să v-o spun mai târziu.

Bărbatul din Baden dădu din umeri.

— Acum aflu că în Anglia a avea opinii e un delict.

Un automobil închis pătrunse în scuar, şi cel mai scund dintre cei doi fluieră şi şoferul trase aproape de grup.

Anarhistul se răsuci spre bărbatul care îl arestase.

— Vă avertizez că veţi da socoteală pentru asta, rosti furios la culme. Am o întâlnire importantă pe care m-ai făcut s-o ratez prin comportamentul dumitale prostesc şi…

— Urcă! Rosti răspicat individul înalt.

Schmidt pătrunse în maşină şi portiera se trânti în urma lui.

Era singur şi în beznă. Maşina porni şi Schmidt descoperi că vehiculul nu avea geamuri. Îi veni gândul nebunesc că ar putea scăpa. Încercă portiera; de neclintit. O pipăi precaut. Era întărită cu foi subţiri de oţel.

— O închisoare pe roţi, mormăi cu o înjurătură şi se cufundă la loc în colţul maşinii.

Nu cunoştea Londra; habar n-avea încotro se îndreaptă. Timp de zece minute maşina merse neîntrerupt. Era uluit. Poliţiştii ăştia nu-i luaseră nimic, încă mai avea pistolul. Nici măcar nu încercaseră să-l percheziţioneze, căutând documente compromiţătoare. Nu că ar fi avut vreunul în afara permisului pentru conferinţă şi… Codul Intern!

Ceruri! Trebuie să-l distrugă. Îşi repezi mâna în buzunarul interior al hainei. Era gol. Punguţa din piele fină dispăruse! Chipul îi deveni pământiu, pentru că Suta Roşie nu e o societate secretă imaginară, ci o organizaţie sângeroasă, cu mai puţină milă faţă de fraţii care dau greş decât pentru inamicii declaraţi. În bezna groasă din maşină degetele lui

nervoase scotociră prin toate buzunarele. Nici o îndoială – hârtiile dispăruseră.

În toiul căutării, maşina se oprise. Strecură pistolul său plat afară din buzunar. Postura sa era disperată şi nu era genul de om care să neglijeze riscul.

Cândva era un frate al Sutei Roşii care vânduse o parolă Poliţiei Secrete. Şi fratele fugise din Rusia. Era implicată şi o femeie, şi povestea e o povestioară neobişnuită care merită spusă. Deci, bărbatul şi femeia au fugit şi s-au dus la Baden, şi Schmidt i-a recunoscut după fotografiile pe care le primise de la sediul central şi, într-o noapte… Înţelegeţi că n-a fost nimic înţelept sau plăcut. Ziarele englezeşti au descris-o drept o „crimă scandaloasă”, deoarece detaliile crimei erau mai degrabă şocante. Lucrul în favoarea lui Schmidt în analele Societăţii era acela că ucigaşul n-a fost descoperit.

Amintirea acestui episod îi reveni anarhistului când se opri maşina – poate că acesta era lucrul pe care-l descoperise poliţia? În colţurile întunecate ale minţii îi reveni iar scena, şi vocea bărbatului… „Nu! Nu! O, Doamne! Nu! Şi Schmidt transpiră…

Portiera maşinii se deschise şi el piti pistolul la loc.

— Nu trage, rosti o voce calmă în bezna de afară, aici sunt câţiva prieteni de-ai tăi.

Coborî pistolul, pentru că auzul lui ascuţit percepuse o tuse şuierată.

— Von Dunop! Strigă uluit.

— Şi Herr Bleaumeau, rosti aceeaşi voce. Urcaţi, voi doi.

Doi bărbaţi se poticniră în maşină, unul împietrit şi tăcut – cu excepţia tusei şuierate – celălalt cârtitor şi volubil.

— Stai, prietene! Urlă namila de Bleaumeau; Stai! O să te fac să regreţi.

Portiera se închise şi maşina porni.

Cei doi bărbaţi de afară urmăriră cum vehiculul cu nefericiţii lui pasageri dispare după un colţ, şi apoi porniră încet din loc.

— Extraordinari bărbaţi, rosti cel mai înalt.

— Foarte, răspunse celălalt, apoi: Von Dunop – nu e cel care…?

— Care a aruncat bomba asupra preşedintelui Elveţiei – da.

Bărbatul mai scund zâmbi în întuneric.

— Orice naş îşi are naşul, rosti.

Perechea merse în tăcere şi ajunse pe Oxford Street când ceasul unei biserici bătu ora opt.

Bărbatul înalt ridică bastonul şi un taxi hoinar apăru la curbă.

— Aldgate, spuse, şi cei doi bărbaţi se aşezară.

Niciunul nu vorbi până când taxiul ajunse pe Newgate Street, şi atunci cel mai scund întrebă:

— Te gândeşti la femeie?

Celălalt încuviinţă şi tovarăşul său amuţi iar; apoi rosti din nou:

— Ea e o problemă şi o dificultate, într-un fel -deşi e cea mai periculoasă dintre toţi. Şi lucrul curios în toată treaba e că dacă n-ar fi fost frumoasă şi tânără, n-ar fi fost deloc o problemă. Suntem foarte umani, George. Dumnezeu ne-a făcut să credem că e ilogic să amestecăm micile afaceri ale vieţii cu marele plan. Şi marele plan e acela că bărbatul animal trebuie să aleagă femeia animal pentru mama copilului său.

— Venenum în auro bibitur*, cită celălalt, ceea ce arată că era un detectiv extraordinar, şi, în ceea ce mă priveşte, contează prea puţin dacă victima unei crime iresponsabile e o femeie frumoasă sau un negrotei ghinionist.

Eliberară taxiul la Aldgate Station şi o luară pe Middlesex Street.

Locul de întâlnire al marelui congres era o sală care fusese iniţial ridicată de un entuziast gentleman creştin cu o slăbiciune pentru convertirea evreilor la Noua Biserică Prezbiteriană. Cu acest scop lăudabil fusese inaugurată cu mare pompă şi cu intonarea unor cântece bisericeşti, şi cu

acel prilej entuziastul prozelitist vorbise neîntrerupt două ore şi patruzeci de minute.

După douăsprezece luni de muncă, gentlemanul creştin descoperi că avantajele creştinismului se aplicau doar evreilor cu adevărat foarte bogaţi, Cohen care devenea Cowan, Isaac care devenea Graham, şi ciudaţilor evrei mărunţi care aveau cu frăţia lor aceeaşi relaţie precum Cafrii Albi cu Comunitatea Europeană.

Astfel încât sala trecu din mână în mână şi, neizbutind să obţină o aprobare pentru muzică şi dans, reveni la stadiul de sală-pentru-misionariat.

Generaţii succesive de băieţei distruseseră ferestrele şi decojiseră pereţii. Afişe succesive coloraseră faţada albă. În seara asta, nimic nu sugera că ar exista vreo afacere de extraordinară importanţă care să se tranzacţioneze între zidurile ei. O întrunire rusească sau idiş sau oricare alt gen de reuniune nu tulbură în prea mare măsură Middlesex Street, şi chiar dacă micuţul Peter anunţase cu mare pompă că congresul Sutei Roşii urma să se întâlnească în plen, n-ar fi existat nici o tulburare locală şi – ca să rostim adevărul – el tot ar fi recurs la serviciile celor trei poliţişti şi ale comisarului.

Acestui onorabil, spilcuit, elegant gentleman în uniformă, purtând pe piept medaliile pentru eliberarea Chitralului şi a Campaniilor din Sudan, îi înmânară cei doi bărbaţi jumătăţile perforate ale biletelor şi trecură prin holul de afară într-o încăpere mică. Lângă o uşă din capătul celălalt stătea un bărbat slab cu barba încâlcită. Ochii îi erau înroşiţi şi obosiţi, purta cizme lungi strânse pe picior, şi avea un stil de a-şi deplasa capul înainte şi în lateral ca o găină iscoditoare.

— Aveţi cuvântul, fraţilor? Întrebă, vorbind germana ca unul nefamiliarizat cu limba.

Cel mai înalt dintre cei doi străini aruncă o privire rapidă spre santinelă, de la cizmele din piele crăpată până la lanţul de ceas strălucitor. După care răspunse în italiană:

— Nimic!

Chipul paznicului se înroşi de plăcere la auzul limbii cunoscute.

— Treci, frate; e foarte plăcut să auzi limba asta.

Aerul sălii aglomerate îi izbi în faţă pe cei doi bărbaţi ca lovitura unui distrugător. Era murdar; nesănătos – parfumul unui azil de noapte dis-de-dimineaţă.

Sala era înţesată, ferestrele închise şi cu perdelele trase şi, ca o măsură de precauţie, micul Peter pusese pături groase în faţa ventilatoarelor.

La un capăt al sălii se afla o platformă pe care se înălţa un semicerc de scaune şi, în centru, o masă îmbrăcată în roşu. Pe peretele din spatele scaunelor – toate erau ocupate – se afla un imens steag roşu purtând în centru un mare „C” alb. Fusese bătut în cuie pe perete, dar un colţ se desprinsese, dând la iveală o parte din lozinca pictată de misionari: Cei săraci cu duhul, pentru că ei vor moşteni pământul.

Cei doi intruşi îşi croiră drum printr-un grup care se adunase la uşă. Trei coridoare se întindeau pe lungimea clădirii, şi ei o luară pe gangul central şi găsiră locuri lângă platformă.

Un frate vorbea. Era un adept bun şi zelos, dar un orator prost. Vorbea în nemţeşte şi enunţa locuri comune cu accente răguşite. Rostea toate lucrurile pe care ceilalţi le spuseseră şi le uitaseră.

— A sosit clipa loviturii, era cea mai notabilă propoziţie, şi notabilă numai pentru că provocă un slab ropot de aplauze.

Publicul se foia nerăbdător. Bunul Bentvich vorbise mai mult decât timpul alocat; şi mai erau şi alţii înscrişi să vorbească – şi, din cauza asta, nerăbdători. Şi curând va fi ora zece, înainte să apară Femeia din Gratz.

Murmurul era cel mai intens în colţul sălii, unde micul Peter, numai ochi şi sprâncene uimite, se adresa unui public numai al lui.

— E imposibil, e absurd, e cea mai mare prostie! Vocea lui subţire se transformă aprape într-un ţipăt. Ar trebui să

izbucnesc în râs – ar trebui s-o facem cu toţii, dar Femeia din Gratz a luat chestiunea în serios, şi e înspăimântată!

— Înspăimântată!

— Nonsens!

— Oh, Peter, nebunul!

Se mai rostiră şi alte lucruri, deoarece toţi cei din apropiere îşi exprimară opinia. Peter suferea, dar nu din cauza epitetelor. Era strivit, umilit, copleşit de ştirile cumplite. Aproape izbucni în lacrimi la gândul oribil. Femeia din Gratz era înspăimântată! Femeia din Gratz, cea care… Era de neconceput.

Îşi întoarse privirea spre platformă, dar nu se afla acolo.

— Povesteşte-ne despre asta, Peter, stărui o duzină de glasuri; dar micuţul cu lacrimi licărind pe genele deschise la culoare îi opri fluturând mâna.

Până acum, din izbucnirea lui incoerentă nu aflaseră decât asta – că Femeia din Gratz era înspăimântată.

Şi asta era destul de rău.

Pentru că femeia asta – de fapt era o fată, un copil slab care ar fi trebuit să-şi termine şcoala undeva în Germania – era aceeaşi femeie care apăruse cândva şi electrizase lumea.

Fusese o întrunire într-un mic orăşel din Ungaria, ca să se discute căile şi mijloacele. Şi când bărbaţii îşi isprăviseră acuzaţia la adresa Austriei, ea se ridicase şi vorbise. O fetiţă în fustă scurtă, cu două cosiţe lungi de păr de culoarea inului, cu picioare subţiri, piept plat, ascuţită, fără şolduri – asta au observat bărbaţii din Gratz în timp ce zâmbeau în pumni şi se întrebau de ce o adusese taică-său la întrunire.

Numai că discursul ei… A vorbit două ore şi toţi au stat nemişcaţi. O fetiţă cu pieptul plat, plină de fraze sonore – cele mai multe le adunase din conversaţiile din bucătăria bătrânului Joseph. Dar cu o forţă numai a ei adunase laolaltă aceste truisme neînsemnate şi le înzestrase cu o vitalitate nemaipomenită.

Erau platitudini vechi, vechi, ca să fim sinceri, dar într-un anume punct în istoria revoluţiei, un geniu de mult dispărut le inventase, şi recent transformate în cuptorul sufletului, modelaseră minţile bărbaţilor şi îndrumaseră faptele lor măreţe şi înfricoşătoare.

Deci, Femeia din Gratz apăru, şi vorbiră despre ea şi făcură să circule discursurile ei în fiecare limbă. Şi ea crescu. Chipul golaş al acestei fete deşirate se împlini, şi sânul ei plat se rotunji şi apărură linii mai netede şi curbe în silueta ei ascuţită şi, aproape înainte ca ei să-şi dea seama, era frumoasă.

Astfel că faima ei crescu până când îi muri tatăl şi ea plecă în Rusia. Apoi veni o serie de atrocităţi care pot fi expuse scurt şi cuprinzător:

1: Generalul Malov, împuşcat mortal de o femeie necunoscută în biroul său personal din Sediul Poliţiei, Moscova.

2: Prinţul Hazallarkov, împuşcat mortal de o femeie necunoscută pe străzile Petrogradului.

3: Colonelul Kaverdavskov, ucis de o bombă aruncată de o femeie care a reuşit să fugă.

Şi Femeia din Gratz căpătă o mai mare faimă. Fusese arestată de şase ori, biciuită de două ori, dar n-au putut găsi nici o dovadă împotriva ei şi nici nu i-au smuls vreo mărturisire – şi era foarte frumoasă.

Acum, în aplauzele furtunoase ale delegaţilor care aşteptau, păşi pe platformă şi luă locul ultimului vorbitor prin laterala mesei acoperite cu oşu.

Ridică mâna şi o tăcere absolută şi totală cuprinse sala, astfel că primele ei cuvinte răsunară strident şi ţipător, deoarece îşi acordase vocea gălăgiei dinainte. Îşi reglă nivelul şi îşi aduse glasul la un ton de conversaţie.

Rămase calmă, cu mâinile strânse la spate, şi nu schiţă nici un gest. Emoţia dinlăuntrul ei era transmisă prin vocea minunată. Într-adevăr, forţa discursului ei se afla mai degrabă în felul rostirii decât în substanţă, pentru că doar

din când în când se îndepărta de textul nescris al Anarhismului: dreptul celor oprimaţi de a-l da jos pe opresor; divinitatea violenţei; caracterul sacru al sacrificiului şi martiriului pentru cauza iluminării. O singură frază s-a detaşat din banalitatea discursului. Vorbea despre Teoreticienii care propovăduiau reforma şi condamnau violenţa: „Aceşti Iisuşi care îşi aleg Calvarurile”, îi numea cu fină batjocură, şi sala îşi striga aprobarea pentru ilustrare.

Furia aplauzelor fu cea care o tulbură; cel mai înalt dintre cei doi bărbaţi care o priveau îşi dădu seama de asta. Pentru că atunci când urletele încetară şi ea se străduia să-şi reia discursul, se bâlbâi şi vocea îi tremură, după care tăcu. Apoi brusc şi cu o vehemenţă surprinzătoare o luă de la capăt. Numai că schimbase direcţia discursului şi acum vorbea despre alt subiect. Un subiect mai aproape de ea în clipa aceea decât oricare altul, pentru că obrajii ei palizi se înroşiră şi o lumină febrilă îi apăru în ochi în timp ce vorbea.

— Şi acum, în ciuda organizării noastre perfecte, în ciuda lumii aproape la îndemâna noastră – vine cineva care spune „Stop!

— Şi noi, care prin acţiunile noastre am terorizat regi şi am dominat consiliile imperiilor, ne trezim ameninţaţi!

Asistenţa tăcu brusc. Tăcuse şi înainte, dar acum tăcerea era dureroasă.

Cei doi bărbaţi care o urmăreau se agitară un pic stânjeniţi, ca şi cum ceva din discursul ei ar fi distonat. Într-adevăr, sugestia de fanfaronadă în afirmaţia ei despre puterea Sutei Roşii adusese o notă discordantă.

Fata continuă să vorbească rapid.

— Am auzit – aţi auzit – că-i cunoaştem pe cei care ne-au scris. Aceştia spun – vocea îi crescu în intensitate – că n-ar trebui să facem ceea ce facem. Ne ameninţă – mă ameninţă – că trebuie să ne schimbăm metodele, altfel ne vor pedepsi aşa – aşa cum noi – pedepsim; vor ucide cum ucidem noi… Se auzi un murmur în mijlocul asistenţei şi bărbaţii

schimbară priviri uluite. Pentru că pe chipul ei palid se instalase o teroare evidentă şi nedeghizată, care strălucea în ochii ei minunaţi. Numai că noi vom sfida…

Voci răstite şi zgomotul unei încăierări în mica anticameră o întrerupseră, şi un semnal de alarmă urlat ridică asistenţa în picioare.

— Poliţia!

O sută de mâini se întinseră spre buzunarele secrete, dar cineva sări pe o bancă, lângă intrare, şi ridică o mână autoritară.

— Domnilor, nu e cazul să intraţi în panică – sunt detectivul-supraveghetor Falmouth de la Scotland Yard, şi n-am nimic cu Suta Roşie.

Micul Peter, încremenit pentru o clipă, îşi croi drum spre detectiv.

— Pe cine vreţi – ce vreţi? Întrebă.

Detectivul se rezemă cu spatele de uşă şi răspunse:

— Îi vreau pe cei doi bărbaţi care au fost văzuţi intrând în această sală: doi membri ai unei organizaţii din afara Sutei Roşii. Ei…

— Ha! Femeia care încă stătea pe platformă se aplecă în faţă cu ochii în flăcări.

— Ştiu, ştiu! Strigă gâfâind; bărbaţii care ne-au ameninţat – care m-au ameninţat – Cei Patru Justiţiari!

CAPITOLUL 2
AL PATRULEA BĂRBAT.

Când vorbi detectivul, mâna bărbatului înalt era în buzunar.

Când intrase în sală aruncase o scurtă privire asupra locului şi observase fiecare detaliu. Văzuse porţiunea din lemn nevopsit care proteja cablurile electrice, şi profitase de ocazie, în timp ce fratele banal vorbea, pentru o recunoaştere mai aprofundată. În partea stângă a platformei se afla un pupitru din porţelan alb cu şase întrerupătoare. Aprecie distanţa şi scoase mâna în care ţinea pistolul.

Bang! Bang!

Un zgomot de sticlă spartă, un flash rapid al unei flăcări albastre a siguranţelor sfărâmate – şi sala era în beznă. Totul se petrecu înainte ca detectivul să poată ţâşni din mulţimea care urla şi ţipa – înainte ca ofiţerul de poliţie să poată arunca o privire spre bărbatul care trăsese.

Într-o clipă, locul devenise un iad.

— Linişte! Urlă Falmouth peste toată zarva. Linişte! Astâmpăraţi-vă, laşi nenorociţi – faceţi lumină aici, Brown, Curtis – inspectore, unde sunt lanternele oamenilor tăi! Razele unei duzini de lanterne se agitară deasupra gloatei zgomotoase. Aprindeţi lanternele, şi, către mulţimea în fiebere: Linişte!

Atunci, un tânăr ofiţer isteţ îşi aminti că văzuse aprinzătoare de gaz în încăpere şi se luptă cu gloata care urla până când ajunse la perete şi descoperi ştuţul de gaz cu lanterna. Scăpără un chibrit şi aprinse gazul, şi panica încetă la fel de brusc precum începuse.

Falmouth, plin de furie, privi în toată sala.

— Păziţi uşa, rosti scurt; sala e înconjurată şi n-au cum să scape.

Înaintă cu paşi repezi de-a lungul coridorului central, urmat de doi dintre oamenii lui şi, cu un salt agil, sări pe platformă şi privi asistenţa. Femeia din Gratz, cu chipul împietrit, rămase nemişcată, cu o mână pe mescioară, cu cealaltă la gât. Falmouth ridică mâna ca să impună tăcerea şi infractorii se supuseră.

— N-am nimic de reproşat Sutei Roşii, spuse. Conform legilor acestei ţări, e îngăduit să ai propriile opinii şi să propagi doctrine, indiferent cât de inacceptabile ar fi – mă aflu aici pentru a aresta doi oameni care au încălcat legile acestei ţări. Două persoane care fac parte din organizaţia cunoscută sub numele de Cei Patru Justiţiari.

În timp ce vorbea, ochii lui examinau chipurile celor din faţă. Ştia că jumătate din asistenţă nu-l înţelege şi că

zumzetul care se auzi când termină era discursul său în curs de traducere.

Nu reuşi să distingă feţele pe care le căuta. Mai precis, spera ca cercetarea lui să-i determine pe cei doi bărbaţi, a căror identitate nu o cunoştea, să se dea de gol.

Există mici evenimente, neimportante prin ele însele, care, din când în când, duc la consecinţe uimitoare. Un autobuz care a derapat a izbit un automobil particular în Piccadilly şi a dus la descoperirea a trei străini cu gura mare întemniţaţi în vehiculul răsturnat. Aceasta a dus mai departe la descoperirea că şoferul dispăruse în confuzia iscată de coliziune. În întuneric, comparându-şi observaţiile, cei trei prizonieri ajunseseră la o concluzie – cu alte cuvinte, că răpirea lor era o consecinţă a unei scrisori misterioase primită de fiecare, care purta semnătura „Cei Patru Justiţiari”.

Astfel că, în panica iscată de accident, au fost suficient de indiscreţi ca să-i înjure pe nume pe Cei Patru Justiţiari şi, Cei Patru Justiţiari fiind un subiect delicat pentru poliţie, au fost interogaţi, şi finalul a fost că superintendentul Falmouth s-a îndreptat cu maşina în mare grabă spre est şi a fost aşteptat în Middlesex Street de câteva cadre ale poliţiei special convocate.

Se afla în aceeaşi situaţie dezvantajoasă ca întotdeauna – Cei Patru Justiţiari erau pentru el doar nişte nume, simboluri ale unei forţe iuţi, necruţătoare, care lovea sigur şi la ţanc – şi nimic mai mult.

Doi sau trei dintre liderii Sutei Roşii ieşiră în faţă şi se apropiară de platformă.

— Nu cunoaştem, rosti Francois, francezul, vorbind în numele tovarăşilor săi într-o engleză fără cusur, nu cunoaştem identitatea indivizilor pe care-i căutaţi, dar înţelegând că nu sunt fraţi ai Societăţii noastre, şi mai mult – nu-şi găsea cuvintele care să descrie situaţia ciudată – şi mai mult, întrucât ne-au ameninţat – ne-au ameninţat, repetă tulburat, vă stăm la dispoziţie.

Detectivul profită de ocazie.

— Bine! Rosti şi alcătui un plan rapid.

Cei doi bărbaţi n-aveau cum să fi ieşit din sală. Exista o uşiţă lângă platformă, remarcase asta – aşa cum o văzuseră şi cei doi pe care-i căuta. Evadarea părea posibilă pe acolo; se gândiseră şi ei la asta. Numai că Falmouth ştia că uşa de afară în care dădea micul vestibul era păzită de doi poliţişti. Asta era suma descoperirilor făcute şi de către cei doi bărbaţi pe care-i căuta. I se adresă rapid lui Francois.

— Vreau ca fiecare individ din sală să garanteze pentru celălalt, rosti iute. Cineva trebuie să identifice fiecare persoană, şi identificatorul să fie la rândul lui identificat.

Aranjamentele fură făcute cu iuţeala fulgerului. De pe platformă, liderii Sutei Roşii explicară planul în franceză, germană şi idiş. Apoi poliţia alcătui un şir, şi unul câte unul oamenii înaintară, şi timizi, suspicioşi sau stângaci, în funcţie de temperamentele diferite, trecură prin faţa poliţiei.

— Acesta e Simon Czech din Budapesta.

— Cine îl identifică?

— Eu – o duzină de glasuri.

— Treceţi.

— Acesta e Michael Ranekov din Odessa.

— Cine-l identifică?

— Eu, rosti în germană un individ solid.

— Şi dumneata?

Se auziră câteva chicote înfundate, pentru că Michael e cel mai cunoscut din frăţie. Unii, trecând linia, aşteptau să-şi identifice rudele şi compatrioţii.

— Pare mult mai simplu decât mi-aş fi imaginat.

Bărbatul înalt cu barbă îngrijită era cel care vorbise pe un ton gutural, nici în germană nici în idiş. Privea cu interes amuzat examinarea.

— Cum se despart mieii de capre, rosti cu un uşor zâmbet şi tovarăşul său taciturn încuviinţă. Apoi întrebă: Crezi că vreunul din ăştia o să te recunoască drept cel care a tras?

Bărbatul înalt clătină hotărât din cap.

— Erau cu ochii pe poliţişti şi, în afară de asta, sunt un trăgător foarte iute. Nu m-a văzut nimeni, doar dacă…

— Femeia din Gratz? Întrebă celălalt, fără a părea câtuşi de puţin îngrijorat.

— Femeia din Gratz, spuse George Manfred.

Se alăturară şirului care se deplasa lent către bariera poliţiei.

— Mă tem, rosti Manfred, că vom fi nevoiţi să evadăm într-un mod cât se poate de evident – metoda berbecului e una asupra căreia, din principiu, am obiecţii şi pe care n-am fost silit niciodată s-o folosesc.

Vorbeau tot timpul într-o limbă cu accente guturale aspre, şi cei care se aflau în apropiere îi priveau cu oarecare perplexitate, deoarece era o limbă care nu semăna cu niciuna auzită în Zona Revoluţionară.

Se apropiau din ce în ce mai mult de inflexibilul inchizitor din capătul liniei poliţiei. Înaintea lor se afla un tânăr care se răsucea din când în când ca şi cum ar fi căutat un prieten. Chipul său îl fascina pe cel mai scund dintre cei doi bărbaţi, dintotdeauna un cercetător al chipurilor. Era un chip cu o paloare cadaverică, accentuată de părul negru tuns scurt şi de sprâncenele negre groase. Estetic ca siluetă, contur rafinat, era chipul unui vizionar, şi în ochii neliniştiţi, trişti, se zărea o urmă de fanatism. Ajunse la barieră, şi o duzină de bărbaţi energici făcură un pas înainte pentru onoarea de a depune chezăşie. După care trecu, şi Manfred păşi calm în faţă.

— Heinrich Rossenburg din Raţ, aminti numele unui obscur sat din Transilvania.

— Cine-l identifică pe acest bărbat? Întrebă Falmouth, monoton. Manfred îşi ţinu răsuflarea şi se pregăti să sară.

— Eu.

Era spiritue care trecuse înaintea lui; visătorul cu chip de preot.

— Treceţi.

Manfred, calm şi zâmbitor, se strecură printre poliţişti cu o înclinare din cap familiară spre salvatorul său. Apoi auzi chemarea pentru tovarăşul său.

— Rolf Woolfund, auzi glasul limpede, netulburat al lui Poiccart.

— Cine-l identifică?

Din nou aşteptă încordat.

— Eu, rosti din nou vocea tânărului.

După care Poiccart i se alătură, şi aşteptară puţin.

Cu coada ochiului Manfred văzu cum bărbatul care garantase pentru el se îndreaptă spre ei. Veni alături, apoi:

— Dacă veţi dori să mă întâlniţi la Reggioni, la King's Cross, voi fi acolo într-o oră, rosti, şi Manfred remarcă fără emoţie că şi acest tânăr vorbea în arabă.

Trecură prin mulţimea care se adunase în jurul sălii – pentru că vestea raidului poliţiei se răspândise ca fulgerul în East End – şi ajunseră în Aldgate Station înainte de a vorbi.

— E un început curios al întreprinderii noastre, spuse Manfred. Nu părea nici mulţumit, nici supărat. Întotdeauna am fost convins că araba e cea mai sigură limbă din lume în care să vorbeşti secrete – capeţi înţelepciune odată cu anii, adăugă filosofic.

Poiccart îşi examină unghiile frumos manichiurate ca şi cum problema ar fi fost centrată acolo.

— Nu există precedent, rosti, vorbind ca pentru sine.

— Şi el ar putea fi o complicaţie, adăugă George; apoi: să aşteptăm şi să vedem ce se întâmplă.

Se întâmplă să apară individul care se purtase ca un adevărat prieten atât de ciudat. În faţa lui şchiopăta uşor un al patrulea bărbat, dar îi învrednici pe cei doi cu un zâmbet trist.

— Rănit? Întrebă Manfred.

— Un fleac, răspunse celălalt nepăsător, dar ce înseamnă misteriosul tău mesaj telefonic?

Manfred trecu rapid în revistă evenimentele nopţii, şi celălalt ascultă grav.

— E o situaţie curioasă, începu, când o privire alarmată a lui Poiccart îl opri. Subiectul conversaţiei lor sosise.

Se aşeză la masă şi-l concedie pe chelnerul agitat de lângă el.

Cei patru rămaseră tăcuţi o vreme, şi noul venit vorbi primul.

— Mă numesc Bernard Courtlander, rosti simplu, iar voi sunteţi organizaţia cunoscută sub numele de „Cei Patru Justiţiari”.

Aceştia nu răspunseră.

— Te-am văzut trăgând, continuă pe acelaşi ton, pentru că te-am urmărit din clipa în care ai intrat în sală, şi când poliţia a recurs la metoda identificării, am hotărât să-mi risc viaţa şi să vorbesc în numele tău.

— Asta înseamnă, interveni calm Poiccart, că ai hotărât să rişti – să fii ucis în locul nostru?

— Exact, rosti tânărul, încuviinţând, dar o simplă privire dinafară ar arăta că un asemenea lucru ar fi un cumplit act de nerecunoştinţă, numai că eu percep principiile mai îndeaproape, şi recunosc că o asemenea consecinţă a intervenţiei mele e perfect logică. Observă cum Manfred se reazemă de pernele din pluş roşu. Aţi demonstrat de atâtea ori că viaţa e factorul cel mai nesemnificativ în acţiunea voastră, şi aţi dat atâtea dovezi ale onestităţii ţelului vostru, încât sunt pe deplin mulţumit că dacă viaţa mea – sau viaţa oricăruia dintre voi – e un obstacol în faţa îndeplinirii obiectivelor voastre, viaţa aceea trebuie să dispară – aşa! Pocni din degete.

— Ei bine? Spuse Manfred.

— Cunosc isprăvile voastre, continuă ciudatul tânăr, dar cine nu le cunoaşte?

Scoase din buzunar o cutiuţă din piele, din care extrase o tăietură de ziar. Niciunul dintre cei trei nu manifestă nici

cel mai mic interes pentru hârtiuţa pe care o despături pe faţa de masă albă. Erau concentraţi asupra chipului său.

— Iată o listă a celor ucişi – în numele dreptăţii, rosti Courtlander, netezind cutele unei tăieturi din „Megaphone”, nepedepsiţi de legile ţărilor lor, anchete şi declaraţii, furturi din fonduri publice, corupători de minori – oameni care au cumpărat „justiţia” aşa cum noi cumpărăm pâinea. Împături la loc hârtia. M-am rugat lui Dumnezeu să vă pot întâlni într-o bună zi.

— Ei bine? Era din nou vocea lui Manfred.

— Vreau să fiu cu voi, să fiu unul de-ai voştri, să particip la campania voastră… Şi… Ezită, apoi adăugă sobru, dacă e nevoie, la moartea care vă aşteaptă.

Manfred încuviinţă lent, apoi privi spre bărbatul şchiop.

— Tu ce spui, Gonsalez? Întrebă.

Acest Leon Gonsalez era un celebru cititor al chipurilor – din câte ştia tânărul – şi se răsuci pentru examinare şi întâlni privirea lui apreciativă.

— Entuziast, visător şi intelectual, fireşte, rosti Gonsalez Lent; există încredere, ceea ce e bine, şi echilibru, ceea ce e şi mai bine, dar…

— Dar? Întrebă ferm Courtlander.

— Există pasiune, ceea ce e rău, fu verdictul.

— E o chestiune de antrenament, răspunse liniştit celălalt. Soarta m-a amestecat cu oameni care gândesc frenetic şi acţionează nebuneşte; e greşeala tuturor organizaţiilor care caută să îndrepte răul prin crime la întâmplare, care acţionează orbeşte, care au transformat sentimentul în sentimentalism, şi care confundă regii cu regalitatea.

— Faci parte din Suta Roşie? Întrebă Manfred.

— Da, răspunse celălalt, pentru că Suta Roşie mă poartă un pic pe drumul pe care mi-l doresc.

— În ce direcţie?

— Cine ştie? Răspunse celălalt. Nu sunt drumuri drepte, şi nu-ţi poţi da seama unde se află destinaţia după direcţia primei poteci.

— Nu-ţi spun ce mare risc îţi asumi, spuse Manfred, nici ce responsabilitate. Eşti un om bogat?

— Da, zise Courtlander, cât înseamnă bogăţia; am mari proprietăţi în Ungaria.

— N-am pus întrebarea întâmplător, deşi nu contează dacă ai fi sărac, spuse Manfred. Eşti pregătit să îţi vinzi proprietăţile – BudaGratz cred că se numesc – Înălţimea Voastră?

Pentru prima oară tânărul zâmbi.

— Nu m-am îndoit că mă cunoaşteţi, spuse; în ceea ce priveşte proprietăţile, le voi vinde fără ezitare.

— Şi vei pune banii la dispoziţia mea?

— Da, răspunse pe loc.

— Fără şovăire?

— Fără şovăire.

— Şi, rosti lent Manfred, dacă va trebui să folosim aceşti bani pentru ceea ce ar putea părea propriul nostru beneficiu, ai avea vreo obiecţie?

— Niciuna, răspunse tânărul.

— Şi ca zălog? Întrebă Poiccart, aplecându-se un pic în faţă.

— Cuvântul unui Hap…

— Destul, spuse Manfred; nu vrem banii tăi – deşi banii sunt testul suprem. Meditǎ puţin înainte de a vorbi iar.

— Mai e Femeia din Gratz, rosti brusc; în cel mai rău caz ar trebui ucisă.

— E păcat, spuse Courtlander, un pic trist. Răspunsese testului final fără să-şi dea seama. O prea mare supuşenie, o prea mare dorinţă de a fi de acord cu fraza supremă a celor Patru, orice ar fi putut trăda lipsa unui echilibru perfect al minţii, pe care-l cerea cuvântul lor, l-ar fi condamnat ireversibil.

— Să ţinem un toast obraznic, spuse Manfred, făcând semn unui chelner. Vinul fu deschis şi paharele umplute şi Manfred murmură toastul.

— Cei Patru care au fost trei, pentru cel de-al Patrulea care a murit şi cel de-al Patrulea care s-a născut.

A fost odată ca niciodată, un al patrulea care a fost burduşit cu gloanţe într-o cafenea din Bordeaux, şi pentru el au toastat. În Middlesex Street, în sala aproape golită, Falmouth era încolţit de o armată de reporteri.

— Erau Cei Patru Justiţiari, domnule Falmouth?

— I-aţi văzut?

— Aveţi vreun indiciu?

Fiecare secundă aducea o nouă serie de ziarişti, taxiurile sosind unul după altul pe strada dubioasă, şi şirul de vehicule aliniate în faţa sălii sugera o reuniune mondenă. Tragedia Telefonului era încă proaspătă în conştiinţa publicului şi nu mai era nevoie decât de rostirea cuvintelor magice „Cei Patru Justiţiari” pentru ca scânteia interesului să se aprindă din nou. Delegaţii Sutei Roşii alcătuiau un grup secret în mica sălbăticie din curtea închisă, şi printre aceştia ziarişti circulau asiduu.

Smith de la „Megaphone” şi tânărul său asistent, Maynard, se strecurară prin mulţime şi îşi găsiră taxiul.

Smith îi strigă şoferului încotro s-o ia şi se scufundă pe banchetă cu un fluierat de dezgust.

— I-ai auzit pe flăcăii ăia vorbind despre protecţia poliţiei? Întrebă; toţi anarhiştii binecuvântaţi din toată lumea – şi vorbind ca la o întâlnire a mamelor? Ascultându-i, ai crede că sunt cei mai respectabili membri ai societăţii pe care i-a văzut vreodată lumea. Civilizaţia noastră e un lucru minunat, adăugă, criptic.

— Cineva, spuse Maynard, m-a întrebat într-o franceză foarte stricată dacă poate fi dată în judecată conducerea!

În clipa aceea un lider al Sutei Roşii îi adresa o altă întrebare lui Falmouth, şi acesta, un pic arţăgos, îi răspunse cu toată politeţea de care era în stare.

— Puteţi să vă ţineţi întâlnirile, rosti cu oarecare asprime, atâta vreme cât nu puneţi la cale ceva menit să aducă o încălcare a păcii, puteţi vorbi despre revoltă şi anarhie până

când vă învineţiţi la faţă. Prietenii voştri englezi vă vor spune cât de departe puteţi merge – şi aş zice că puteţi merge destul de departe – puteţi sprijini asasinarea regilor, atâta vreme cât nu precizaţi care anume; puteţi unelti împotriva guvernelor şi acuza armate şi mari duci; de fapt, puteţi face ce vă trece prin cap – pentru că asta e legea.

— Ce înseamnă… O încălcare a păcii? Îl întrebă ziaristul, repetând cuvintele cu dificultate.

Un alt detectiv îi explică.

În noaptea aceea, Francois şi un oarecare Rudulph Starque o escortară pe Femeia din Gratz în locuinţa ei cu chirie din Bloomsbury, şi discutară despre răspunsul detectivului.

Acest Starque era un tip înalt, constituţie atletică, cu o faţă cărnoasă şi mici pungi sub ochi. Avea reputaţia că e înstărit şi că avea mare succes la femei.

— Deci s-ar părea că putem spune „Să-i măcelărim pe regi”, dar nu „Să-l măcelărim pe rege”; de asemeni că putem predica prăbuşirea guvernelor, dar dacă am spune „Hai în cafeneaua asta – cum îi zice?

— Local public, şi ne comportăm urât cu proprietaire*, comitem o… îâî… Încălcare a păcii – n-est ce pas*?

— Ăsta-i stilul englezesc, rosti Francois.

— Un stil prostesc, spuse celălalt.

Ajunseră la uşa pensiunii fetei. Fusese foarte tăcută în timpul plimbării, răspunzând monosilabic întrebărilor care i se adresau. Avea multe lucruri la care să reflecteze în urma evenimentelor.

Francois îi ură un scurt „noapte bună” şi se îndepărtă un pic. Era privilegiul lui Starque de a sta cel mai aproape de fată. Îi luă mâinile subţiri într-ale lui şi o privi. Cineva spusese că Estul începe la Bucureşti, dar există o urmă a Estului în fiecare ungur, şi există o anume grosolănie în întreaga lor atitudine faţă de femei, care şochează cele mai tandre susceptibilităţi ale occidentalilor.

— Noapte bună, micuţă Maria, spuse cu o voce joasă. Într-o bună zi, vei fi mai drăguţă, şi nu mă vei mai părăsi la uşă.

Îl privi fermă.

— Asta n-o să se întâmple niciodată, răspunse fără nici un tremur în glas.

CAPITOLUL 3

JESSEN, ALIAS LONG.

Prima pagină a tuturor cotidianelor importante din Londra era din nou plină de povestea Celor Patru Justiţiari.

— Mi-ar plăcea, spuse redactorul şef al „Megaphone”, meditativ, un fel de propagandă oficială pentru Cei Patru – un fel de manifest inspirat pe care l-am putea pune pe şase coloane.

Charles Garret, reporterul „vedetă” al „Megaphone”, cu pălăria dată pe ceafă, şi un ochi aparent neatent fixat pe lustra electrică, pufni. Redactorul şef îl privi gânditor.

— Un om inteligent ar trebui să ia legătura cu ei.

Charles rosti „Da”, dar fără entuziasm.

— Dacă nu te-aş cunoaşte, mârâi redactorul-şef, aş spune că ţi-e teamă.

— Îmi e, rosti obraznic Charles.

— Nu vreau să dau sarcina asta unui reporter mai tânăr, rosti trist redactorul şef, ar da rău în cadru pentru tine; dar mă tem că trebuie s-o fac.

— Fă-o, spuse Charles însufleţit, fă-o, şi pune-mi zece şilingi pe coroniţă.

Părăsi biroul câteva minute mai târziu, cu o urmă de zâmbet în colţul gurii, şi o hotărâre fermă în cele mai adânci şi secrete cotloane ale inimii. Stabilindu-şi cu o fermitate lipsită de compromisuri dreptul de a refuza contactul cu un personaj periculos, Charles îşi asumase din proprie iniţiativă sarcina pe care, oficial, o refuzase. Poate că şeful lui îl cunoştea la fel de bine cum se cunoştea el însuşi, pentru că atunci când Charles, cu un ultim pufăit sfidător, părăsise biroul, zâmbetul care îi apăru pe buze se reflectă pe chipul redactorului şef.

Păşind pe coridoarele Trustului Megaphone care răsunau sub paşii lui, Charles fluiera acel cântec popular şi satiric, cu refrenul:

Prin amabilitatea „Megaphone”

Prin amabilitatea „Megaphone”

Vara vine când pleacă primăvara, Şi lumea continuă să se rotească, Prin amabilitatea „Daily Megaphone”.

Acum, se afla pe Fleet Street şi, stând în marginea curbei, răspunse privirii întrebătoare a taximetristului printr-o încuviinţare.

— Încotro, domnule? Întrebă şoferul.

— Presley Street, 37, Walworth – treci de Blue Bob şi a doua la stânga.

Traversând Waterloo Bridge, îşi zise că taxiul ar putea atrage atenţia, aşa că la jumătatea drumului pe Waterloo Road dădu o altă comandă şi, eliberând taxiul, merse pe jos restul drumului.

Charles bătu la uşa Presley Street, 37, şi, după o mică aşteptare, un pas ferm răsună pe hol şi uşa se deschise pe jumătate. Holul era întunecat, dar putu zări nedesluşit silueta solidă a bărbatului care aştepta tăcut.

— Sunteţi domnul Long? Întrebă.

— Da, rosti tăios individul.

Charles izbucni în râs, şi bărbatul păru să recunoască vocea şi deschise uşa un pic mai larg.

— Nu sunteţi dl. Garret? Întrebă surprins.

— Eu sunt, rosti Charles şi păşi înăuntru.

Gazda lui se opri să încuie uşa, şi Charles auzi pocnetul încuietorii bine unse şi scârţâitul unui lanţ. Apoi, scuzându-se, bărbatul trecu de el şi, deschizând uşa, îl pofti într-o încăpere bine luminată, îl îndrumă pe Charles spre un fotoliu adânc, se aşează lângă o mescioară, îndoi colţul paginii unei cărţi din care evident citise, şi-l privi întrebător pe vizitator.

— Am venit să vă cer un sfat, rosti Charles.

Un om mai mărunt decât dl. Long ar fi putut reacţiona violent obraznic, dar tânărul ăsta – avea treizeci şi cinci de ani, dar părea mai vârstnic – nu se cobora la un asemenea nivel.

— Voiam să-ţi cer şi eu un sfat, rosti drept răspuns.

Limbajul lui era cel al unuia care se adresează unui egal, dar exista ceva în comportamentul său care sugera respect.

— Mi-ai vorbit despre Milton, continuă, dar am descoperit că nu-l pot citi. Poate din cauză că nu e suficient de concret. Se opri o clipă. Unica poezie pe care o pot citi e poezia Bibliei, şi asta pentru că materialismul şi misticismul sunt atât de ingenios amestecate…

Poate zărise o umbră pe chipul ziaristului, dar se opri brusc.

— Poate vorbim despre cărţi altădată, spuse. Charles nu protestă convenţional, dar acceptă explicaţia celuilalt având în vedere urgenţa afacerii sale.

— Îi cunoaşteţi pe toţi, spuse Charles, toate putregaiurile, şi câţiva dintre ei au ajuns să vă cunoască – în timp. Celălalt încuviinţă grav.

— Când alte surse de informaţii au dispărut, continuă ziaristul, n-am ezitat niciodată să vin la dumneavoastră – Jessen.

Să remarcăm că „domnul Long” din pragul casei devenise „domnul Jessen” în intimitatea încăperii.

— Vă datorez mai mult decât mi-aţi putea datora dumneavoastră vreodată, rosti sincer; m-aţi făcut om, arătă cu mâna încăperea ca şi cum rafinamentul acesteia era simbolul a ceea ce spusese mai înainte. Vă amintiţi dimineaţa aceea?

— Dacă dumneavoastră aţi uitat-o, eu nu – când v-am spus că, pentru a uita – trebuie să beau? Şi dumneavoastră aţi spus…

— N-am uitat, Jesse, spuse liniştit interlocutorul; şi faptul că ai dus la bun sfârşit totul, e o dovadă că eşti un soi bun.

Celălalt acceptă lauda fără să comenteze.

— Acum, continuă Charles, vreau să-ţi spun ceea ce începusem: urmăresc o poveste de senzaţie. E povestea Celor Patru Justiţiari; ştii totul despre asta? Înţeleg că da; ei bine, trebuie să te fac să intri cumva în contact cu ei. Nici o clipă nu mi-am imaginat că m-ai putea ajuta, şi nici nu mă aştept ca ăştia să aibă vreun complice printre oamenii pe care-i cunoşti.

— N-au, spuse Jessen; m-am gândit că nu merită să mă interesez. Ai vrea să mergi la Asociaţie?

Charles îşi încreţi buzele, gândindu-se.

— Da, rosti lent, e o idee; da, când?

— Diseară, dacă vrei.

— Diseară să fie, spuse Charles.

Gazda se ridică şi părăsi încăperea.

Reapăru imediat, purtând un palton negru, şi la gât un fular din mătase neagră care îi accentua paloarea feţei pătrăţoase.

— Aşteaptă o clipă, spuse şi descuie un sertar, din care scoase un revolver.

Examină grijuliu încărcătorul şi Charles zâmbi.

— Chiar e necesar? Întrebă.

Jessen clătină din cap.

— Nu, spuse uşor stânjenit, dar – am renunţat la toate nebuniile şi toanele, dar asta a rămas.

— Spaima de a fi descoperit?

Jessen încuviinţă.

— E singura nebunie care mi-a rămas – spaima asta. Strică tot fasonul.

Îl conduse prin holul îngust, mai întâi stingând lampa.

Rămaseră împreună pe strada întunecată, timp în care Jessen încuie cu grijă.

— Acum, rosti, şi în câteva minute se treziră în mijlocul confuziei răguşite a unei pieţe de noapte din Walworth Road.

Merseră în tăcere, apoi dădură în East Street, îşi croiră drum printre cumpărătorii mocăiţi, ocolind printre dughene

deasupra cărora atârnau lămpi cu petrol, şi pătrunseră brusc într-o stradă îngustă.

Amândoi păreau siguri de drum, deoarece mergeau rapid şi fără ezitări, şi, tăind printr-o curticică ce lega o străduţă urât mirositoare cu o alta, se opriră simultan dinaintea unei uşi a ceea ce părea a fi o fabrică părăsită.

Un tânăr cu chip ascuţit care stătea lângă uşă şi se comporta ca un paznic îşi repezi mâna înainte când intrară, dar, recunoscându-i, se retrase fără un cuvânt.

Urcară treptele scărilor slab luminate şi, deschizând o uşă din capul scărilor, Jessen îşi conduse prietenul într-o sală mare.

Privirea ziaristului întâlni o imagine curioasă. Bine familiarizat cu „Asociaţia” cum era, şi cu extraordinara ei alcătuire, totuşi nu pusese niciodată piciorul dincolo de portalurile ei. Bazându-şi concepţia pe cunoaşterea cluburilor muncitoreşti şi a instituţiilor filantropice pentru recuperarea tinerilor cu probleme, trecu cu vederea inevitabila masă de biliard; trecu cu vederea şi masa plină cu literatură veche de-o lună, dar, mai ales, aroma cafelei proaspete.

Podeaua era acoperită cu rumeguş, şi lângă focul care troznea şi strălucea într-un capăt al încăperii se afla un semicerc de scaune ocupate de bărbaţi de diferite vârste. Tineri care păreau bătrâni şi bătrâni care păreau tineri, bărbaţi în zdrenţe, bărbaţi îmbrăcaţi elegant, bărbaţi în culori ţipătoare şi strălucitori, cu bijuterii false. Şi beau.

Doi tineri dintr-un capăt al semicercului împărţeau un sfert dintr-o cană de cositor; bărbatul elegant a cărui voce domina conversaţia ţinea un pahar cu whisky într-o mână împodobită cu inele, şi cel cu părul alb cu chipul brăzdat care stătea cu capul plecat ascultând, avea un pahar pe jumătate plin cu un fluid incolor.

Nimeni nu se ridică să-i salute pe nou-veniţi.

Bărbatul elegant dădu din cap binevoitor; şi cineva din cerc îşi împinse scaunul înapoi ca să-i ofere locul lui Jessen.

— Tocmai le spuneam – rosti bărbatul elegant, apoi privi spre Charles.

— În regulă, rosti Jessen.

— Tocmai le spuneam flăcăilor, continuă bărbatul elegant, că, punând lucrurile în balanţă, există chestii mai rele decât puşcăria.

Jessen nu răspunse acestei dovezi de dogmatism, şi cel cu inele continuă.

— Şi ce folos să mergi pe calea cea dreaptă. Poliţia oricum te va agăţa: că n-ai raportat schimbarea de domiciliu, că vagabondezi cu intenţie; nu contează ce faci; dacă ai dat de belea o dată, o să dai iar.

Se auzi un murmur de aprobare.

— Uitaţi-vă la mine, rosti mândru vorbitorul. Niciodată n-am încercat să merg pe calea cea dreaptă – am fost la mititica de două ori, şi a fost nevoie de şase poliţişti ca să mă ia ultima dată, şi a trebuit să folosească bastoanele.

Jessen îl privi cu o curiozitate prietenoasă.

— Ce dovedeşte asta, dacă nu faptul că poliţiştii au fost destul de moi?

— Nici o clipă. Bărbatul se ridică.

Sub învelişul atitudinii stridente de filfizon, Charles simţi puterea animalică a criminalului.

— Păi, când sunt în formă, ca acum, continuă, nu doi, ci patru poliţai nu mă pot înfrânge.

Mâna lui Jessen ţâşni şi-l înşfăcă de antebraţ.

— Cară-te, sugeră, şi bărbatul se răsuci ca fulgerul, dar Jessen îi prinse celălalt braţ într-o strânsoare de oţel. Cară-te, rosti iar; dar omul era neajutorat, şi ştia asta, şi, după o pauză, Jessen slăbi strânsoarea. Ce ziceţi de asta? Întrebă.

Zâmbetele amuzate ale bărbaţilor nu-l stânjeniră pe prizonier.

— Şefu e altfel, explică liniştit; are el un chiţibuş al lui pe care poliţia nu l-a prins.

Jessen trase un scaun şi numai simpla semnificaţie a acţiunii fu suficientă pentru a se instaura imediat liniştea.

Privi roată chipurile atente întoarse spre el. Charles, un spectator interesat, văzu feţele nerăbdătoare care se aplecaseră în direcţia prietenului său şi nu mică îi fu mirarea văzând însuşirile reproducătoare ale seminţei pe care o sădise.

Jessen începu să vorbească lent, şi Charles văzu că ceea ce spunea era cu adresă. Faptul că aceste adrese ale lui Jessen erau ceva obişnuit şi că erau binevenite, era evident prin atenţia cu care erau primite.

— Ce v-a spus Falk, rosti Jessen, arătând spre bărbatul cu inele, e adevărat – până la un punct. Sunt lucruri mai rele decât puşcăria şi e adevărat că poliţia nu dă nici o şansă unui bătrân deţinut, dar asta pentru că un deţinut nu-şi va schimba meseria. Şi un deţinut nu-şi va schimba meseria, pentru că habar n-are de nimic altceva din care să obţină bani atât de rapid. Wally – arătă cu capul spre un tânăr sfrijit – Wally a luat o condamnare pentru ce? Pentru o marfă care la un tăinuitor valora treizeci de lire. Douăsprezece luni de muncă grea pentru treizeci de lire! Cam 10 şilingi, şase zile pe săptămână. Şi avocatul lui şi pledantul l-au costat încă cinci lire în plus. Bătrânul Garth – arătă cu degetul spre bărbatul cu părul alb, care bea gin – a tras cinci ani pentru mai puţin de-atât, şi a ieşit după proces. Plata muncii lui a fost cam un şiling pe săptămână.

Remarcă mişcarea nerăbdătoare pe care o schiţă Falk.

— Ştiu că Falk ar spune, continuă blând, că ceea ce spun eu n-are legătură cu subiectul; când am pus la punct Asociaţia, mi-am dat cuvântul că nu va exista nici un preot care să predice, nici vreo cântare gen „Haideţi cu toţii, voi cei credincioşi”. Oricine ştie că a fi de partea cealaltă a legii înseamnă un joc prin care intri în arhiva copoilor, şi nu vreau să mai insist. Tot ce-am spus şi-am făcut mereu a fost îndreptat spre a vă face, dragilor, să câştigaţi mai mulţi bani pe cont propriu.

— E unul care a scris despre armata care a încercat să-i convingă pe soldaţi să înveţe comerţ, şi a început exact prin

a-i face pe răcani nemulţumiţi de afacerile lor; şi asta încerc eu să fac. Ce am făcut cu tânărul Isaacs? Nu i-am ţinut predici, nu m-am rugat de el. Ike a fost unul dintre cei mai buni negustori din Londra. Obişnuia să confecţioneze jumătăţi de coroană din căni de cositor care nu puteau fi detectate. Sunau real şi nu se îndoiau. Ike s-a ales cu trei ani şi, când a ieşit, i-am găsit un job. Am încercat oare să-l fac tăietor-de-lemne, sau argat în Armata Salvării? Nu. Dac-aş fi făcut-o, ar fi fost înapoi la mititica într-o săptămână. I-am rugat pe unii de la o firmă de bătut medalii din Birmingham să-l angajeze, şi când Ike s-a trezit printre matriţe de ghips şi băi electrice, şi a descoperit că-şi poate face meseria cinstit, s-a lipit acolo.

— Noi nu suntem negustori, mormăi nemulţumit Falk.

— E la fel în toate ramurile, continuă Jessen, numai că voi nu ştiţi asta. Acţionaţi după ureche…

N-ar fi fost cinstit să-l urmăreşti pe Jessen pe parcursul expunerii elaborate prin care dovedea, spre satisfacţia asistenţei, că omul „de încredere” era un comis-voiajor înnăscut. Multe dintre argumentele sale erau cât se poate de nejustificate; ignora principiile de bază şi comenta nefavorabil ceea ce unui ascultător cu mintea limpede ca Charles i se păreau obstacole de netrecut în proiectul de regenerare. Dar asistenţa era convinsă. Grupul de bărbaţi din jurul focului se mărea în timp ce el continua. Oamenii pătrundeau în încăpere câte unul, câte doi şi trei, şi se adăugau grupului de lângă foc. Se răspândise vestea că vorbeşte Jessen – ei îi spuneau Dl. Long, apropo – şi unii dintre nou-veniţi sosiră gâfâind, ca şi cum ar fi alergat ca să nu piardă nici un cuvânt din discurs.

Faptul că avocatul nemulţumirii reuşise să plaseze în minţile ascultătorilor săi că neodihna şi insatisfacţia sunt bazele unui nou cod moral, era cert. Pentru că fiecare chip purta amprenta unei îndoieli introspective.

Interesant era totul, Charles Garrett nu pierduse din vedere obiectul vizitei sale, şi se fâţâi un pic în timp ce

vorbitorul continua.

Imediat ce pătrunsese în încăpere, simţise exact relaţia dintre Jessen şi elevii săi. Acel Jessen pe care-l cunoştea el nu putea adresa o întrebare directă legată de cunoştinţele lor despre Cei Patru Justiţiari fără a trezi o senzaţie de suspiciune care ar fi fost fatală succesului misiunii, şi cu adevărat ar fi pus în pericol însăşi existenţa Asociaţiei.

De-abia când Jessen terminase de vorbit şi răspunsese unei duzini de întrebări adresate simultan din douăsprezece locuri, şi răspunsese întrebărilor provocate de aceste nedumeriri, când se ivi o ocazie dintr-un loc neaşteptat.

Pentru că, odată lichidată chestiunea serioasă a întâlnirii, întrebările căpătară inevitabila turnură hazlie.

— Ce afacere le-aţi da Celor Patru Justiţiari? Întrebă Falk cu obrăznicie, şi se auziră câteva hohote de râs.

Ochii ziaristului îi întâlniră o clipă pe cei ai reformatorului, şi prin minţile amândurora fulgeră răspunsul. Gura lui Jessen se contractă un pic, şi mâinile sale neliniştite erau şi mai agitate când răspunse lent:

— Dacă cineva îmi poate spune cu exactitate care e zona afacerilor Celor Patru Justiţiari, aş putea răspunde.

Bătrânul care-şi sorbea ginul în tăcere fu cel care vorbi pentru prima dată.

— Vă amintiţi de Billy Marks? Întrebă.

Vocea lui era răguşită, ca aceea a unuia care-şi foloseşte glasul foarte rar.

— Billy Marks e mort, continuă, mai mort decât de-a binelea. El îi cunoştea pe Cei Patru Justiţiari; a subtilizat ceasul şi agenda unuia din ei şi mai că i-a subtilizat şi pe ei.

Lângă Falk se afla un bărbat care-l privise pe Charles pe furiş.

Acum se răsuci spre Jessen şi vorbi la subiect:

— Să nu vă treacă prin cap că unii ca noi vor avea vreodată de-a face cu Cei Patru, spuse. Ei bine, domnule Long, continuă, e foarte probabil ca Cei Patru Justiţiari să

vină la dvS. Ca şi la noi; dumneavoastră, fiind un oficial al guvernului, e într-adevăr foarte probabil.

Din nou Jessen şi Charles schimbară o scurtă privire, şi în ochii ziaristului era o lumină stranie.

Presupunând că ar fi venit ei la Jessen! Nu era deloc imposibil. Demult, urmărind o răzbunare într-un stat sud-american, ajunseseră la un asemenea om ca Jessen. Era o idee, şi una demnă de urmat.

Examinând în minte posibilităţile, Charles se adânci în gânduri, în timp ce Jessen, încă vorbind, fu ajutat să se îmbrace de unul dintre bărbaţi.

Apoi, în timp ce părăseau împreună încăperea, trecând pe lângă paznicul de la piciorul scării, ziaristul se întoarse spre tovarăşul său.

— Vor veni la tine?

Jessen clătină din cap.

— Greu de presupus, spuse. Foarte greu cer ajutor dinafară.

Parcurseră restul drumului în tăcere.

Charles îi strânse mâna lui Jesse, când ajunseră la uşa casei acestuia.

— Dacă, prin cine ştie ce întâmplare, ar veni… Spuse.

Jessen izbucni în râs.

— O să te anunţ, rosti un pic ironic.

După care intră în casă şi Charles auzi din nou pocnetul încuietorii în timp ce straniul personaj închise uşa în urma lui.

În mai puţin de douăzeci şi patru de ore, ziarele înregistrau misterioasa dispariţie a unui oarecare domn J. Long, din Presley Street. O asemenea dispariţie n-ar fi prezentat interes, dacă n-ar fi fost găsit un bilet pe masa lui. Iată-l: „Întrucât dl. Long ne este necesar scopului nostru, l-am luat.

Cei Patru Justiţiari.”

Faptul că afacerea avea legătură cu Cei Patru a fost suficient ca ştirea să capete o valoare extraordinară. Faptul

că presa era încurcată se înţelege de la sine. Pentru că dl. Long era un individ destul de mărunt, cu oarecare auto-educaţie şi renumit pentru reformarea păturilor criminale. Dar Departamentul Imigraţiei, care-l cunoştea pe dl. Long drept dl. Jessen, a fost perturbat serios, şi geniul Scotland Yard-ului a fost folosit pentru a descoperi unde se află.

CAPITOLUL 4

FASOLEA ROŞIE.

Consiliul Intern trimise o convocare rapidă celor care administrau afacerile Sutei Roşii.

Sosi Starque, Francois, francezul sosi, Hollom, italianul, Paul Mirtisky, George Grabe, americanul, şi Lauder Bartholomew, ex-căpitanul Cavaleriei Neregulate, sosi şi el. Bartholomew era cel mai elegant îmbrăcat dintre toţi cei care se adunaseră în jurul mesei verzi din Greek Street, pentru că era împuternicitul Regelui. Cei care l-au întâlnit şi-au amintit vag numele şi s-au încruntat. Aveau o vagă idee că ar fi „ceva împotriva lui”, dar nu erau chiar siguri despre ce e vorba. Era ceva legat de Războiul din Africa de Sud şi o capitulare – nu o capitulare obişnuită, ci un aranjament cu inamicul pe bază de bani, şi un transfer de provizii. A fost o curte marţială, şi o dare afară din serviciu, şi, după aceea, Bartholomew a venit în Anglia şi a bombardat mai întâi Ministerul de Război şi apoi presa cu un teanc de plângeri bătute la maşină. După aceea, a intrat în lumea teatrului şi a apărut în scheciuri de music-hall, gen „Căpitanul Lauder Bartholomew – eroul de la Dopfontein”.

Au mai fost şi alte episoade care au stârnit interesul cititorilor, pentru că a apărut într-un proces de divorţ, a condus un ziar de societate, a avut de vânzare câţiva cai (cam mârţoage) şi a primit distincţia de a apărea în Calendarul Curselor într-un paragraf prin care i se interzicea solemn şi oficial prezenţa pe Newmarket Heath.

Faptul că figura în Consiliul Intern al Sutei Roşii e remarcabil doar prin aceea că demonstrează cât de departe se află politicianul continental obişnuit, de sentimentele şi

condiţiile britanice. Pentru că cererea secretă a lui Bartholomew de a fi admis ca membru al Sutei Roşii fusese primită cu aclamaţii, şi promovarea sa în Consiliul Intern fusese rapidă. Nu era un ofiţer englez – un aristocrat? Un membru al celui mai exclusivist cerc al societăţii engleze? Astfel a pledat Suta Roşie, în care un subaltern dintr-o organizaţie de pierde-vară nu diferea prea mult de un Comandant al Cavaleriei Obişnuite.

Bartholomew şi-a croit drum spre cerc, deoarece a descoperit, aşa cum bănuia de multă vreme, că era o afacere puternică ce punea capăt terorismului. Existau recompense pentru munca în serviciul secret şi, cu imaginaţia lui fertilă n-a fost greu să găsească scuze şi motive pentru a se apropia de directorul financiar al Sutei Roşii la intervale frecvente. Pretindea că e intim cu personalităţi regale. Nu numai că declara un fapt de netăgăduit că le câştiga încrederea, dar chiar sugera legături de familie care dădeau credit progeniturilor.

Suta Roşie era o speculaţie profitabilă; a fi membru al Consiliului Intern era generos profitabil. Aruncase o săgeată la întâmplare, când era supărat la o întrunirede fapt, exista un motiv de supărare în urma stăruinţei unui proprietar insistent – şi alcătuise o scrisoare unui revoluţionar, oferindu-i să acţioneze ca agent în Londra al unei organizaţii care pe atunci era cunoscută ca „Prietenii Poporului”, dar care de atunci fusese absorbită în corporaţia Sutei Roşii. E necesar să cunoaştem în totalitate antecedentele acestui individ, deoarece a jucat un rol în evenimentele care sunt semnalate în Consiliul Justiţiei, care au avut consecinţe în viitor pe care Bartholomew, mercenarul anarhismului, nu şi le-ar fi putut imagina nici în cele mai cumplite clipe.

Era unul dintre cei şapte care se adunaseră în salonul învechit al unei pensiuni de pe Greek Street, şi merită semnalat că cinci dintre tovarăşii săi îl salutară cu o deferenţă aproape de umilinţă. Excepţia fu Starque care,

întârziind, găsi un cerc de admiratori sorbind cuvintele acestui tânăr cu ochi de şmecher, şi se încruntă nemulţumit.

Bartholomew ridică privirea când intră Starque şi dădu din cap neglijent.

Starque îşi ocupă locul în capul mesei, şi făcu un gest nerăbdător spre ceilalţi să se aşeze. Unul, a cărui sarcină asta era, se ridică din scaun şi încuie uşa. Ferestrele erau sparte, dar el inspectă încuietorile; apoi, scoţând din buzunar două pachete de cărţi, le răspândi într-o grămadă dezordonată pe masă. Fiecare bărbat dădu la iveală un pumn de bani şi îl puse dinainte.

Starque era un tip ingenios şi învăţase multe lucruri în Rusia. Bărbaţii care se adună în jurul unei mese acoperite cu aba verde, cu uşile încuiate, pot avea o scuză potrivită, pentru că prezenţa lor e evidentă, şi e mult mai acceptabil să plăteşti o amendă de o sută de ruble pentru practicarea jocurilor de noroc decât să fii înhăţat într-o clipă pentru o perioadă nedefinită de muncă în mine, sub acuzaţia de a fi implicat într-un complot revoluţionar.

Starque declanşă acum afacerea serii. Cinstit vorbind, acţiunile de mai devreme nu difereau prea mult de procedura tipică din cadrul comitetului.

Trebuia votată o procedură financiară. Bartholomew avea nevoie de bani pentru o călătorie la Paris, unde, ca invitat al unui personaj ilustru, spera să afle informaţii de importanţă vitală pentru Sută.

— Acesta e al patrulea vot în două luni, tovarăşe, rosti morocănos Starque, ultima oară a fost pentru o informaţie de la Ministerul vostru de Afaceri Externe, care s-a dovedit a fi inexactă.

Bartholomew ridică din umeri, simulând indiferenţa.

— Dacă vă îndoiţi de înţelepciunea de a vota banii, să trecem peste asta, spuse; oamenii mei sunt de rang înalt – eu nu mituiesc poliţişti sau subofiţeri din diplomaţie.

— Nu e vorba de bani, rosti Starque posac, e vorba de rezultate. Bani avem din belşug, dar succesul demonstraţiei

noastre strălucite depinde de soliditatea informaţiei.

Votul trecu, după care apăru în consiliu un element macabru.

Starque se aplecă în faţă şi coborî vocea.

— Există chestiuni care necesită atenţia voastră imediată, spuse. Scoase o hârtie din buzunar şi o deschise, netezind-o. Am fost atâta vreme inactivi încât tiranii pentru care numele Sutei Roşii reprezintă teroarea, au ajuns să se considere imuni în faţa pericolului. Totuşi, coborî şi mai mult glasul, totuşi suntem în pragul celei mai măreţe realizări a noastre, când asupritorii poporului vor fi măturaţi cu un bobârnac! Şi vom da un bobârnac şi regatului aşa cum va fi amintit de-a pururi în istoria omenirii, când victoriile lui Cezar şi ale lui Alexandru sunt uitate şi când scenele acţiunilor noastre sunt acoperite de praful şi resturile a o mie de ani. Dar ziua aceea măreaţă încă n-a sosit – mai întâi trebuie să scăpăm de cei mărunţi, astfel încât bobârnacul să lovească mai sigur; mai întâi servitorul, apoi stăpânul. Împunse lista din faţa lui cu un arătător gros. Fritz von Hedlitz, citi, Cancelar al Ducatului de Hamburg – Altoona. Privi în jur şi zâmbi. Un bărbat cu oarecare iniţiativă, tovarăşi – a împiedicat atentatul nostru asupra stăpânului său cu oarecare isteţime – sunt în asentimentul vostru când spun – moartea?

— Moartea!

Se auzi un murmur grav.

Bartholomew, renegat şi aventurier, vorbi mecanic. Pentru el nu însemna nimic faptul că un gentleman trebuie să moară doar pentru faptul că-şi servise stăpânul cu credinţă.

— Marchizul de Santo-Strato, secretar particular al Prinţului Escorialului, citi Starque.

— Moartea! Din nou sentinţa murmurată.

Unul câte unul, Starque citi numele, oprindu-se ici şi colo pentru a accentua vreo enormitate a celui trecut în revistă.

— Aici e Hendrik Houssmann, spuse, lovind hârtia, din Poliţia Secretă berlineză: unul care-şi bagă nasul peste tot

şi e periculos. Deja s-a ocupat de arestarea şi pedepsirea unuia dintre tovarăşii noştri.

— Moartea! Murmură mecanic consiliul.

Trecu o jumătate de oră până când lista fu parcursă.

— Mai e o altă chestiune, spuse Starque.

Consiliul se agită stânjenit, pentru că acea altă chestiune era predominantă în mintea fiecăruia.

— Nu se ştie prin ce mijloace am fost trădaţi, continuă preşedintele, şi glasului său îi lipsea acea încredere care-i caracterizase discursul dinainte; există o organizaţie – o organizaţie de reacţie – care şi-a propus să ne pună beţe în roate. Această organizaţie ne-a descoperit identitatea. Se opri un pic. Azi dimineaţă am primit o scrisoare care mă numea preşedinte al Consiliului Intern şi mă ameninţa. Ezită iar. Era semnată: „Cei Patru Justiţiari”.

Declaraţia fu primită într-o tăcere mormântală – o tăcere care-l lăsă perplex, deoarece compensaţia pentru şocul pe care-l primise fusese anticiparea senzaţiei pe care ar fi declanşat-o anunţul său.

Se lămuri curând de cauza tăcerii.

— Şi eu am primit o scrisoare, rosti liniştit Francois.

— Şi eu.

— Şi eu.

— Şi eu.

Numai Bartholomew nu vorbi, şi simţi acuzaţia tăcută a celorlalţi.

— Eu n-am primit o scrisoare, rosti cu un râs uşor, doar astea. Scotoci în buzunarul vestei şi dădu la iveală două boabe de fasole. Nu era nimic neobişnuit, atâta doar că una era neagră natural şi cealaltă fusese vopsită în roşu.

— Ce înseamnă asta? Întrebă bănuitor Starque.

— N-am nici cea mai vagă idee, spuse Bartholomew cu un zâmbet dispreţuitor. Au sosit într-o cutiuţă, din acelea în care se trimit bijuteriile, nefiind însoţite de vreo scrisoare sau ceva de genul ăsta. Aceste mesaje misterioase nu prea mă îngrijorează.

— Dar ce semnifică? Insistă Starque, şi gâturile se răsuciră spre boabe; trebuie să aibă vreo semnificaţie – cred.

Bartholomew căscă.

— Din câte ştiu, n-au nici o explicaţie, rosti neglijent; nici fasolea roşie, nici cea neagră n-au jucat vreun rol important în viaţa mea, din câte…

Se opri brusc şi toţi văzură un val de culoare cuprinzându-i faţa, apoi dispăru, lăsându-i o paloare cadaverică.

— Ei bine? Întrebă Starque; exista o ameninţare în întrebare.

— Lasă-mă să văd, bolborosi Bartholomew, şi luă fasolea roşie cu o mână tremurândă. O răsuci îndelung în mână, mobilizându-şi toată rezerva de putere. Nu-şi putea explica, de asta era sigur.

Explicaţia ar fi putut fi posibilă dacă şi-ar fi dat seama mai devreme de semnificaţia mesajului pe care-l primise, dar acum, cu şase perechi de ochi suspicioşi asupra lui, şi cu oarecare confuzie evidentă, îşi dădu seama că ezitarea l-ar fi trădat. Trebuia să inventeze o poveste credibilă.

— Acum câţiva ani, începu, controlându-şi vocea, eram membru al unei organizaţii ca aceasta: şi – şi a apărut un trădător. Acum povestea îi era clară, şi îşi recăpătă echilibrul. Trădătorul a fost dat în vileag şi am votat pentru viaţa lui. A fost un număr egal pentru moarte şi imunitate, iar eu, ca preşedinte, a trebuit să dau votul hotărâtor. O boabă de fasole roşie era pentru viaţă şi una neagră pentru moarte – şi eu am votat pentru moarte.

Remarcă impresia pe care o declanşase invenţia lui şi continuă povestea. Starque, ţinând boaba roşie în mână, o examină grijuliu.

— Am motive să cred că, prin acţiunea mea, mi-am făcut mulţi duşmani, dintre care unul probabil a trimis acest memento. Răsuflă uşurat când văzu umbrele îndoielii dispărând de pe chipurile din jurul lui. Apoi…

— Şi cele 1000 de lire? Întrebă calm Starque.

Nimeni nu-l văzu pe Bartholomew muşcându-şi buza, pentru că-şi mângâia mustaţa neagră moale. Ceea ce văzură cu toţii fu surpriza bine simulată exprimată prin ridicarea sprâncenelor.

— Cele o mie de lire? Rosti uimit, apoi izbucni în râs. Oh, văd că şi tu ai auzit povestea – am descoperit că trădătorul acceptase această sumă în schimbul trădării – şi am confiscat-o în beneficiul Societăţii – lucru corect, adăugă indignat.

Murmurul de aprobare îl eliberă de orice spaimă ca rezultat al explicaţiei sale. Până şi Starque zâmbi.

— Nu ştiam povestea, spuse, dar am văzut „1000 L” zgâriat pe fasolea roşie; numai că asta nu ne aduce mai aproape de soluţionarea misterului. Cine ne-a trădat Celor Patru Justiţiari?

În timp ce vorbea, se auzi o bătaie uşoară la uşa încăperii. Francois, care stătea în dreapta preşedintelui, se ridică tiptil şi merse în vârful picioarelor până la uşă.

— Cine e? Întrebă cu voce scăzută.

Cineva vorbi în germană, şi vocea se auzi astfel încât fiecare bărbat identifică vorbitorul.

— Femeia din Gratz, spuse Bartholomew şi, zelos, se ridică în picioare.

Dacă cineva ar fi căutat cauza conflictului dintre Starque şi ex-căpitanul Cavaleriei Neregulate, aici s-ar fi oprit căutările. Flacăra care apăru în ochii celor doi în clipa în care ea intră în încăpere spunea totul.

Starque, solid, animalic din cap până-n picioare, se ridică s-o salute, cu faţa strălucind.

— Madonna, murmură şi-i sărută mâna.

Era îmbrăcată destul de arătos, cu o blană scumpă de samur care se potrivea perfect cu silueta ei sinuoasă, şi o tocă de blană pe căpşorul superb.

Întinse o mână înmănuşată spre Bartholomew şi zâmbi.

Bartholomew, ca şi rivalul său, ştia să se poarte cu femeile; dar era o manieră tandră, copleşită de convenţii occidentale

şi încorsetată într-un set de maniere de bună-cuviinţă. Conform concepţiilor noastre, era un şmecher vrednic de dispreţ, dar primise un antrenament rudimentar pentru lumea gentlemanilor. Se învârtise printre bărbaţi care-şi scoteau pălăriile în faţa doamnelor, şi care-şi controlau acţiunile conform unui cod nebulos. Totuşi se comportă mai extravagant decât Starque, pentru că îi ţinu mâna într-a lui, privind-o în ochi, în timp ce Starque se fâţâia nerăbdător.

— Tovarăşe, rosti morocănos într-un târziu, vom amâna conversaţia noastră cu micuţa noastră Maria. Ar fi rău pentru ea să creadă că ne ţine din treabă – şi mai sunt şi „Cei Patru”…

O văzu înfiorându-se.

— Cei Patru”? Repetă ea. Deci ţi-au scris şi ţie?

Starque izbi masa cu pumnul.

— Tu, tu! Au îndrăznit să te ameninţe? O, ceruri…

— Da, continuă ea şi parcă vocea ei dulce deveni un pic răguşită; m-au ameninţat.

Îşi lărgi blănurile de la gât ca şi cum încăperea ar fi devenit brusc fierbinte şi aerul irespirabil.

Torentul de cuvinte de pe buzele lui Starque fu oprit de expresia de pe chipul ei.

— Nu de moarte mă tem, continuă ea lent; într-adevăr, nu prea ştiu de ce să mă tem.

Bartholomew, superficial şi neatins de misterul tragic al vocii ei, sparse tăcerea. Pentru că tăcuseră toţi văzând suferinţa fetei.

— Cu asemenea oameni ca noi, de ce să luăm în seamă jocul teatral al acestor Patru Justiţiari? Întrebă râzând; apoi îşi aminti de cele două mici boabe de fasole şi tăcu brusc.

Atât de totală şi inexplicabilă fu groaza care-i cuprinsese odată cu pronunţarea numelui inamicului lor, şi într-atât îi mişcă spectacolul Femeii din Gratz în pragul lacrimilor, încât auziră ceea ce nimeni nu auzise înainte – ticăitul ceasului.

Obişnuinţa multor ani fu cea care duse mâna lui Bartholomew în buzunar, care scoase automat ceasul, şi tot automat privi roată prin încăpere după ceas, pentru a verifica ora.

Era unul dintre acele lucruri comune distonante care tulburară tragedia, dar dezlegă limbile consiliului, şi vorbiră toţi odată.

Starque fu cel care luă mâinile tremurânde ale fetei în palmele lui durdulii.

— Maria, Maria, o mustră uşor, asta e o nebunie. Ce! Femeia din Gratz care a sfidat toată Rusia – cine a stat înaintea lui Mirtovski şi l-a înfruntat – ce-i asta?

Ultimele cuvinte fură ţipate şi furioase şi erau adresate lui Bartholomew.

Pentru a doua oară în noaptea aceea, chipul englezului era alb, şi fixa marginea mesei cu ochi măriţi şi cu falca de jos atârnând.

— Dumnezeule, omule! Strigă Starque, înşfăcându-l de braţ, ce se întâmplă – vorbeşte – o bagi în sperieţi!

— Ceasul! Icni Bartholomew cu o voce dogită, unde – unde e ceasul?

Privirea lui rătăcea neajutorată dintr-o parte în alta.

— Ascultaţi, şopti, şi toţi îşi ţinură răsuflarea. Într-adevăr auziră foarte clar – tic-tic-tic.

— E sub masă, murmură Francois.

Starque apucă faţa de masă şi o ridică. Dedesubt, în umbră, văzu cutia neagră şi auzi vibraţia ameninţătoare a mecanismului.

— Afară! Urlă şi se repezi sre uşă. Era încuiată pe dinafară.

Din nou şi din nou se izbi cu trupul imens de uşă, dar cei care se înghesuiau în jurul lui, smiorcăindu-se şi miorlăind în frica lor jalnică îl blocară şi nu-i mai lăsară spaţiu.

Cu braţele lui puternice îi împinse în stânga şi-n dreapta; apoi sări spre uşă, folosindu-se de toată greutatea şi puterea, şi uşa se făcu ţăndări.

Singura care-şi păstră calmul era Femeia din Gratz. Stătea lângă masă, cu piciorul aproape atingând maşinăria blestemată, şi simţea slabele vibraţii ale mecanismului în funcţiune. Apoi Starque o cuprinse în braţe şi, pe jumătate o conduse, pe jumătate o cără prin culoarul îngust, până când ajunseră în stradă, în siguranţă.

Trecătorii văzură grupul în dezordine şi, adulmecând pericolul, se adunară în jurul lor.

— Ce s-a-ntâmplat? Ce s-a-ntâmplat? Şopti Francois, dar Starque îl dădu deoparte, mârâind.

Trecu un taxi şi îi făcu semn şi, împingând fata înăuntru, strigă destinaţia şi ţâşni înăuntru în urma ei.

În timp ce taxiul porni în trombă, membrii Consiliului se priveau unii pe alţii uluiţi.

Lăsaseră uşa casei larg deschisă şi în sală o duză de gaz se învârtea sălbatic.

— Să plecăm de-aici, rosti Bartholomew cu răsuflarea tăiată.

— Dar hârtiile – dosarele, rosti celălalt frângându-şi mâinile.

Bartholomew gândi rapid.

Dosarele nu puteau fi lăsate la întâmplare, fără a fi pedepsit. Din câte ştia, nebunii ăştia îl implicaseră în actele lor blestemate. Nu-i lipsea curajul, dar avea nevoie de el în totalitate ca să reintre în încăperea unde mica maşinărie din cutia neagră ticăia misterios.

— Unde sunt? Întrebă.

— Pe masă, aproape că şopti celălalt. Mon Dieu! Ce dezastru!

Englezul se hotărî.

Se repezi pe cele trei trepte în sală. Doi paşi îl purtară la uşă, un alt salt la masă. Auzea „tic-tac”-ul maşinăriei, aruncă o privire spre masă şi o alta spre podea, şi era din nou în stradă înainte de a fi tras două lungi respiraţii.

Francois îl aştepta, restul dispăruseră.

— Hârtiile! Hârtiile! Urlă francezul.

— Au dispărut! Îi răspunse Bartholomew printre dinţi.

La mai puţin de o sută de iarzi, se ţinea o altă conferinţă.

— Manfred, spuse brusc Poiccart – fusese o pauză în discuţie – vom avea nevoie de prietenul nostru?

Manfred zâmbi:

— Vrei să spui, de admirabilul domn Jessen?

Poiccart încuviinţă.

— Cred că da, rosti liniştit Manfred. Nu sunt atât de sigur că deşteptătorul ieftin pe care l-am pus în cutia de biscuiţi va fi un avertisment suficient pentru Consiliul Intern – iată-l pe Leon.

Gonsalez intră în cameră şi îşi scoase paltonul fără grabă.

Atunci văzură că mâneca hainei era sfâşiată, şi Manfred observă batista pătată, uşor strânsă pe mână.

— Sticlă, explică laconic Gonsalez. A trebuit să escaladez un zid.

— Ei bine? Întrebă Manfred.

— Foarte bine, răspunse celălalt; au ţopăit ca oile şi n-am avut altceva de făcut decât să intru şi să iau dosarul extrem de interesant al sentinţelor pe care le-au pronunţat.

— Şi Bartholomew?

Gonsalez era uşor amuzat.

— Era mai puţin panicat decât ceilalţi – s-a întors să caute hârtiile.

— Crezi că…?

— Aşa cred, rosti Leon. Am observat că, în fugă, a pierdut fasolea neagră – aşa încât presupun că o vom vedea pe cea roşie.

— Asta va simplifica lucrurile, rosti grav Manfred.

CAPITOLUL 5
CONSILIUL JUSTIŢIEI.

Lauder Bartholomew cunoştea un tip care era fermier în Uganda. Nu era nimic ieşit din comun în faptul că-şi amintise brusc de existenţa prietenului său şi de o invitaţie veche de trei ani ca să-şi petreacă o iarnă în această zonă a Africii. Bartholomew avea un club. Era eufemistic poreclit în

toate zonele cele mai alese drept „Social, literar şi dramatic”, dar cunoscătorii din oraş foloseau o denumire mai scurtă. Pentru ei era un „night club”. Membrii literari erau cu greu mulţumiţi, existau unele hebdomadare, „The Times”, şi o colecţie de mersul trenurilor care putea fi obţinută la cerere, şi Bartholomew căută şi găsi un orar al vapoarelor. Urma să părăsească Londra a doua zi dimineaţă şi să prindă (via Brindisi şi Suez) vasul german care urma să-l ducă în Uganda în două săptămâni.

Per ansamblu, gândea că această călătorie e un lucru înţelept.

Sincer vorbind, Suta Roşie devenea o afacere mult prea serioasă; avea senzaţia că e considerat suspect şi era mai mult ca sigur că la orizont se afla capătul finanţării lui nelimitate. Ceea ce el recunoscuse demult, şi îşi elaborase planurile în consecinţă. Cât despre Cei Patru Justiţiari, urmau să vină cu Menşikov; ar fi însemnat doar o dublare a trădării. Răsfoind paginile „Bradshaw”, îşi revizui mental poziţia. Avea vreo şapte sute de lire, şi datoriile nu contau, deoarece necesitatea de a scăpa de ele nu-i trecuse vreodată prin minte. Şapte sute de lire – şi fasolea roşie, şi Menşikov.

— Dacă e vorba de afaceri, îşi spuse în gând, pot conta pe trei mii.

Dificultatea evidentă era cum să-i contacteze pe Cei Patru. Timpul era cel care conta şi nu puteai da un anunţ în ziar: „Dacă Cei Patru Justiţiari vor comunica cu L. B., vor afla ceva care le e de folos”.

La fel, nu era potrivit să apară în coloanele presei londoneze nici cea mai mică referire la Fasolea Roşie, după ceea ce se petrecuse la întâlnirea Consiliului. Treaba Ambasadei era simplă. Îi blestemă în şoaptă pe Cei Patru Justiţiari pentru comunicarea lor incorectă. Măcar dacă ar fi menţionat sau ar fi făcut o aluzie, chestiunea ar fi putut fi aranjată.

Un bărbat în ţinută de seară îl întrebă dacă terminase cu „Bradshaw”. I-l dădu glacial şi, chemând un chelner al clubului, comandă un whisky cu sifon şi se lăsă într-un fotoliu gândindu-se la o soluţie.

Bărbatul îi înapoie „Bradshaw” cu o scuză politicoasă.

— Scuze că v-am întrerupt, dar fusesem apelat din străinătate, spuse.

Bartholomew ridică privirea iritat. Chipul tânărului i se părea cunoscut.

— Ne cunoaştem de undeva? Întrebă.

Străinul ridică din umeri.

— Întotdeauna întâlneşti un chip şi pe urmă îl uiţi, zâmbi. Credeam că vă cunosc, dar nu ştiu de unde.

Nu numai chipul, ci şi vocea era straniu de familiară.

Nu e englez, analiză mental Bartholomew, posibil francez, cel mai probabil slav – cine mama naibii poate fi?

Într-un fel se bucura de diversiune, şi se trezi implicat într-o plăcută discuţie despre pescuitul cu muşte.

Când acele ceasornicului indicară miezul nopţii, străinul căscă şi se ridică din scaun.

— Mergeţi spre vest? Întrebă vioi.

Bartholomew nu avea planuri clare pentru următoarea oră, aşa că fu de acord, şi cei doi bărbaţi părăsiră clubul împreună. Se plimbară traversând Piccadilly Circus şi apoi Piccadilly, sporovăind cu însufleţire.

Prin Half Moon Street în Berkeley Square, pustiu şi tăcut, cei doi hoinăriră, după care străinul se opri.

— Mă tem că v-am abătut din drum, spuse.

— Nici un pic, răspunse Bartholomew, şi fu convenţional amabil.

Apoi se despărţiră, şi ex-căpitanul se întoarse pe drumul pe care venise, desfăcând iţele problemei care-i umpluse mintea mai devreme în cursul serii.

La jumătatea Half Moon Street se afla o maşină, şi, când se apropie, un bărbat care stătea în curbă – şi despre care credea că e un şofer care aşteaptă – îi blocă înaintarea.

— Căpitanul Bartholomew? Întrebă respectuos.
— Acesta e numele meu, răspunse celălalt surprins.
— Stăpânul meu ar dori să ştie ce-aţi hotărât.
— Ce…?
— Dacă, continuă imperturbabilul său examinator, v-aţi decis asupra boabei roşii – iată maşina, dacă doriţi să intraţi.
— Şi dacă m-am decis asupra celei negre? Întrebă cu o mică ezitare.
— Având în vedere împrejurările, rosti individul fără pic de emoţie, stăpânul meu e de părere că, pentru o mai mare siguranţă a lui, va trebui să ia măsuri pentru a asigura neutralitatea dvs.
Nu exista nici o ameninţare în tonul său, ci o încredere prozaică, rece ca gheaţa, care-l şocă pe aventurierul împietrit.
În lumina slabă văzu ceva în mâna individului – ceva subţire care sclipi.
— Va fi roşie! Rosti răguşit.
Bărbatul se înclină şi deschise portiera.
Cât timp stătuse în faţa individului, Bartholomew îşi recâştigase un pic din stăpânirea de sine.
Nu era neobişnuit cu tribunalele secrete. Mai fusese unul ca acesta la ridicarea lui în grad în Consiliul Intern.
Numai că aceşti patru bărbaţi erau în costume de seară, şi decorul teatral al Tribunalului Justiţiei Sutei Roşii lipsea. Nu exista nici un aranjament ciudat al luminilor, sau clinchet de clopote, sau draperii întunecate. Nimic din trucurile ieftine ale Consiliului Intern.
Încăperea era evident un salon, foarte asemănător cu sutele de alte saloane pe care le văzuse.
Cei patru bărbaţi care stăteau la distanţă egală în faţa lui erau destul de obişnuiţi la înfăţişare, cu excepţia măştilor. Parcă unul dintre ei purta barbă, dar nu era sigur. Acesta era cel care vorbea cel mai mult.
— Înţeleg, rosti moale, că aţi ales roşul.

— Se pare că ştiţi multe lucruri despre afacerile mele private, răspunse Bartholomew.

— Aţi ales roşul – din nou? Rosti bărbatul.

— De ce – din nou? Întrebă prizonierul.

Ochii bărbatului mascat străluceau fermi prin găurile din mască.

— Cu ani în urmă, a existat un ofiţer care şi-a trădat ţara şi tovarăşii.

— E o minciună veche.

— Răspundea de un post în care erau depozitate mari cantităţi de hrană şi muniţie, continuă masca. A existat un comandant al inamicului care voia toate acestea, dar nu avea suficienţi oameni care să atace garnizoana.

— O minciună veche, repetă Bartholomew posac.

— Astfel că acest comandant a găsit planul ingenios de a oferi mită. Era un lucru riscant, şi în nouă sute nouăzeci şi nouă de cazuri din o mie, ar fi fost o afacere inutilă. Într-adevăr, sunt sigur că înţeleg proporţia – numai că bătrânul comandant viclean îl cunoştea pe acest individ.

— Nu e nevoie să continuaţi, spuse Bartholomew.

— Nici o corespondenţă nu era posibilă, continuă Manfred; ofiţerul nostru era prea isteţ, dar s-a procedat în aşa fel încât răspunsul ofiţerului să fie transmis astfel.

Deschise mâna şi Bartholomew văzu două boabe de fasole, una roşie şi cealaltă neagră, odihnindu-se în palmă.

— Cea neagră era pentru refuz, cea roşie pentru acceptare, termenii urmând a fi zgâriaţi pe boaba roşie cu un ac – şi suma asupra căreia s-a căzut de acord a fost 1000 de lire.

Bartholomew nu răspunse.

— Exact această sumă v-o oferim noi ca să ne puneţi din când în când în posesia unor informaţii legate de mişcările Sutei Roşii.

— Dacă refuz?

— N-o să refuzaţi, răspunse calm masca, aveţi nevoie de aceşti bani, şi chiar şi acum aveţi un plan ca să rupeţi

relaţia cu prietenii dvs.

— Ştiţi atât de multe… Începu celălalt ridicând din umeri.

— Ştiu foarte multe. De pildă, ştiu că intenţionaţi să plecaţi deîndată cu avionul – apropo, ştiţi că „Lucus Woerhmann” se află în docul din Napoli cu motoarele sub presiune?

Bartholomew tresări, pentru că numai el ştia că „Lucus Woerhmann” era vasul care spera să-l transporte în Suez.

Manfred îi remarcă uluirea şi zâmbi.

— Nu vă cer să credeţi că aş avea puteri supranaturale, spuse; sincer, am ghicit, dar trebuie să renunţaţi la călătorie. Pentru succesul nostru e necesar să rămâneţi.

Bartholomew îşi muşcă buzele. Schema asta nu prea se potrivea cu planurile lui. Afişă o bruscă voioşie.

— Ei bine, dacă trebuie, trebuie, rosti înflăcărat şi, din moment ce sunt de acord, aş putea întreba cui am onoarea de a mă adresa şi, mai departe, din moment ce acum sunt agentul vostru confidenţial, aş putea vedea chipurile patronilor mei?

Recunoscu dispreţul în râsul lui Manfred.

— Nu trebuie să ne fiţi prezentat, rosti rece Manfred, şi veţi înţelege că nu intenţionăm să vă încredinţăm toate secretele. Înţelegerea noastră e ca noi să ne bucurăm de încrederea dvs., nu dvS. De a noastră.

— Trebuie să ştiu ceva, rosti Bartholomew cu încăpăţânare. Ce va trebui să fac? Unde voi raporta? Cum voi fi plătit?

— Veţi fi plătit când vă veţi duce sarcina la bun sfârşit. Manfred întinse mâna spre o mescioară din apropiere.

Instantaneu, încăperea plonjă în beznă.

Trădătorul ţâşni înapoi, temându-se de ceva necunoscut.

— Vino – nu-ţi fie teamă, rosti o voce.

— Ce înseamnă asta? Urlă Bartholomew şi păşi înainte.

Simţi cum podeaua de sub el cedează şi încercă să sară înapoi, dar deja îşi pierduse echilibrul şi, cu un urlet de groază simţi cum cade, cade…

— Hei, trezeşte-te!

Cineva îl scutura de braţ şi deveni conştient de o răceală de gheaţă şi o pală de vânt răcoroasă care îl izbi în faţă.

Fu străbătut de un fior şi deschise ochii.

Primul lucru pe care-l văzu fu o cămilă din fier cu o povară în spate; apoi constată vag că era un suport ornamental al unui scaun dintr-o grădină; apoi văzu un parapet gri mat din piatră murdară. Stătea pe taluzul Tamisei şi un poliţist îl scutura, nu brutal, trezindu-l.

— Reveniţi-vă, domnule – nu ţine, să ştiţi.

Se clătină, ridicându-se nesigur pe picioare. Purta o haină de blană care nu era a lui.

— Cum am ajuns aici? Întrebă cu o voce slabă.

Poliţistul izbucni în hohote de râs.

— Ah, n-aş putea să vă spun – nu eraţi aici acum zece minute, pentru asta bag mâna-n foc.

Bartholomew vârî mâna în buzunar şi găsi ceva bani.

— Cheamă-mi un taxi, rosti tremurând şi poliţistul îi găsi unul.

Îl părăsi pe poliţist perfect satisfăcut de rezultatul muncii sale de dimineaţă, şi o luă spre casa lui cu chirie. Prin ce întâmplare extraordinară ajunsese pe taluz? Îşi aminti de Cei Patru, îşi aminti de încăperea învăluită brusc în beznă, îşi aminti căderea… Poate îşi pierduse cunoştinţa, deşi nu se rănise în urma prăbuşirii. Îşi amintea vag de cineva care-i spunea să respire şi să inhaleze ceva greţos de dulce – şi asta era tot.

Haina nu era a lui. Îşi vârî mâinile în ambele buzunare şi găsi o scrisoare. Îşi dădu seama că era din materialul acela neobişnuit care făcuse celebră în toată Europa hârtia gri-verzulie a Celor Patru Justiţiari.

Scrisoarea era scurtă şi la obiect: „Pentru serviciu credincios, veţi fi răsplătit. Pentru trădare, nu va exista nici o plasă care să vă întrerupă căderea”.

Fu din nou cuprins de un fior. Apoi neputinţa, neajutorarea, îl scoaseră din sărite, şi înjură încet şi slab. Habar n-avea de localitatea în care avusese loc interviul. Pe

drumul într-acolo încercase în zadar să urmărească direcţia în care o luase maşina închisă.

Habar n-avea prin ce metodă Cei Patru îi vor transmite instrucţiunile. Era destul de mulţumit că vor găsi o cale.

Ajunse în apartamentul său, cu capul vâjâind în urma efectului drogului pe care i-l administraseră, şi se prăbuşi îmbrăcat pe pat şi adormi. Dormi până după-amiază, apoi se trezi ţeapăn şi nervos. O baie şi haine noi îl împrospătară, după care ieşi pentru o întâlnire pe care o stabilise.

Pe drum, îşi aminti nervos că era o convocare la Consiliu la ora cinci. Îi aminti de vechile zile de repetiţii. Apoi îşi reaminti că nu fusese stabilit nici un loc pentru întâlnirea consiliului. Îl va găsi pe liniştitul Francois în Leicester Square, aşa că îşi îndreptă paşii într-acolo.

Francois, răbdător, zâmbind şi la fel de respectuos ca întotdeauna, îl aştepta.

— Consiliul s-a ţinut la ora două, spuse, şi trebuie să-ţi spun că ne-am decis asupra a două proiecte. Privi în stânga şi în dreapta, cu infinită precauţie. Există la Gravesend – pronunţă Gvaivse-end – un vas de război care a acostat pentru provizii. Se numeşte „Grondovitch”. Ţii minte că nobilul Svardo e căpitanul – n-avem nici un motiv să-l iubim.

— Şi al doilea? Întrebă Bartholomew.

Din nou Francois parcurse pantomima care-l îngrijorase mai înainte pe tovarăşul său.

— Nici mai mult, nici mai puţin decât Banca, rosti triumfător.

Bartholomew era înspăimântat.

— Banca – Banca Angliei! Bine, sunteţi nebuni, v-aţi ieşit din minţi!

Francois ridică din umeri înţelegător:

— Ăsta e ordinul, spuse; apoi, brusc: Au revoir, şi, cu mica lui plecăciune extravagantă, dispăru.

Dacă dorinţa lui Bartholomew de a o rupe cu Suta Roşie exista dinainte, necesitatea se multiplicase acum de o mie

de ori. Orice altă îndoială ar fi avut, orice chin îndepărtat al conştiinţei rolului pe care-l avea de jucat, toate acestea dispărură.

Aruncă o privire spre ceas şi se grăbi spre destinaţie.

Căuta Camera Roşie din Hotelul Larbourne.

Găsi o masă şi comandă ceva de băut. Chelnerul era neobişnuit de vorbăreţ.

Stătea lângă masa izolată la care se aşezase Bartholomew, şi sporovăia agreabil şi respectuos. Asta remarcară şi ceilalţi patroni ai hotelului, şi se întrebau dacă cei doi aveau în comun cursele sau proprietăţile imobiliare.

Chelnerul vorbea:

— Înclin să nu cred povestea cu „Grondovitch", dar Ambasada şi comandantul ar trebui să ştie – când plecaţi?

— Cât mai rapid cu putinţă, spuse Bartholomew.

Chelnerul încuviinţă şi mătură scrumul de pe masă cu şervetul.

— Şi Femeia din Gratz? Întrebă.

Bartholomew făcu un gest de îndoială.

— De ce, rosti chelnerul, privind gânditor pe fereastră, de ce n-o luaţi cu dvs.?

Un asemenea gând îi trecuse prin minte lui Bartholomew, dar nu-l materializase.

— E foarte frumoasă şi, mi se pare mie, nu chiar indiferentă la farmecele dvs. – genul acela de femeie are o predilecţie pentru tipul dvS. Şi, sincer, ne-am bucura s-o vedem dată la o parte… Sau moartă.

Dl. Menşikov nu era câtuşi de puţin răzbunător, dar în vocea lui se simţea evident sinceritatea, când rosti ultimele două cuvinte. Dl. Menşikov fusese mâna dreaptă a Marelui Maestru al Poliţiei Secrete prea mulţi ani ca să aibă vreun scrupul la gândul eliminării unui inamic din sistem.

— Cred că am avut-o în mână cândva, rosti meditativ; ar fi biciuit-o în fortăreaţa St. Peter şi Paul, dar i-am oprit eu. Cred că a fost recunoscătoare şi aproape umană… Dar i-a trecut.

Bartholomew plăti băutura şi îi dădu un bacşiş ostentativ chelnerului slugarnic. Îşi aminti că despre Menşikov se spunea că e milionar.

— Restul dvs., m'sieur, rosti grav Menşikov şi îi înapoie câteva monede zornăitoare şi două bancnote strâns împăturite, pentru o sută de lire. Era adeptul principiului „plăteşte când pleci”. Bartholomew băgă neglijent banii în buzunar.

— Bună ziua, rosti tare.

— Au revoir, m'sieur, et bon voyage, spuse chelnerul.

CAPITOLUL 6

PRINŢESA REVOLUŢIONARĂ.

Femeia din Gratz era foarte umană. Dar pentru Bartholomew părea ceva de gheaţă, lipsită de pasiune, doar o femeie frumoasă care stătea ţeapănă într-un scaun cu spătar drept, privindu-l cu ochi calmi, iscoditori. Se aflau în apartamentul ei din Bloomsbury, în seara zilei de după interviul lui cu Menşikov. Răceala ei îl înfiora, şi îi sugruma chiar patima discursului, şi ceea ce rosti se auzi şovăielnic, şi sună şchiop şi neconvingător.

— Dar de ce? Doar atât întrebă ea. De trei ori el se oprise rugător, sperând într-o încurajare, dar răspunsul ei fusese acelaşi.

Vorbea incoerent, într-o doară. Spaima de Cei Patru, pe de o parte, şi groaza de Roşii, pe de alta, îl scoteau din minţi.

Vedea o şansă de a scăpa de amândouă, eliberarea de controlul între patru pereţi al acestor organizaţii şi, în faţa lui, întinderea largă a unei sălbăticii fără poteci, unde nu l-ar fi ajuns răzbunarea niciuneia.

Eden-ul la vedere – căuta o Eva.

Gândul libertăţii care-l aştepta învinse depresia pe care i-o provocase răceala ei.

— Maria, nu-ţi dai seama? Îţi iroseşti viaţa făcând munca acestui individ – munca acestui asasin. Ai fost făcută pentru dragoste şi pentru mine! Îi apucă mâna şi ea nu şi-o

retrase, dar palma pe care o strângea era indiferentă şi ochii ei scrutători nu se desprindeau de pe chipul lui.

— Dar de ce? Întrebă iar. Şi cum? Nu te iubesc, nu voi iubi niciodată vreun bărbat – şi există munca ta şi munca mea. Există cauza şi jurământul tău. Tovarăşii tăi…

Tresări brusc şi îi îndepărtă mâna. Pentru o clipă o domină, privindu-i încruntat chipul.

— Muncă! Tovarăşi! Scrâşni, izbucnind în râs. Crezi că am de gând să-mi mai risc preţiosul gât?

Nu auzi uşa deschizându-se uşor, nici paşii celor doi bărbaţi care intrară.

— Eşti la fel de oarbă pe cât eşti de nebună? Continuă cu brutalitate. Nu vezi că totul s-a sfârşit? Cei Patru Justiţiari ne au pe toţi în mâinile lor! Uite-aşa! Pocni din degete dispreţuitor. Ei ştiu totul – chiar şi atentatul care va avea loc împotriva Prinţului Escorial-ului! Ha! Asta te uluieşte – şi totuşi e adevărat, fiecare cuvânt pe care-l rostesc – ei ştiu.

— Dacă e adevărat, rosti ea lent, înseamnă că există un trădător.

Flutură mâna neglijent, admiţând şi respingând posibilitatea.

— Întotdeauna există trădători – când răsplata trădării e bună, rosti el calm; dar, trădător sau nu, Londra e prea fierbinte pentru noi doi.

— Pentru tine, îl corectă fata.

— Şi pentru tine, spuse el sălbatic; îi înşfăcă din nou mâna. Trebuie – auzi – trebuie să vii cu mine, frumoasă femeie de gheaţă!

O trase spre el, dar o mână îi apucă braţul, şi se răsuci ca să dea peste chipul lui Starque, livid şi ridat, şi încreţit de o furie tăcută.

Starque era pregătit pentru cuţit sau pentru pistol, dar nu pentru lovitura care-l izbi în plină figură şi-l trimise clătinându-se spre perete.

Îşi reveni rapid şi făcu un gest spre Francois, care se răsuci şi încuie uşa.

— Nu te apropia de uşă!

— Stai!

Starque, respirând iute, îşi şterse sângele de pe faţă cu dosul palmei.

— Stai, rosti cu tonul său gutural; înainte de a pleca, trebuie să lămurim o chestiune.

— Oriunde, oricând, spuse englezul.

— Nu e vorba de lovitură, gâfâi Starque, asta-i un nimic: e vorba de Consiliul Intern, trădătorule!

Îşi împise chipul în faţă când şuieră ultimul cuvânt.

Bartholomew avea foarte puţin timp ca să ia o hotărâre. Era neînarmat; dar instinctiv ştia că nu se va lăsa cu împuşcături. De cuţit trebuia să se teamă, şi apucă spătarul unui scaun. Dac ar fi putut să-i ţină la distanţă, ar fi putut ajunge la uşă şi fugi în siguranţă. Îşi blestemă prostia de a fi întârziat lovitura care l-ar fi putut doborî la pământ pe Starque.

— Ne-ai trădat Celor Patru Justiţiari – dar asta n-am fi aflat-o niciodată, pentru că Cei Patru n-au servitori care să ciripească. Dar ne-ai vândut Ambasadei – şi asta ţi-a fost fatal.

Îşi recăpătase calmul.

— Ţi-am trimis un mesaj în care-ţi pomeneam de intenţia noastră de a distruge Banca Angliei. Banca a fost avertizată – de către Cei Patru. Ţi-am spus despre atentatul de la bordul „Grondovitch” – căpitanul a fost avertizat de către Ambasadă – eşti de două ori vinovat. Niciodată nu s-au pus la cale asemenea atentate. Au fost inventate pentru tine, şi tu ai muşcat momeala.

Bartholomew înşfăcă şi mai abitir scaunul. Constată vag că se afla faţă în faţă cu moartea şi, pentru o clipă, fu cuprins de o panică sălbatică.

— Noaptea trecută, continuă Starque fără grabă, Consiliul s-a reunit în secret, şi numele tău a fost citit pe listă.

Englezului i se uscă gura.

— Şi Consiliul a rostit într-un glas… Starque se opri ca s-o privească pe Femeia din Gratz. Stătea imperturbabilă cu mâinile împreunate, nici aprobând, nici protestând. Pentru o clipă şi Bartholomew îi cercetă chipul – dar nu văzu nici milă, nici condamnare. Era chipul Sorţii, inexorabilă, iraţională, inevitabilă.

— Sentinţa a fost moartea, rosti Starque cu o voce atât de moale încât bărbatul din faţa sa de-abia îl auzi. Moartea… Cu o mişcare fulgerătoare ridică mâna şi azvârli cuţitul…

— Fii blestemat… Scânci bărbatul rănit, şi mâinile sale neputincioase bâjbâiră spre piept… După care se prăbuşi în genunchi şi Francois lovi cu precizie…

Din nou Starque privi spre femeie.

— Asta e regula, se bâlbâi el, dar nu primi vreun răspuns.

Doar ochii ei priveau silueta ghemuită pe podea şi buzele îi tremurau.

— Trebuie să plecăm de-aici, şopti Starque.

Tremura un pic, pentru că asta era ceva nou pentru el. Forţele geloziei şi spaimei pentru siguranţa personală îl determinaseră să accepte sarcina pe care, în alte condiţii, ar fi încredinţat-o unora mai mărunţi.

— Cine locuieşte în apartamentul de vizavi?

Se uitase prin vizorul uşii.

— Un student – un farmacist, răspunse cu tonul ei calm, liniştit.

Starque se înroşi, pentru că vocea ei răsunase aproape strident, venind după conversaţia în şoaptă între el şi tovarăşul lui.

— Uşor, uşor, insistă el.

Păşi precaut înapoi, acolo unde zăcea cadavrul, îi dădu roată, şi trase obloanele. Nu-şi putea explica ce instinct îl determinase să facă asta. Apoi reveni la uşă şi răsuci uşor mânerul, făcâdu-le semn şi celorlalţi. I se păru că mânerul se răsuceşte singur, sau că cineva de pe partea cealaltă îl răsuceşte în acelaşi timp.

Descoperi că aşa e, pentru că uşa se deschise brusc, făcându-l să se clatine îndărăt, şi un individ apăru în prag.

Cu oblonul tras, încăperea se afla în semiîntuneric, şi intrusul, stând nemişcat în prag, nu putea să vadă decât siluetele umbroase ale celor dinăuntru.

În timp ce aştepta, i se alăturară alţi trei, şi vorbi rapid într-o limbă pe care Starque, el însuşi un lingvist priceput, nu o înţelese. Unul dintre însoţitorii lui deschise uşa încăperii studentului şi scoase afară ceva pe care i-l înmână paznicului din prag.

Apoi bărbatul pătrunse singur în cameră şi închise uşa în urma lui, nu total, pentru că trăgea ceva care arăta ca o frânghie groasă şi asta împiedica închiderea uşii.

Starque îşi recăpătă glasul.

— Ce vrei? Întrebă calm.

— Îl vreau pe Bartholomew, care a intrat în această cameră acum o jumătate de oră, răspunse intrusul.

— A plecat, spuse Starque şi, în întuneric simţi la picioare cadavrul – avea nevoie de cuţit.

— E o minciună, rosti străinul cu răceală; nici el, nici tu, Rudolph Starque, nici Femeia din Gratz, nici ucigaşul Francois n-aţi plecat.

— Monsieur ştie prea multe, rosti Starque liniştit, şi păşi înainte, rotind cuţitul.

— Nu te apropia, avertiză străinul şi, în clipa aceea, Starque şi tăcutul Francois ţâşniră în faţă şi loviră…

Durerea violentă a şocului care-i întâmpină îi paralizează pentru moment. Fibrele sârmei „vii” pe care individul o ţinu în faţa lui ca un scut smulseră cuţitul din mâna lui Starque, şi acesta îl auzi pe Francois gemând în timp ce se prăbuşea.

— Sunteţi nebuni, rosti din nou vocea, şi dumneata, madame, nu mişca, te rog – spune-mi ce s-a-ntâmplat cu Bartholomew.

Tăcere, apoi:

— E mort, spuse Femeia din Gratz.

Auzi cum bărbatul se mişcă.

— Era un trădător – aşa că l-am ucis, continuă ea destul de calmă. Ce-o să faci tu – tu, care stai acolo ca un judecător autoproclamat?

Nu răspunse, şi ea auzi zgomotul uşor al degetelor acestuia pe perete.

— Cauţi lumina – aşa cum o căutăm toţi, rosti ea, nemişcată, şi aprinse lumina.

O văzu lângă cadavrul omului pe care-l dusese spre moarte, dispreţuitoare, sfidătoare şi ciudat de distantă faţă de caracterul sordid al tragediei pe care ea o declanşase.

Văzu un bărbat de treizeci şi cinci de ani, bronzat, cu ochi adânci, gravi, o frunte largă şi o barbă îngrijită, ascuţită la vârf. Un bărbat de statura ei, degajând forţă cu fiecare linie a siluetei sale rafinate, şi forţă în fiecare trăsătură a feţei.

Îl privi obraznică, nepăsătoare, dar în faţa autorităţii privirii lui, coborî pleoapele.

Parcă ceilalţi interpreţi ai dramei erau atât de nepăsători, încât nu meritau atenţie. Cadavrul în poziţia lui grotescă, ucigaşul său inconştient la picioare, şi Starque, ameţit şi confuz, ghemuit lângă perete.

— Iată lumina pe care o vrei, continuă ea, nu e la fel de uşor cu Suta Roşie care să lumineze strălucirea disperării şi opresiunii…

— Scuteşte-mă cu discursurile tale, rosti rece Manfred, şi dispreţul din glasul lui o lovi ca un bici. Pentru prima oară, culoarea îi reveni în obraji şi în ochi i se aprinse mânia.

— Ai sfătuitori proşti, continuă Manfred, tu, care vorbeşti de autocraţi şi de regat corupt – ce eşti tu altceva decât o păpuşă trăind din linguşiri? Din cauza fantasmelor tale eşti privită ca o conspiratoare – o Corday. Şi când eşti aclamată ca Prinţesă Revoluţionară, asta-ţi satisface vanitatea – mai satisfăcătoare pentru tine decât titlul de Prinţesă a Frumuseţii.

Îşi alese cuvintele cu grijă.

— Şi totuşi, bărbaţii – bărbaţi ca ăştia, îl arătă pe Starque, te cred numai Prinţesa Frumuseţii – nu doamna

Platitudinilor Inspiratoare; nu eroica, fragila Patrioată a Cuvintelor Înflăcărate, ci femeia din carne şi sânge fierbinte, atrăgătoare şi fermecătoare.

Vorbi în germană, şi existau nuanţe fine de înţelesuri în discursul lui, care pot fi traduse cu exactitate sau cuvânt cu cuvânt. Vorbi despre un ţel, egal şi fără emoţie. Intenţiona să rănească, şi răni adânc, şi fu convins că izbutise.

Văzu cum sânii îi palpită rapid în timp ce se străduia să-şi recapete controlul, şi mai văzu sângele de pe buze, acolo unde muşcaseră dinţii ei albi, ascuţiţi.

— O să te găsesc, rosti ea cu o intensitate a pasiunii care făcu să-i tremure glasul. O să te caut şi o să te găsesc şi, fie Prinţesa Revoluţionară, fie Prinţesa Frumuseţii, cele care-ţi vor aduce pedeapsa, fii sigur că voi lovi groaznic.

El făcu o plecăciune.

— Tot ce se poate, rosti calm; deocamdată, eşti neputincioasă, dacă aş vrea, ai putea fi neputincioasă pentru vecie – deocamdată, dorinţa mea e să dispari.

Păşi într-o parte şi deschise uşa.

Magnetismul din ochii lui o conduse înainte.

— Acesta e drumul tău, spuse când o văzu ezitând. Era neajutorată; umilinţa era înnebunitoare.

— Prietenii mei… Începu ea în timp ce ezita în prag.

— Prietenii tăi vor avea aceeaşi soartă ca aceea care te aşteaptă pe tine într-o bună zi, rosti calm.

Albă de furie, se răsuci spre el.

— Tu! Mă ameninţi! Un bărbat curajos să ameninţe o femeie!

Ar fi trebuit să-şi muşte limba pentru cuvintele rostite. Ea, o femeie, apelase la el ca bărbat! Aceasta era cea mai mare umilinţă dintre toate.

— Ăsta e drumul tău, spuse iar, curtenitor dar tranşant.

Era cam la treizeci de centimetri de el, şi se răsuci şi-l înfruntă, buzele i se depărtară şi în ochi îi apăru diavolul negru al urii.

— Într-o bună zi – într-o bună zi, şuieră ea, o să ţi-o plătesc!

Apoi se răsuci brusc şi dispăru prin uşă, şi Manfred aşteptă până când paşii ei se stinseră, după care se aplecă spre Starque aflat în stare de semiconştienţă şi-l sili să se ridice în picioare.

CAPITOLUL 7

GUVERNUL ŞI DOMNUL JESSEN.

În relatarea evenimentelor care au urmat reapariţiei Celor Patru Justiţiari, m-am limitat la cele pe care le ştiu ca fiind o urmare directă a propagandei Sutei Roşii şi a contra-activităţii Celor Patru Justiţiari.

Astfel că nu am amintit de explozia de la arsenalul Woolwich, care a fost pusă în cârca Sutei Roşii, ştiind, aşa cum ştiu eu, că această calamitate s-a datorat neglijenţei unui muncitor. Nici de explozia conductei principale de pe Oxford Street, care avea o explicaţie mult mai simplă decât teoriile fantastice ale „Megaphone” pe care ar fi vrut să vi le imaginaţi. Nu era prima dată când o siguranţă şi o conductă de gaz care avea scurgeri prilejuiau distrugerea unei artere principale, şi complotul elaborat pus pe seama anarhiei organizate nici măcar nu exista.

Cred că povestea cea mai corectă a mişcării Sutei Roşii e cea expusă în seria celor zece articole publicate în „Morning Leader” de către Harold Ashton sub titlul „Patruzeci de zile de terorism” şi, deşi eu cred că autorul oscilează frecvent între lipsa de simpatie faţă de Cei Patru Justiţiari şi acordul total cu scopurile acestui grup de oameni, totuşi voi privi întotdeauna „Patruzeci de zile de terorism” ca fiind povestea standard a mişcării, şi eşecul ei.

Într-un singur punct al poveştii mă aflu în contradicţie cu dl. Ashton, şi acesta e exact legătura dintre descoperirea Tragediei din Carlby Mansion, şi extraordinara revenire a d-lui Jessen din Presley Street, 37.

Poate e indiscret din partea mea să mă refer atât de devreme la revenirea lui Jessen, deoarece exceptând

teoriile expuse în „Patruzeci de zile de terorism”, nu sunt pregătit să ajung la dovada pe care îmi bazez teoriile.

Povestea spune că, într-o dimineaţă, dl. Jessen a ieşit din casă şi l-a întrebat pe lăptarul uluit de ce uitase să-i lase laptele de dimineaţă. Să ne amintim că dispariţia lui Long – poate e mai limpede să-i spunem numele sub care era cunoscut în Presley Street – declanşase o senzaţie extraordinară; că imagini ale casei şi ale interiorului casei au apărut în toate ziarele; că experţii criminalişti ai ziarelor publicaseră articole peste articole cu teorii speculative, şi că Presley Street, 37 fusese timp de câteva săptămâni Mecca minţilor morbide care, stând în stradă, se holbau la faţada modestă ore în şir; v-aţi putea imagina că legenda lăptarului avea exact acea nuanţă ziaristică ce se adresează unui public a cărui minte a fost antrenată de generaţii de scriitori de poveşti-senzaţionale, tocmai pentru un denouement* ca acesta.

Adevărul e că dl. Long, după ce şi-a revenit, s-a dus imediat la Departamentul de Imigrări şi i-a spus povestea sa subsecretarului. N-a ajuns cu un taxi, nici n-a fost transportat într-o stare de epuizare, aşa cum în mod eronat a relatat un ziar, ci a sosit pe imperiala unui omnibus şi a fost dus imediat înăuntru de către un aprod. Când domnul Long îşi spuse povestea, fu dus la însuşi secretarul de stat, şi fu convocat şeful comisarilor, şi veni iute de la Scotland Yard, însoţit de superintendentul Falmouth. Toate acestea sunt relatate limpede în cartea d-lui Ashton.

Din cine ştie ce motiv extraordinar (citez aceeaşi autoritate), Long, sau Jessen, pare să fi explicat cu ajutorul documentelor aflate în posesia sa, spre satisfacţia secretarului de stat şi a autorităţilor poliţieneşti, propria sa poziţie în afacere, şi, în plus, să-l fi convins pe onorabilul domn cu aceste documente misterioase, astfel că dl. Ridgeway, departe de a accepta demisia pe care i-o depusese Jessen, l-a reinstalat în funcţie.

Cât despre cum au ajuns două dintre aceste documente la Jessen sau la Cei Patru Justiţiari, dl. Ashton păstrează o tăcere înţeleaptă, neîncercând să rezolve un mister care a uluit atât Quai d'Orsay cât şi Petrogradul.

Pentru că aceste două formulare oficiale, semnate într-un caz de către Preşedintele Franţei, şi în celălalt purtând semnătura lăbărţată a Ţarului Nikolai, se presupune că erau incluse, alături de alte documente oficiale, în arhivele naţionale extrem de bine păzite.

După vizita d-lui Jessen la Departament, a fost descoperită tragedia de la Garbly Mansions, şi nu pot face altceva mai bun decât să citez din „The Times”, deoarece acest ziar, gelos pe apariţia în articolele sale a oricărei ştiri cu caracter senzaţional, a redus partea de spionaj la cele mai mici limite. Poate că relatarea din „Megaphone” ar fi mai bună ca lectură, dar spaţiul pe care-l am la dispoziţie nu-mi îngăduie includerea în această carte a celor treizeci şi trei de articole, a titlurilor, portretelor şi ilustraţiilor grafice cu care acest întreprinzător ziar şi-a mulţumit categoria de cititori avizi de orori. Aşadar, „The Times”: „Ieri după-amiază, puţin după ora unu şi, conform informaţiei primite, superintendentul Falmouth, de la Departamentul de Investigaţii Criminale, însoţit de sergenţii-detectivi Boyle şi Lawley, au pătruns în Carlby Mansions, nr. 69, ocupat de contesa Slienvici, o tânără doamnă rusoaică, liber profesionistă. Zăcând pe podea, se aflau trupurile a trei bărbaţi care au fost identificaţi drept:

Lauder Bartholomew, 33 ani, ultimul reprezentant al Corpului de puşcaşi Koondorp;

Rudolph Starque, 40 de ani, considerat a fi austriac şi un proeminent propagandist revoluţionar;

Henri Delaye Francois, 36 de ani, francez, considerat, la rându-i, implicat în munca de propagandă.

Cauza morţii în cazul lui Bartholomew pare a fi evidentă, dar în legătură cu ceilalţi doi există unele dubii, şi poliţia, care păstrează o atitudine de reticenţă rigidă, aşteaptă

rezultatele examinării medicale înainte de a face vreo declaraţie. O trăsătură neobişnuită a cazului pare a fi conţinută într-o scrisoare găsită în încăpere, asumându-şi, în numele unei organizaţii cunoscută drept „Cei Patru Justiţiari”, întreaga responsabilitate pentru uciderea celor doi străini, şi o alta, scrie un corespondent, este extraordinara distrugere structurală a încăperii înseşi. Proprietăreas, contesa Slienvici, nu a fost găsită, până foarte târziu noaptea trecută.

Superintendentul Falmouth, stând în mijlocul camerei, de unde majoritatea urmelor tragediei fuseseră îndepărtate, era preocupat în special de „distrugerea structurală”, peste care „The Times” trecuse atât de uşor.

La picioarele sale se căsca o imensă gaură pătrată şi dedesubt, în apartamentul gol, se afla o grămadă de tencuială şi şipci, şi sfărâmăturile distrugerii.

— Lucrul curios e, şi asta arată cât de meticuloşi sunt aceşti indivizi, îi explică superintendentul însoţitorului său, că primul lucru pe care l-am găsit când am ajuns aici a fost o bancnotă de douăzeci de lire fixată în perete, cu o scurtă notă în creion, spunând că asta reprezintă plata proprietarului pentru distrugerile produse.

Trebuie adăugat că, prin dorinţa expresă a tânărului de lângă el, renunţă la tot ceremonialul discursului.

O dată sau de două ori pe parcurs, se trezi pe punctul de a rosti „Înălţimea Voastră”, dar tânărul era atât de amabil, şi atât de repede îl linişti pe detectiv, încât reuşi să învingă senzaţia de îngrijorare pe care i-o provocase sosirea distinsului vizitator cu scrisoarea de la comisionar, şi deveni prietenos.

— Fireşte, mă interesează toată afacerea, rosti liniştit tânărul; aceşti oameni, dintr-un motiv anume, au hotărât că nu merit să fac umbră pământului…

— Ce le-aţi făcut celor din Suta Roşie, sir?

Tânărul izbucni în râs.

— Nimic. Dimpotrivă, adăugă cu un zâmbet bizar, i-am ajutat.

Detectivul îşi aminti că acest Prinţ moştenitor al Escorialului avea reputaţia unui excentric.

Cu o grabă care îl zăpăci, prinţul se răsuci cu un zâmbet pe buze.

— Vă gândeaţi la reputaţia mea înspăimântătoare?

— Nu, nu! Negă stânjenit dl. Falmouth. Eu…

— Oh, da – am făcut o mulţime de chestii, rosti celălalt râzând uşor; e o moştenire genetică – ilustrul meu văr…

— Vă asigur, Înălţimea Voastră, rosti impresionant Falmouth, reflecţiile mele nu erau… Îâî. Reflecţii despre dvs… e o poveste cum că v-aţi fi bălăcit în socialism… Dar asta, fireşte…

— E perfect adevărat, conchise calm Prinţul. Îşi îndreptă atenţia spre gaura din podea.

— Aveţi vreo teorie? Întrebă.

Detectivul încuviinţă.

— E mai mult decât o teorie – e ştiinţă -înţelegeţi că l-am văzut pe Jessen, şi firele poveştii sunt toate în mâinile noastre.

— Ce-o să faceţi?

— Nimic, spuse apatic detectivul; tăcere asupra anchetei până când îi vom pune pe Cei Patru Justiţiari cu botul pe labe.

— Şi maniera de ucidere?

— În tăcere, accentuă Falmouth.

Această conversaţie poate furniza un indiciu despre conduita fără precedent a poliţiei faţă de ancheta ulterioară.

În micul tribunal al medicului legist era loc pentru trei reprezentanţi ai presei şi cam cincizeci pentru public. Fără a dori în nici un fel să arunc suspiciunea asupra celei mai curate forţe poliţieneşti din lume, pot doar să afirm că juriul era remarcabil de disciplinat, că publicul găsi alcătuirea tribunalului atât de dens presărată cu bărbaţi laţi în umeri,

încât nu izbuti să pătrundă. Cât priveşte presa, circulara confidenţială dăduse rezultate, şi cele trei lumini strălucitoare ale ziaristicii care ocupau pupitrul reporterilor abia aşteptau să ducă la bun sfârşit instrucţiunile.

Procedurile au durat foarte puţin, a fost înregistrat un verdict„…O persoană sau persoane necunoscute”, şi un alt mister al Londrei fu adăugat (citez din „Evening News”) pe lista deja alarmantă şi formidabilă a crimelor nepedepsite.

Charles Garrett era unul dintre cei trei ziarişti cărora li se îngăduise accesul la anchetă şi, după ce se termină totul, se trezi faţă în faţă cu Falmouth.

— Ascultă, Falmouth, spuse bătăios, care-i pungăşia?

Falmouth, ştiind despre ce e vorba şi, într-un anume sens, respectându-l pe micuţ, clătină din cap misterios.

— Oh, prostii! Rosti grosolan Charles, nu fi atât de dezgustător de misterios, de ce nu ni se permite să spunem că flăcăii ăştia au murit…?

— L-ai văzut pe Jessen? Întrebă detectivul.

— Da, rosti amar Charles, şi după tot ce-am făcut pentru omul ăsta; după ce i-am pus picioarele lui mari pe treptele culturii…

— Crezi că va vorbi? Întrebă nevinovat Falmouth.

— A fost la fel de aproape, rosti trist Charles, ca spălătorul unei pompe cu vid.

— Hm! Medită detectivul. Mai devreme sau mai târziu, Charles îşi va da seama de legătură şi el era singurul în stare să descopere secretul lui Jessen. Mai bine ca ziaristul să afle acum.

— Dacă aş fi în locul tău, spuse liniştit Falmouth, nu mi-aş face griji cu Jessen; ştii cine e şi ştii în ce măsură slujeşte guvernul. Vino cu mine.

Nu răspunse întrebărilor pe care Charles i le adresă în timp ce treceau prin portalurile arătoase ale Carlby Mansions, şi un ascensor îi depuse la uşa apartamentului.

Falmouth descuie uşa cu o cheie, şi Charles intră după el în apartament.

Văzu gaura din podea.

— Asta n-a fost menţionată în anchetă, spuse. Dar ce-are asta de-a face cu Jessen?

Ridică privirea spre detectivul perplex, apoi pricepu şi fluieră.

— Ei bine, eu… Spuse, apoi adăugă moale: Dar ce spune guvernul despre asta?

— Guvernul, spuse Falmouth cu tonul cel mai oficial cu putinţă, între timp luând o scamă de pe pălărie, guvernul consideră împrejurările neobişnuite, dar a acceptat situaţia cu mare înţelepciune.

În noaptea aceea, dl. Long (sau Jessen) reapăru la Asociaţie ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi se adresă asistenţei timp de jumătate de oră pe tema: „Pot fi hoţii buni îngrijitori?”

CAPITOLUL 8

UN INCIDENT ÎN LUPTĂ.

Din ce loc secret din oraş şi-a reorganizat forţele Femeia din Gratz, nu vom şti niciodată; de unde i-a venit puterea ţelului ei şi energia nemărginită, putem bănui. Odată cu moartea lui Starque deveni conducătoarea virtuală şi reală a Sutei Roşii şi, din fiecare colţ al Europei sosiră ajutoare umane şi materiale pentru a-i consolida puterea şi pentru a restabili prestigiul şifonat al celei mai puternice asociaţii pe care o cunoscuse vreodată Anarhismul.

Marea Britanie a fost întotdeauna imună în faţa operaţiunilor active le anarhiştilor. Fusese secole întregi sanctuarul revoluţionarilor, şi Anarhismul ezitase să pună în pericol siguranţa refugiaţilor care-şi continuau propaganda pe teritoriul britanic. Se ştie foarte bine că extremiştii mişcării erau iritaţi de restricţie şi, când Femeia din Gratz a declarat război deschis Angliei, a fost aclamată cu entuziasm.

Au urmat apoi poate cele mai extraordinare dueluri pe care le-a văzut vreodată lumea. Două corpuri puternice, amândouă în afara braţului legii, s-au luptat rapid, nemilos,

fără nici o cruţare. Şi lucrul cel mai înfricoşător a fost că nimeni nu i-a văzut pe agenţii vreuneia dintre părţile combatante. Era ca şi cum două forţe spirituale erau implicate într-o luptă titanică. Poliţia era aproape neputincioasă. Lupta împotriva Sutei Roşii a fost dusă mai departe, aproape fără ajutor, de către Cei Patru Justiţiari, sau, ca să le dăm titlul cu care şi-au semnat celebra proclamaţie, „Consiliul Justiţiei”…

De pe vremea spaimei din Fenian, Londra nu mai trăise teroarea declanşată de Suta Roşie. Nu trecu nici o zi şi fură descoperite pregătirile pentru un dezastru, cel mai înfricoşător fiind atentatul asupra metroului. Dacă le numesc „atentate”, şi dacă repetarea acestui cuvânt sperie cititorul, e din cauză că, mulţumită extraordinarei vigilenţe a Consiliului Justiţiei, acestea nu s-au mai produs.

Xxxxxxxxxx

— Asta nu mai poate continua, rosti arţăgos Secretarul de stat la o întrunire a capilor poliţiei. Avem în mod evident cea mai bună forţă poliţienească din lume, şi ne vedem siliţi să fim obligaţi unora pe numele cărora există mandate cu acuzaţia de crimă!

Comisarul-şef era suficient de hărţuit, şi simţi critica din vocea ministrului.

— Am făcut tot posibilul, sir, spuse iute, dacă credeţi că demisia mea vă ajută să ieşiţi din impas…

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu fi nebun, pledă secretarul în cea mai bună manieră neparlamentară. Nu vezi că…?

— Văd că până acum nu s-a produs nimic rău, rosti încăpăţânat comisarul; după care izbucni:

— Ascultaţi-mă, sir! Oamenii noştri trebuie să folosească adesea persoane mai rele decât Cei Patru Justiţiari – dacă nu-i folosim, atunci îi exploatăm. Mici hoţi turnători, „ciripitori” cum li se spune, bătrâni ocnaşi, spărgători – şi o dată sau de două ori ceva şi mai rău. Noi ne aflăm aici ca să

protejăm cetăţenii; atâta vreme cât cetăţenii sunt protejaţi, nimeni nu poate să…

— Dar nu dumneata protejezi cetăţenii – ci doar obţii informaţiile…

— De la Consiliul Justiţiei, e-adevărat; dar de unde vin, asta nu contează. Acum ascultaţi-mă, sir. Era foarte serios şi îşi accentua remarcile cu mici lovituri în pupitru. Scoateţi-l pe Prinţul Escorialului afară din ţară, rosti grav. Deţin informaţia că Roşii îi vor capul. Nu, n-am fost avertizat de Justiţiari, asta e partea bizară. Am obţinut-o direct de la omul care-mi vinde informaţii. O să-l întâlnesc la noapte, dacă nu l-au măcelărit.

— Dar Prinţul este oaspetele nostru.

— A stat aici prea mult, spuse comisarul realist şi prozaic; lăsaţi-l să plece înapoi în Spania – trebuie să se însoare într-o lună; lăsaţi-l să plece acasă să-şi cumpere trusoul sau orice altceva.

— Asta e cumva o mărturisire că nu-i poţi asigura securitatea?

Comisarul păru vexat.

— Pot asigura securitatea unui copil de şase ani sau a unui gentleman serios de şaizeci de ani, dar nu pot fi responsabil pentru un tânăr care insistă să vadă Londra fără ghid, care face plimbări cu maşina de unul singur şi refuză să ne dea vreo informaţie anticipată despre planurile zilnice – sau, dacă o face, nu le respectă!

Ministrul păşea încoace şi-ncolo prin apartament, cu mintea plină de gânduri.

— Cât despre Prinţul Escorialului, rosti imediat, sfatul i-a fost deja transmis Înălţimii Sale – de la cartierul general – să plece mai devreme. Noaptea asta, într-adevăr, e ultima sa noapte în Londra.

Comisarul făcu o extravagantă demonstraţie de recăpătare a calmului.

— La noapte va merge la Auditorium, spuse ridicându-se. Vorbi un pic compătimitor şi, într-adevăr, Auditorium-ul,

deşi un local de music-hall de primă clasă, avea o reputaţie slabă. Voi avea o duzină de oameni în clădire şi maşina lui la intrarea artiştilor, la finalul spectacolului.

În noaptea aceea, Înălţimea Sa sosi prompt la ora opt şi rămase în vestibul sporovăind agreabil cu managerul cu capul descoperit. După care se duse singur în loja lui şi se aşeză în umbra unei perdele din catifea roşie.

Fix la ora opt sosiră alţi doi gentlemani, de asemeni în ţinută de seară. Unul era Antonio Selleni, celălalt, Karl Ollmanns. Amândoi erau tineri şi, înainte de a ieşi din maşină, recapitulară înţelegerea.

— Tu o să ocupi loja de pe partea opusă, iar eu mă voi strădui să intru în lojă. Dacă reuşesc – treaba e gata. Cel mai bun e cuţitul, în tonul italianului se simţea mândria.

— Dacă nu pot ajunge la el, onoarea va fi a ta. Avea stilul bombastic al tânărului latin. Celălalt mârâi. Răspunse într-o franceză greoaie.

— Odată am tras într-un ou ţinut între degete – uite-aşa, spuse.

Intrară separat.

În biroul managerului, superintendentul Falmouth îşi învingea plictiseala aşteptării citind reclamele dintr-un ziar de seară.

Managerul sosi la el cu un mesaj conform căruia sub nici o formă Înălţimea Sa din loja A nu trebuie deranjată până la finalul spectacolului.

Între timp, signor Selleni îşi croia drum cu precauţie spre loja A. Găsi drumul liber, răsuci uşor mânerul şi păşi iute în întunericul lojii.

Douăzeci de minute mai târziu, Falmouth stătea în spatele balconului I, dându-i instrucţiuni unui subordonat.

— Pune doi oameni la intrarea actorilor – Dumnezeule!

Peste muzica plăcută, deasupra zumzetului glasurilor, răsună o împuşcătură şi o femeie ţipă. Din loja opusă Prinţului plutiră vălătuci de fum.

Karl Ollmanns, sătul de aşteptare, trăsese în silueta nemişcată din umbra perdelei. Apoi ieşi calm din lojă în braţele a doi detectivi gâfâind.

— Un doctor! Urlă Falmouth în timp ce alerga. Uşa lojii A era încuiată, dar o făcu ţăndări.

Un bărbat zăcea pe podeaua lojii foarte liniştit şi ciudat de ţeapăn.

— De ce, cum!… Începu detectivul, pentru că mortul era legat de mâini şi de picioare.

Deja se adunase o mulţime în uşa lojii, şi auzi o voce autoritară cerând să intre.

Privi peste umăr şi întâlni privirea comisarului.

— L-au ucis, sir, rosti amar.

— Pe cine? Întrebă comisarul perplex.

— Pe Înălţimea Sa.

— Înălţimea Sa! Sprâncenele comisarului se ridicară într-o uluire nedisimulată. Bine, dar Prinţul a plecat din Charing Cross spre continent acum o jumătate de oră!

Detectivul oftă.

— Atunci, cine mama naibii e ăsta?

Dl. Menşikov, care intrase odată cu comisarul, răspunse.

— Antonio Selleni, un anarhist din Milano, raportă el.

Carlos Ferdinand Bourbon, Prinţ al Escorialului, Duce de Buda-Gratz şi moştenitor a trei tronuri, s-a însurat, şi nenumăraţii săi auguşti verişori răspândiţi prin toată Europa simţiră că li s-a luat o piatră de pe inimă.

Un prinţ cu vederi înaintate recunoscute, un idealist, cu planuri utopice pentru renaşterea umanităţii şi, ajungând la partea practică a vieţii, un şofer nesăbuit, un călăreţ incredibil de îndrăzneţ şi nepăsător faţă de opinia publică, ceea ce e în egală măsură bagajul marelui om nebun şi credincios, căsătoria lui a fost văzută la toate curţile Europei în lumina unei împliniri internaţionale.

Majestatea Sa Imperială a Europei Centrale rosti către cancelarul încărunţit:

— Te Deum-uri – înţelegi, von Hedlitz? În fiecare biserică.

— E o mare uşurare, spuse cancelarul, dând gânditor din cap.

— Uşurare! Împăratul se încordă ca şi cum uşurarea ar fi fost fizică. Tânărul acela îmi datorează doi ani din viaţă. Ai auzit de încercarea de la Londra?

Cancelarul auzise – într-adevăr, auzise de trei sau patru ori – dar era un cancelar politicos şi ascultă cu atenţie. Majestatea Sa avea cu adevărat însuşirea de a spune poveşti, şi porni cu introducerea.

„. Dacă ar fi să mă iau după Înălţimea Sa, stătea liniştit în loja sa când a intrat italianul. I-a văzut cuţitul din mână, şi s-a ridicat pe jumătate ca să lupte cu intrusul. Deodată, nu se ştie de unde, ţâşniră trei bărbaţi, care-l trântiră pe asasin la podea şi-l legară, reducându-l la tăcere. Te-ai gândi că al nostru Carlos Ferdinand ar fi scos vreun strigăt! Ţi-ai găsit! Rămase nemişcat, împărţindu-şi atenţia între scenă şi bărbatul întins la pământ, şi conducătorul acestei misterioase bande de salvatori.

— Cei Patru Justiţiari! Interveni cancelarul.

— Trei, după calculele mele, îl corectă povestitorul imperial. Ei bine, se pare că acest conducător, într-un stil prozaic, cu un calm logic, a sugerat că prinţul trebuie să plece în tăcere; că maşina lui se află la intrarea actorilor, că i-a fost rezervat un vagon la Charing Cross, o cabină la Dover şi un tren special la Calais.

Majestatea Sa avea un tic de a-şi freca genunchiul când ceva îl amuza, şi exact asta făcu acum.

— Carl a ascultat ca un copil – ceea ce pare cel mai straniu punct din toate acţiunile – anarhistul capturat şi legat şi aşezat pe scaun, şi lăsat pradă propriilor gânduri neplăcute.

— Şi ucis, rosti cancelarul.

— Nu, nu ucis, îl corectă împăratul. O parte din povestea pe care ţi-o spun e a lui – a spus-o poliţiei la spital – nu, nu, nu ucis – prietenul lui nu era un ţintaş atât de bun pe cât credea.

CAPITOLUL 9
CEI PATRU CONTRA SUTEI.

Nişte muncitori, întorcându-se acasă seara şi luând-o pe scurtătură pe un câmp la două mile de Catford, văzură un bărbat atârnând de un copac.

Fugiră într-acolo şi găsiră un gentleman îmbrăcat elegant, cu înfăţişare de străin. Unul dintre muncitori tăie frânghia cu cuţitul, dar omul era deja mort. Lângă copac se afla o servietă neagră, pe care cineva fixase o etichetă cu avertismentul: „Nu atingeţi. Această servietă conţine explozibili: anunţaţi poliţia.”

Mai interesantă încă era eticheta de bagaj prinsă de reverul hainei cadavrului. Pe ea scria: „Acesta este Franz Kitsinger, condamnat la Praga în 1904, pentru atentat cu bombă: evadat din închisoare pe 17 martie 1905, a fost unul dintre cei responsabili de atentatul de azi de la Tower Bridge. Executat din ordinul Consiliului Justiţiei”.

Xxxxxxxxxxxx

— E o mărturisire umilitoare, spuse comisarul şef când îi aduseră vestea, dar prezenţa acestor oameni mi-a luat o piatră de pe inimă. Numai că Suta Roşie era îngrozitor de insistentă.

În noaptea aceea, un bărbat, fumând un trabuc, rătăcea fără ţel pe lângă poliţistul la datorie în colţul Kensington Park Gardens, şi o luă la întâmplare în Ladbroke Square. Merse înainte, coti şi, traversând, ajunse acolo unde o grădină întinsă adăpostea un şir dublu de case ale clasei mijlocii. Spatele acestor case dădea spre scuar. Privi în jur şi, văzând drumul liber, se căţără peste balustradele din fier şi ateriză pe marele teren de joacă, ţinând cu mare grijă un obiect care-i umfla buzunarul.

Privi tacticos casele înainte de a se hotărî asupra victimei. Obloanele acestei case speciale erau ridicate şi ferestrele sufrageriei deschise, şi putea zări grupul de tineri râzând în jurul mesei. Era o petrecere a zilei de naştere sau ceva de

genul ăsta, pentru că era o adevărată paradă a şepcilor şi coifurilor din hârtie.

Bărbatul era evident satisfăcut de posibilităţile tragediei, şi se mai apropie cu un pas…

Două braţe puternice îl cuprinseră, braţe cu muşchi ca nişte corzi din oţel…

— Nu aşa, prietene, îi şopti o voce în ureche…

Bărbatul îşi arătă dinţii într-un rânjet înfricoşător.

Sergentul de serviciu din gara Nothing Hill Gate primi un bileţel din mâna unui golănaş plin de funingine, care, zile întregi după aceea, îşi menţinu o notorietate de invidiat.

— Un domn mi-a zis să vă dau asta, spuse.

Sergentul îl privi sever pe băieţaş şi-l întrebă dacă se spălase vreodată pe faţă. Apoi citi scrisoarea: „Al doilea bărbat dintre cei trei implicaţi în atentatul având ca scop explozia Tower Bridge va fi găsit în grădina Maidham Crescent, sub tufişurile de lauri, vizavi de nr. 72”.

Era semnată: Consiliul Justiţiei.

Comisarul îşi sorbea cafeau la „Ritz”, când îi aduseră vestea. Falmouth era un oaspete respectat, şi şeful îi înmână biletul fără comentarii.

— Asta îi va linişti pe cei din Suta Roşie, spuse Falmouth. Aceşti oameni îi înfruntă cu propriile lor arme – asasinat contra asasinat, teroare contra teroare. Unde vom interveni noi?

— Vom interveni la final, spuse comisarul, alegându-şi cuvintele cu mare grijă, ca să curăţăm mizeria şi să măturăm orice urmă de credit care le-a mai rămas, se opri şi clătină din cap. Sper – ar trebui să-mi pară rău… Începu.

— Şi mie, rosti sincer detectivul, deoarece ştia că şeful lui era preocupat de siguranţa oamenilor a căror arestare cădea în sarcina lui. Sprâncenele comisarului erau încruntate gânditor.

— Doi, rosti dus pe gânduri; cum naiba ştiu Cei Patru Justiţiari numărul – şi cum dau de ei – şi cine e al treilea?

— Ceruri! Ne putem pune întrebări toată noaptea!

Asupra unui singur punct comisarul ar fi putut fi informat mai devreme în seara aceea – nu i s-a spus până la ora trei dimineaţă. Al treilea era Von Dunop. Neştiutor de soarta tovarăşilor lui terorişti, porni la drum ca să-şi încheie ziua într-un mod remarcabil.

Mulţimea de la intrarea unui teatru îi declanşă un gând, dar respinse acest debuşeu al ambiţiei. Era prea la vedere, şi şansele de scăpare nule. Acest public britanic nu-şi pierde atât de repede capul; refuză să fie zăpăcit de zgomot şi fum, şi de către o siluetă contorsionată ici şi colo. Von Dunop nu era exponent al şcolii „Glorie Morţii”. Îşi dorea cu ardoare glorie dar, cu cât mai mic riscul, cu atât mai mare gloria. Acesta era codul lui.

Rămase o clipă lângă hotelul „Ritz”. O parte dintre cei care cinaseră pleca, şi maşinile accelerau ca să-i ducă pe aceşti plutocraţi blestemaţi la teatru. Un gentleman cu înfăţişare milităroasă, cu mustaţă gri, şi însoţit de un bărbat calm, atent, proaspăt tuns, aceştia doi stârniră interesul anarhistului. El şi soldatul avură un schimb de priviri.

— Cine naiba e ăsta? Întrebă comisarul în timp ce intră în taxi. Faţa mi se pare cunoscută.

— L-am mai văzut înainte, spuse Falmouth. N-o să merg cu dvs., sir – am ceva de rezolvat în această parte a lumii.

În consecinţă, lui Von Dunop nu i se îngădui să se bucure de plimbarea solitară pentru că, fără să ştie, un individ „îl luă din mers” şi-l urmări toată seara. Şi, odată cu trecerea timpului, acel individ deveni doi, la ora unsprezece, deveni trei, şi, la douăsprezece fără un sfert, când Von Dunop în sfârşit se hotărâse asupra locului şi scopului cercetării sale, se întoarse din Park Lane în Brook Street pentru a descoperi, iritat, destul de mulţi oameni în apropiere. Totuşi, nu bănui nimic. Nu-l bănui pe vagabondul noptatic umblând creanga de-a lungul curbei, cu ochi trişti, cercetând rigola după un muc de ţigară; nici pe cei doi care vorbeau tare, în costume violet, care se ciondăneau în timp ce mergeau, în legătură cu relativa valoare a favoriţilor

pentru derby; nici pe comisionarul târându-şi picioarele spre casă, cu gentuţa în mână şi pipa în gură, nici pe bărbatul proaspăt tuns, în costum de seară.

Secretarul de Stat avea o casă în Berkeley Square. Von Dunop ştia bine numărul. Rări pasul ca să-l lase să treacă pe bărbatul în haine de seară. Cu taxiul care se deplasa încet la cincizeci de iarzi distanţă, trebuia să rişte. Acest taxi fusese însoţitorul lui constant pe parcursul ultimei ore, dar el nu ştia.

Vârî mâna în buzunarul paltonului şi scoase maşinăria. Era una dintre capodoperele lui Culveri şi, într-un anume sens, un experiment – cel puţin aşa îl avertizase maestrul într-o scrisoare care purta ştampila „Riga”. Căută cu degetul gros cheiţa care declanşa maşinăria şi o împinse.

Apoi se strecură la intrarea cu numărul 196 şi plasă bomba. Totul se petrecu într-o clipă, şi era convins că nimeni nu-l văzuse părăsind drumul şi revenind apoi foarte iute pe trotuar. Dar când păşi înapoi, auzi un strigăt şi un individ ţâşni ca săgeata peste drum, spunându-i să se predea. Din stânga alergau doi oameni, şi pe bărbatul în costum de seară îl văzu suflând într-un fluier.

Era încolţit; ştia asta. Exista o şansă de scăpare – celălalt capăt al străzii era liber – se răsuci şi alergă ca vântul. Auzea urmăritorii tropăind în spatele lui. Urechea lui, atentă la fiecare fază a urmăririi, auzi o pereche de picioare urcând treptele de la nr. 196. Privi în jur. Se apropiau, şi se întoarse brusc şi trase trei focuri. Cineva se prăbuşi; atât apucă să vadă. Apoi, chiar în faţa lui un poliţist solid ţâşni din întuneric şi-l înşfăcă de talie.

— Ţine-l! Urlă Falmouth, alergând. Suflând din greu, ajunse şi vagabondul, zdrenţăros dar îndemânatic, şi-l încătuşă pe Von Dunop în doi timpi şi trei mişcări.

El fu cel care observă moliciunea prizonierului.

— Hei! Spuse, apoi întinse mâna. Faceţi lumină!

Era o jumătate de duzină de poliţişti şi inevitabila gloată adunată într-o clipă, şi razele lanternei se concentrară pe

mâna detectivului. Era roşie de sânge. Falmouth înşfăcă o lanternă şi luminã chipul individului.

Nu era nevoie să caute mai departe. Era mort – mort cu inevitabila etichetă fixată pe mânerul cuţitului care-l ucisese.

Falmouth scăpă o înjurătură.

— Incredibil! Imposibil! Alerga până când l-a prins poliţistul, şi nu ne-a scăpat din ochi! Unde e ofiţerul care l-a prins?

Nu răspunse nimeni, în mod sigur nu poliţistul solid, care în clipa aceea mergea spre est, schimbându-se rapid în costumul de seară al unui gentleman englez.

CAPITOLUL 10

PROCESUL.

A cerceta mintea Femeii din Gratz nu e o sarcină uşoară şi e greu de întreprins. Amintind de începuturile ei obscure, copilul în picioarele goale sorbind cuvintele conversaţiei revoluţionare în bucătăria din Transilvania, şi dezvoltarea intelectului ei pe căi neconvenţionale – amintind, de asemeni, că de foarte tânără a făcut cunoştinţă cu problemele extreme de viaţă şi moarte în formele lor cel mai puţin atractive, şi că proporţia lucrurilor fusese grosolan prezentată de către profesorii ei, putem ajunge într-un punct în care judecata dvS. Ezitantă oscilează între condamnare şi milă.

Aş fi tentat să cred că forţa introspecţiei nu-şi găseşte locul real în echipamentul ei mental, altfel cum am putea explica atitudinea ei faţă de omul pe care cândva l-a înfruntat şi şi-a temperat accesele de furie în care îi dorea moartea, o pedeapsă cumplită, când şi-a permis luxul rar al unui discurs neţinut în frâu, cum am putea tempera aceste istericale cu faptul că vocea acestui bărbat îi umplea gândurile zi şi noapte, că imaginea ochilor acestui bărbat mascat îi urmărea fiecare mişcare, până când imaginea lui a devenit o obsesie?

S-ar putea să nu mă pricep la femei şi la comportamentul lor (nu există nuanţă de îngâmfare în îndoiala pe care o exprim), şi e posibil ca inconsecvenţa ei să fie o caracteristică a sexului. Nu trebuie să ne imaginăm că şi-a menajat necazurile sau banii pentru a garanta exterminarea inamicilor ei şi a inamicilor Sutei Roşii. I-a descris, cât mai corect cu putinţă, după prima întrunire, şi schiţele făcute sub îndrumarea ei au fost puse în circulaţie de către ofiţerii Sutei Roşii.

Stând lângă fereastră, medita, legănată de zumzetul neîntrerupt al traficului de pe stradă, şi aproape aţipise.

Răsucirea mânerului uşii o trezi din visare.

Era Schmidt, indescriptibilul Schmidt, transpirat şi agitat. Faţa lui rotundă şi aspră strălucea, şi de-abia reuşi să-şi recapete vocea ca să-i spună vestea.

— Îl avem! Îl avem! Strigă încântat, şi pocni din degete. Oh, vestea cea bună – sunt primul! N-a fost nimeni pe-aici, Micuţă Prietenă? Am alergat, am luat taxiuri…

— Aveţi – pe cine? Întrebă ea.

— Bărbatul – unul dintre bărbaţii care i-au ucis pe Starque şi Francois, şi…

— Care – care bărbat? Spuse ea aspru.

Scormoni în buzunar şi scoase o schiţă decolorată.

— Oh! Rosti ea, nu putea fi bărbatul pe care-l înfruntase. De ce, de ce? Întrebă vijelios. De ce numai el? De ce nu ceilalţi, de ce nu conducătorul? L-au prins şi l-au pierdut?

Pe faţa rotundă a lui Schmidt se citeau durerea şi uluiala. Dezamăgirea lui era aproape comică.

— Dar, Micuţă Mamă! Spuse, abătut şi tulburat, e unul dintre ei – nu speram nici măcar pentru unul şi…

Furtuna trecuse.

— Da, da, rosti ea plictisită, unul – chiar şi unul e bine. Vor afla că Suta Roşie încă mai poate lovi – conducătorul va afla. Acest bărbat va muri, spuse, privindu-l pe Schmidt, conştient de importanţa lui. Spune-mi cum a fost capturat.

— Portretul, spuse Schmidt, portretul pe care l-ai făcut tu. Unul dintre tovarăşii noştri l-a recunoscut şi l-a urmărit până acasă.

— Va fi judecat – la noapte, şi îşi petrecu restul zilei anticipându-şi triumful.

Conspiratorii nu-şi aleg întotdeauna colţuri întunecoase pentru comploturile lor. Suta Roşie, mai ales, era renumită pentru alegerea locurilor de întâlnire. Se inspiraseră din natură şi, aşa cum ea înzestrează tigrul cu dungi care nu se disting în iarba junglei, tot astfel Suta Roşie alegea pentru întrunirile lor un asemenea loc unde se ţineau de obicei şedinţele.

Procesul avu loc în Loja Masonică Pride of Millwall, „OAFA", adică Ordinul Asociat al Fiilor Abstinenţei. Poziţia financiară a Pride of Millwall nu era puternică. O neobişnuită epidemie de marinari abstinenţi înfiinţase Loja, influxul de capital al unor moştenitori excentrici construise micuţa sală şi, datorită eşecului primei întruniri a Ligii Londrei, mare parte din afacerile publice fuseseră inteligent dirijate în clădirile de pe malul râului. Poliţia făcuse câteva razii în zilele terorii, dar nu fusese descoperit nimic suspect. Datorită succesului politicii la vedere, Femeia din Gratz a preferat să-şi asume riscul unui proces deschis într-o sală expusă raidurilor poliţiei.

Individul trebuia păzit astfel încât orice evadare să fie imposibilă. Mesageri se răspândiră în toate direcţiile pentru a-i duce la bun sfârşit instrucţiunile. O rapidă convocare a conducătorilor mişcării, alegerea locului procesului, pregătirea pentru o ceremonie guvernată de un precedent bine pus la punct, şi aranjamentul proprietăţilor care jucau un rol important în procesele Sutei.

În camera procesului, drapată în negru, Femeia din Gratz găsi adunarea în plen. Maliscrivona, Tchezki, Vellantini, De Romans, ca să-i amintim doar pe câţiva dintre cei care stăteau unul lângă altul pe scaunele joase, şi mormăiră un bun venit când ea pătrunse în încăpere şi îşi ocupă scaunul

într-un loc mai înalt. Examină chipurile tuturor, schiţând o plecăciune ici şi o privire de recunoaştere colo. Îşi aminti ultima oară când îşi făcuse apariţia în faţa membrilor mişcării. Lipseau multe chipuri care atunci se întorseseră spre ea: Starque, Francois, Kitsinger – ucişi de braţul Celor Patru Justiţiari. Se bucură amintindu-şi că în noaptea asta îl va judeca pe unul dintre cei care dăduse o mână de ajutor la măcelărirea lui Starque.

Se ridică brusc. În ultima vreme avusese puţine ocazii de a rosti în public acel discurs care fusese cândva unicul motiv de apreciere a ei în consiliile Sutei Roşii. Capacităţile ei organizatorice au ajuns să fie respectate mai târziu. Când începu să vorbească, simţi lipsa exerciţiului. Se trezi ezitând, căutându-şi cuvintele şi, o dată, simţi că exemplificările erau grosolane. Dar îşi recăpătă încrederea pe măsură ce vorbea, şi simţi fiorul sensibil al unei asistenţe fascinate.

Era povestea unei campanii. Ştim mare parte din ea; povestea din punctul de vedere al Sutei Roşii poate fi ghicită. Îşi isprăvi discursul relatând capturarea inamicului.

— În seara asta vom da o lovitură acestor duşmani ai progresului; dacă ei s-au dovedit nemiloşi, să le demonstrăm că Suta Roşie se întrece pe sine în ferocitate. Cum au lovit ei, aşa să lovim şi noi – şi, lovind, să le dăm o lecţie celor care ne-au ucis tovarăşii, o lecţie pe care nici ei, nici lumea n-o vor uita vreodată.

Nu se auzi nici o aclamaţie când termină – acesta fusese ordinul – ci un zumzet de cuvinte de omagiu la picioarele ei – un amestec de fraze incoerente de laudă şi adoraţie.

Apoi doi inşi aduseră prizonierul.

Era calm şi atent, ridicându-şi obrazul pătrăţos cu fermitate când fură pronunţate primele cuvinte ale acuzării, şi jucându-se absent cu degetele mâinilor legate.

Înfruntă senin chipurile mânioase întoarse spre el dar, când se ajunse la rechizitoriu, deveni atent, înclinând capul ca să prindă cuvintele.

O dată interveni.

— Nu prea înţeleg asta, spuse într-o rusă fluentă, cunoştinţele mele în germană sunt limitate.

— Ce naţionalitate ai? Întrebă femeia.

— Sunt englez, răspunse.

— Vorbeşti franceza? Întrebă ea.

— Învăţ, rosti el naiv şi zâmbi.

— Vorbeşti rusa, spuse. Conversaţia ei continuă în aceeaşi limbă.

— Da, spuse simplu. Am trăit acolo mulţi ani.

După asta, suma infracţiunilor sale fu pronunţată într-o limbă pe care o înţelegea. O dată sau de două ori pe parcurs – Ivan Oranvici era cel care citea – bărbatul zâmbi.

Femeia din Gratz îl recunoscu brusc ca fiind cel de-al patrulea dintre cei adunaţi la uşa ei în ziua în care fusese ucis Bartholomew. În mod formal, îl întrebă dacă are ceva de spus înainte de a fi condamnat.

Zâmbi iar.

— Nu sunt unul dintre Cei Patru Justiţiari, spuse; cine spune că sunt – minte.

— Şi asta e tot ce ai de spus? Întrebă ea dispreţuitoare.

— Asta e tot, fu răspunsul lui calm.

— Negi că ai ajutat la uciderea tovarăşului nostru Starque?

— Nu neg, spuse liniştit, n-am ajutat – Eu l-am ucis.

— Ah! Exclamaţia veni simultan din toate părţile.

— Negi că ai ucis mulţi din Suta Roşie?

Făcu o pauză înainte de a răspunde.

— În ceea ce priveşte Suta Roşie, nu ştiu; dar am ucis mulţi oameni. Vorbi cu aerul grav al cuiva pătruns de simţul responsabilităţii, şi din nou zumzetul de exclamaţii străbătu sala. Totuşi, Femeia din Gratz avea un sentiment crescând de nelinişte, în ciuda succesului interogatoriului.

— Spuneai că ai fost în Rusia – ţi-a căzut cineva în mână acolo?

Încuviinţă.

— Şi în Anglia?

— Şi în Anglia, spuse.

— Cum te cheamă? Întrebă ea. Din neglijenţă, nu formulase această întrebare înainte.

Bărbatul ridică din umeri.

— Mai contează? Întrebă el.

Un gând o străbătu. În sală îl văzuse pe Magnus Evreul. Trăise mulţi ani în Anglia, şi îi făcu un semn.

— Din ce clasă face parte acest om? Întrebă ea în şoaptă.

— Din cea de jos, răspunse el; e uluitor – n-ai observat când – nu, n-ai văzut capturarea lui. Dar vorbea ca un om de pe stradă, cu sunete aspirate.

Observă că ea era uimită şi explică.

— E un truc al clasei – exact aşa cum mujicii spun… Îi vorbi într-un specimen de rusă colocvială.

— Cum te cheamă? Întrebă iar.

O privi viclean.

— În Rusia mi se spune Părintele Kobap…

Majoritatea celor prezenţi erau ruşi şi, auzind cuvântul, ţâşniră în picioare, retrăgându-se cu feţele cadaverice, ca şi cum s-ar fi temut să intre în contact cu bărbatul care stătea legat şi neajutorat în mijlocul încăperii.

Femeia din Gratz se ridicase odată cu ceilalţi. Buzele îi tremurau şi ochii larg deschişi îi dădeau de gol groaza de moment.

— L-am ucis pe Starque, continuă el, prin puterea mea. Pe Francois la fel. Într-o bună zi – privi lent prin încăpere – voi…

— Stop! Urlă ea, apoi: Daţi-i drumul! Rosti şi, mirat, Schmidt îi tăie legăturile. Îşi întinse oasele.

— Când m-aţi prins, spuse, aveam o carte; veţi înţelege că aici în Anglia, am găsit – uitarea în cărţi – şi eu, care am văzut atâta suferinţă şi dorinţă datorate abaterii de la lege, lupt la fel de dur ca voi pentru renaşterea umanităţii – dar în alt fel.

Cineva îi dădu o carte.

O privi, încuviinţă, şi o vârâ în buzunar.

— La revedere, rosti în timp ce se răsuci spre uşa deschisă.

— În numele Domnului! Rosti Femeia din Gratz, tremurând, mergi în pace, Micuţule Părinte!

Şi Jessen, cândva călău al Supremului Consiliu, şi mai târziu călău public al Angliei, plecă, şi nimeni nu-i stătu în cale.

Puterea Sutei Roşii era distrusă. Falmouth ştia. Avea un grup de oameni la datorie, cu ochii-n patru, în toate marile gări din Londra, şi acestora li se adăugaseră membrii unei duzini de forţe ale poliţiei secrete din Europa. Zi de zi, trebuia făcut acelaşi raport. Cutare individ, a cărui prezenţă în Londra nu fusese suspectată, plecase via Harwich. Cutărică, surprinzător apărut din senin, plecase cu trenul de unsprezece din gara Victoria; pe ruta Hull şi Stockholm douăzeci de inşi trecuseră într-o singură zi, şi mai erau alţii care se îmbarcaseră la Liverpool, Glasgow şi Newcastle.

Cred că de-abia atunci Scotland Yard-ul şi-a dat seama de forţa care zăcea inertă în metropolă, sau a luat în considerare posibilităţile de distrugere din zilele Terorii.

Cu siguranţă, fiecare teanc de nume care apărea pe biroul comisarului îl punea pe gânduri mai mult ca oricând.

— Arestaţi-i! Rosti îngrozit când i se sugeră asta. Arestaţi-i! Ascultaţi, aţi văzut vreodată termitele atacând o aşezare din Africa? Mărşăluind în batalioane nesfârşite la miezul nopţii şi distrugând tot ce e viu, de la găini la gândaci? Le-aţi văzut reorganizându-se dimineaţa şi mărşăluind înapoi spre casă? Nu v-ar trece prin cap să le arestaţi, nu-i aşa? Nu, pur şi simplu aţi sta jos liniştiţi, în afara razei lor de acţiune, şi aţi fi fericiţi când ultimul picioruş roşu ar dispărea după colţ!

Cei care cunoşteau mai bine Suta Roşie erau total de acord cu filosofia lui.

— L-au prins pe Jessen! Îi înştiinţă Falmouth.

— Oh! Rosti comisarul.

— Când i-au descoperit identitatea, au scăpat rapid de el.

— M-am întrebat deseori de ce Cei Patru Justiţiari n-au făcut ei înşişi treaba lui Starque, meditä comisarul.

— E mai degrabă straniu, recunoscu Falmouth, dar Starque era condamnat, la fel şi Francois. Nu se ştie cum au pus mâna pe mandatele originale, şi pe baza lor acest Jessen a făcut ce-a făcut.

Comisarul încuviinţă.

— Şi acum, întrebă, ce facem cu ei?

Falmouth se aştepta la această întrebare mai devreme sau mai târziu.

— Sugeraţi că ar trebui să-i prindem, sir? Întrebă cu un uşor sarcasm. Pentru că, dacă o facem, sir, trebuie doar să vă reamintesc că încercăm asta de ani de zile.

Comisarul-şef se încruntă.

— E un lucru remarcabil, spuse, că deîndată ce ne aflăm într-o situaţie ca asta – frica de Suta Roşie şi frica de Cei Patru Justiţiari – suntem complet în aer, şi exact asta vor scrie ziarele. Nu sună lăudabil, dar aşa e.

Consemnez în extenso apărarea Scotland Yard-ului de către superintendent.

— Ce scriu ziarele, spuse Falmouth, nu mă împiedică să dorm noaptea. Nimeni nu prea face sluj în faţa poliţiei, în ţara asta – cu siguranţă, nu oamenii condeiului.

— Există două feluri de a scrie despre poliţie, sir. Unul e acela de a-i trata în stilul jurnalistic, cu titluri gen: „Încă o gafă a Poliţiei” sau „Poliţia şi cetăţeanul”, şi celălalt, de a-i trata în stil tabloid, adică să-i arate ca pe nişte gogomani care adulmecă greşit vânatul în vreme ce un civil decorativ le arată cum se face treaba, sau cum indivizi misterioşi cu bărbi false apar la momentul psihologic şi strigă în gura mare: În numele legii, sunteţi arestaţi!

— Ei bine, nu mă deranjează să recunosc că nu cunosc niciunul dintre cele două feluri. Sunt ofiţer de poliţie de douăzeci şi trei de ani, şi singurul ajutor pe care l-am primit

de la un civil a fost din partea unui bărbat pe nume Blackie, care m-a ajutat să descopăr cadavrul unei femei care dispăruse. Mai degrabă aveam o prejudecată legată de el, dar trebuie să recunosc că era destul de isteţ şi a urmărit indiciile cu ingeniozitate remarcabilă. În ziua în care am găsit cadavrul, i-am spus: D-le Blackie, mi-aţi oferit o mare cantitate de informaţii despre mişcările acestei femei – de fapt, ştiţi mult mai multe lucruri decât vă daţi seama – aşa că vă voi aresta sub acuzaţia de a-i fi provocat moartea". Înainte de a muri, a făcut o mărturisire completă şi, din clipa aceea, am fost întotdeauna fericit să primesc cât mai multe sfaturi şi ajutor din afară.

— Uneori, când oamenii mă întreabă despre inteligenţa Scotland Yard-ului, nu le pot spune poveşti ca acelea pe care le-ai citit. Am avut de-a face cu ucigaşi, anarhişti, spărgători şi oameni obişnuiţi de proastă calitate, dar, în majoritate, şi-au făcut treaba în mod normal şi au luat-o la sănătoasa. Şi, de îndată ce-au întins-o, am folosit aceleaşi metode şi i-am adus înapoi.

— Dacă mă-ntrebi dacă am fost în pericol de moarte când am arestat ucigaşi şi criminali disperaţi, îţi răspund „Nu".

— Când criminalul obişnuit se trezeşte încolţit, spune: În regulă, d-le Falmouth; e un copoi, şi merge de bunăvoie.

— Crimele şi criminalii sunt rutină. Cu greu găseşti anuare cu metode perene. Circumstanţele extraordinare încurcă poliţia aşa cum îi încurcă şi pe ceilalţi. Nu poţi derula o afacere în sistem şi să fii total pregătit pentru tot ce intervine. „Whiteley" îţi va furniza un purice sau un elefant, dar dacă o femeie o roagă pe o vânzătoare să aibă grijă de copil în timp ce ea intră la raionul cu conserve de carne, fata şi managerul şi întregul sistem vor fi făcuţi una cu pământul, deoarece nu există o dispoziţie privind grija faţă de copii. Şi dacă un negustor de bunuri din Manchester, desfăcându-şi marfa, dă peste un şarpe zăcând într-un balot, va fi şi el dat de pământ, deoarece istoria naturală nu

face parte din pregătirea lor, şi nu vor fi destul de siguri dacă era un vierme mare sau un boa constrictor.

Comisarul era amuzat.

— Ai un neaşteptat simţ al umorului, spuse, iar morala e că…

— Că neprevăzutul întotdeauna dă cu tine de pământ, fie că e vorba de umor sau de crimă, spuse Falmouth şi plecă foarte mulţumit de sine.

În camera sa găsi un mesager care-l aştepta.

— O doamnă vrea să vă vadă, sir.

— Cine e? Întrebă surprins.

Mesagerul îi înmână o bucăţică de hârtie, şi, când o citi, fluieră.

— Neprevăzutul, hm! Să vină.

Pe hârtie scria: „Femeia din Gratz”…

CAPITOLUL 11

MANFRED.

Manfred stătea singur în locuinţa sa din Lewisham – era cunoscut de bătrâna îngrijitoare drept „un gentleman străin, care se ocupă cu muzica” – şi, în lumina calmă a lămpii cu abajur, părea foarte obosit. O carte zăcea pe o masă la îndemână, şi un serviciu de cafea din argint şi o ceaşcă goală stăteau pe un taburet lângă el. Se simţea şocat. Acest individ straniu se înhămase la o sarcină care nu se sfârşea niciodată. Distrugerea forţelor Sutei Roşii era sfârşitul unei lupte care a curăţat terenul pentru începutul alteia – dar fizic era foarte obosit.

Gonsalez plecase dimineaţă la Paris, Poiccart cu trenul de după-amiază, iar el urma să li se alăture mâine.

Tensiunea luptei îşi pusese amprenta asupra tuturor. Financiar, costul războiului fusese mare, dar puteau suporta această tensiune mai bine decât oricare alţii, pentru că nu avuseseră şansa lui Courtlander; în caz de nevoie îşi cunoşteau omul.

Toată lumea îi căutase înainte ca ei – primii Patru – să se reunească – Manfred, Gonsalez, Poiccart şi bărbatul care-şi

dormea somnul de veci în mormântul năpădit de flori din Bordeaux. Ca toţi cei care depun jurământul preoţiei, lăsaseră deoparte pasiunile şi neliniştile vieţii. Fiecare era o carte deschisă pentru celălalt, destăinuindu-şi cel mai tainic gând în numele milei, un gând dominant controlându-i pe toţi ceilalţi.

Făcuseră celebru numele de „Cei Patru Justiţiari”, sau scandalos (în funcţie de modalitatea dvS. De apreciere) în toată lumea civilizată. Apăruseră ca o forţă nouă în viaţa publică şi privată. Erau oameni liberi de lege, care alinau suferinţele semenilor; înfricoşătoare hiene umane îmbuibându-se cu trupurile şi sufletele celor nevinovaţi şi neajutoraţi; mari magnaţi care aveau legea de partea lor, sau o dădeau deoparte în funcţie de împrejurări. Toate acestea au devenit supuse unei noi legi, unui nou tribunal. Se transformaseră în sisteme care sfidau pedeapsa; corporaţii de neatins; indivizi protejaţi de o legislaţie viclean concepută; şi alţii care ştiau la milimetru limita toleranţei. În numele justiţiei, aceşti oameni loveau iute, fără pasiune, nemilos. Marele escroc, procurorul, mituitorul martorilor, al juriilor – au murit toţi.

Nu exista o nuanţare a pedepsei: un prim avertisment, un al doilea – apoi moartea.

Astfel, numele lor deveni un simbol, la care răufăcătorii tremurau, îngrozindu-se de avertismente şi, în cele mai multe cazuri, neţinând seama de ele. Viaţa deveni un lucru mai dulce, mai sănătos pentru mulţi care găseau dimineaţa pe masa pentru micul dejun plicul subţire verzuliu-gri; dar ceilalţi îşi continuară calea, invocând în gura mare legea pe care o încălcaseră în spirit, dacă nu în literă. Sfârşitul era foarte sigur, şi nu ştiu pe cineva care să fi scăpat de consecinţe.

Speculând asupra identităţii lor, poliţia de pretutindeni hotărî în unanimitate două puncte. Primul era că aceşti oameni erau extraordinar de bogaţi – aşa cum şi erau, de fapt, şi, al doilea, că unul sau doi dintre ei erau oameni de

ştiinţă pricepuţi – şi asta era adevărat. Despre al patrulea individ care li se alăturase de curând, speculaţiile au fost şi mai mari. Manfred zâmbi când se gândi la acest al patrulea membru, la onestitatea lui, la excepţionalele calităţi ale sufletului şi minţii, şi la înclinaţia lui pentru „declinul echilibrului” – Gonsalez inventase fraza. Era un zâmbet plin de afecţiune. Al patrulea individ nu mai făcea parte din frăţie; dispăruse, odată munca isprăvită, şi mai erau şi alte motive.

Aşa că Manfred rămase gânditor, până când micuţul ceas de pe poliţa de deasupra şemineului bătu de zece ori, după care aprinse spirtiera şi îşi pregăti o altă ceaşcă de cafea. Odată terminată cafeaua, auzi clinchetul îndepărtat al unui clopoţel şi deschiderea unei uşi. Apoi un murmur de voci şi doi paşi pe scară. Nu aştepta oaspeţi, dar era întotdeauna pregătit pentru ei, la orice oră.

— Intră, spuse, ca răspuns la bătaia în uşă; recunoscu bătaia apologetică a menajerei sale.

— O doamnă – o doamnă străină vrea să vă vadă.

— Spune-i să intre, te rog, rosti curtenitor.

Era ocupat cu spirtiera când intră. Nu ridică privirea, nici nu întrebă cine e. Menajera rămase o clipă ezitând în prag, apoi ieşi, lăsându-i împreună.

— Scuzaţi-mă o clipă, spuse. Luaţi loc, vă rog.

Turnă cafeaua cu o mână sigură, se duse la birou, sortă câteva scrisori, le îndesă în şemineu şi rămase o clipă privindu-le cum ard, apoi privi spre ea.

Neluând în seamă invitaţia, fata rămase aşteptând tihnită, cu o mână pe şold, cealaltă atârnând neglijent.

— Nu vreţi să luaţi loc? Întrebă din nou.

— Prefer să rămân în picioare, rosti ea scurt.

— Deci nu sunteţi la fel de obosită ca mine, spuse şi se înfundă la loc în moliciunea fotoliului.

Ea nu răspunse şi, pentru câteva clipe, nu vorbi niciunul.

— Oare Femeia din Gratz a uitat că e orator? Spuse el în zeflemea. I se păru că în ochii ei citeşte o mare suferinţă, şi

schimbă tonul.
— Stai jos, Maria, rosti blând. Văzu că se îmbujorează şi interpretă greşit semnificaţia.
— Nu, nu! Se grăbi să rectifice o impresie. Acum vorbesc serios, nu trăncănesc – de ce n-ai plecat cu ceilalţi?
— Am treabă, spuse.
Manfred îşi întinse mâinile într-un gest de plictiseală.
— Treabă, treabă, treabă, rosti cu un zâmbet amar, nu s-a terminat treaba? Treaba asta a ta nu se sfârşeşte niciodată?
— Sfârşitul e aproape, rosti ea şi-l privi straniu.
— Ia loc, ordonă el, şi ea se aşează pe cel mai apropiat scaun şi-l privi.
După care rupse tăcerea.
— Ce eşti tu? Întrebă ea cu o nuanţă de iritare. Cine ţi-a dat autoritatea?
El izbucni în râs.
— Ce sunt – doar un om, Maria. Autoritatea? După cum îţi dai seama – nimeni.
Ea rămase pe gânduri o clipă.
— Nu m-ai întrebat de ce am venit, spuse.
— Nu m-am întrebat nici eu – deşi mi se pare normal să ne fi întâlnit – ca să ne despărţim.
— Cum îţi spun prietenii? Întrebă deodată. Îţi spun „omul cu barbă” sau „solidul” – te-a alintat vreodată o femeie şi ţi-a spus pe nume?
Pe chipul lui trecu o umbră preţ de o clipă.
— Da, rosti calm; ţi-am spus că sunt o fiinţă omenească; nici diavol, nici semizeu; nu vin din spuma mării, nici din „ceaunul” vrăjitoarelor, zâmbi, ci fiul unor părinţi pământeni – şi oamenii îmi spun George Manfred.
— George, repetă ea ca şi cum ar fi învăţat o lecţie. George Manfred. Îl privi lung şi serios, apoi se încruntă.
— Ce vezi şi îţi displace? Întrebă el.
— Nimic, rosti ea repede, doar că – nu pot să pricep – eşti altfel…

— Decât te aşteptai. Ea încuviinţă. Te aşteptai să am un aer triumfător. Să mă plasez într-o poziţie de apărare? Ea încuviinţă iar.

— Nu, nu, continuă el, s-a terminat. N-o să-mi serbez victoria – sunt satisfăcut că puterea prietenilor tăi a fost sfărâmată. Pe tine te disociez de umilinţa înfrângerii lor.

— Nu sunt nici mai bună, nici mai rea decât ei, spuse ea sfidător.

— Vei fi mai bună când va trece nebunia, rosti el cu gravitate, când îţi vei da seama că tinereţea ta n-a fost făcută pentru cumplitul sacrificiu al anarhismului.

Se aplecă şi-i luă mâna ei indiferentă şi o ţinu în palme.

— Copilo, trebuie să renunţi la asta, rosti moale, uită coşmarul trecutului tău – izgoneşte-l din minte, astfel încât să ajungi să crezi că „Suta Roşie” n-a existat vreodată.

Ea nu-şi retrase mâna, nici nu încercă să-şi stăvilească lacrimile care-i umplură ochii. Ceva pătrunsese în sufletul ei – o influenţă dincolo de orice descriere sau definiţie. Ceva minunat care dizolvase obiectul din granit şi oţel, despre care crezuse cu tărie că e inima ei, şi care o lăsase slăbită şi tremurând.

— Maria, dacă ai cunoscut vreodată dragostea unei mame – ce tandră îi era vocea – gândeşte-te la asta: ţi-ai dat vreodată seama ce-a însemnat pentru ea viaţa ta – cum s-a gândit şi a plănuit şi a suferit pentru tine – şi cu ce scop? Ca mâinile pe care ea le-a sărutat să ia viaţa unor oameni! S-a rugat lui Dumnezeu să te ţină puternică şi sănătoasă şi pură în suflet – numai pentru ca darurile Lui să se dovedească un blestem pentru minunata Lui lume?

Cu tandreţea unui tată o trase spre el, până când îngenunche în faţa lui şi faţa ei udă se lipi de a lui.

Braţele lui puternice o cuprinseră, şi cu o mână îi mângâie părul.

— Sunt o femeie rea, sughiţă ea, o femeie rea, rea.

— Taci, rosti cu tristeţe; să nu judecăm răutatea după faptele noastre, ci după intenţiile noastre, oricât ar fi de

greşite, oricât de mult s-ar împotrivi legii scrise.

Dar sughiţul i se accentuă, şi îl strânse în braţe ca şi cum s-ar fi temut că o va părăsi.

Manfred îi vorbi ca unui copil înfricoşat, mustrând-o, râzând de ea cu ironie blândă, şi ea se mai calmă şi, în cele din urmă, ridică privirea spre el.

— Ascultă spuse ea; nu, nu, nu, nu pot s-o spun. Şi îşi îngropă faţa în piept.

Apoi, cu un efort, ridică din nou capul.

— Dacă te-aş ruga – dacă te-aş implora să faci ceva pentru mine – ai face-o?

O privi în ochi, zâmbind.

— Ai făcut multe lucruri – ai ucis – da – da, lasă-mă s-o spun eu – ştiu că te rănesc, dar lasă-mă să termin.

— Da, rosti el simplu, am ucis.

— Ai simţit milă când ai ucis?

Clătină din cap.

— Şi totuşi ai fi vrut, continuă şi durerea ei îl mişcă, ai fi vrut dacă te-ai fi gândit că poţi ucide un trup şi salva un suflet.

Clătină iar din cap.

— Da, da, şopti ea, şi încercă să vorbească. De două ori încercă să formuleze cuvintele, şi de două ori eşuă. Apoi se depărtă lent, cu mâinile pe pieptul lui, şi se ghemui în faţa lui cu buzele întredeschise şi cu sânii tresăltând.

— Ucide-mă, gâfâi ea, pentru că te-am vândut poliţiei.

El nu schiţă nici o mişcare, stând acolo ghemuit în fotoliul mare, ca şi cum fiecare muşchi al corpului i se relaxase.

— Auzi? Urlă ea sălbatic. Te-am trădat pentru că – cred – că te iubesc – dar – n-am ştiut – n-am ştiut! Te-am urât până mi s-a făcut milă de tine – şi întotdeauna m-am gândit la tine!

După expresia de durere din ochii lui, fu convinsă că vorbele ei îl răniseră.

Într-un fel, bănuia că trădarea îl rănise mai puţin.

— Nu am recunoscut-o niciodată, şopti, nu m-am gândit la asta niciodată în cele mai tainice gânduri ale mele – şi totuşi era acolo, tot timpul, aşteptând să se exprime – şi sunt mai fericită, deşi o să mori şi, deşi fiecare clipă a vieţii mele va fi mereu durere, sunt mai fericită că am spus-o, mai fericită decât aş fi crezut vreodată. M-am întrebat de ce mi-am amintit de tine, şi de ce m-am gândit la tine, şi de ce mi-ai apărut în fiecare vis. Credeam că din cauză că te uram, pentru că voiam să te ucid, şi să ajungi la mila mea – dar acum ştiu, acum ştiu.

Se clătina dintr-o parte în alta, frângându-şi mâinile în intensitatea pasiunii.

— Nu spui nimic? Nu înţelegi, iubitule? Te-am dat pe mâna poliţiei pentru că – O, Doamne! Pentru că te iubesc! Trebuia s-o fac!

Manfred se aplecă în faţă şi deschise braţele, şi ea veni spre el pe jumătate leşinată.

— Maria, copilă, murmură el, şi ea văzu cât de palid era, suntem prea ciudat plasaţi, tu şi cu mine, ca să vorbim despre dragoste. Trebuie să uiţi asta, fetiţo; fie ca acesta să fie momentul trezirii din coşmarul tău; mergi mai departe în noua viaţă – într-o viaţă unde sunt flori, unde păsările cântă şi unde e pace şi linişte.

Acum ea nu se mai gândea decât la pericolul în care se afla el.

— Sunt jos, gemu ea. Eu i-am adus aici – i-am condus.

Manfred zâmbi.

— Ştiam, spuse.

Îl privi neîncrezătoare.

— Ştiai, rosti lent.

— Da, când ai venit – arătă spre grămăjoara de hârtii arse din şemineu – ştiam.

Se duse la fereastră şi privi afară. Ceea ce văzu îl mulţumi.

Reveni acolo unde ea stătea în continuare ghemuită pe podea şi o ajută să se ridice.

Se ridică greu, dar braţul lui o sprijini. Ascultă, auzi uşa deschizându-se jos.

— Nu trebuie să-ţi faci griji, spuse din nou.

Clătină din cap neajutorată şi buzele îi tremurau.

— Dumnezeu să te binecuvânteze şi să te ajute, rosti el respectuos, şi o sărută.

Apoi se răsuci spre Falmouth:

— George Manfred, spuse ofiţerul şi privi perplex spre fată.

— Acesta e numele meu, rosti lent Manfred. Sunteţi inspectorul Falmouth.

— Superintendent, îl corectă acesta.

— Scuzaţi-mă, spuse Manfred.

— O să vă arestez, spuse Falmouth, sub acuzaţia de a fi un membru al unei organizaţii cunoscută sub numele de „Cei Patru Justiţiari” şi, în consecinţă, implicat în următoarele crime…

— O să renunţa la recitalul dumneavoastră, spuse Manfred agreabil, şi întinse mâinile. Pentru prima dată în viaţă simţi contactul rece al oţelului la încheieturi.

Bărbatul care încuie cătuşele era agitat şi neîndemânatic, şi Manfred, după o privire curioasă spre cătuşe, ridică mâinile.

— Nu sunt prea strânse, zise.

Apoi, după ce-l încadrară, se răsuci spre fată şi zâmbi.

— Cine ştie cât de luminoase sunt zilele puse deoparte pentru noi doi? Rosti moale.

După care îl luară.

CAPITOLUL 12

PUŞCĂRIA WANDSWORTH.

Charles Garrett, admirabil ziarist, termină de scris ultimul rând al unei descrieri umoristice a unui concert local în care un ministru al cabinetului cântase balade jalnice. Charles scrisese cu dificultate, pentru că situaţia însăşi fusese atât de caraghioasă, încât extragerea umorului ascuns era mai mult decât chinuitoare. Dar terminase, şi

teancul gros de hârtie zăcea pe biroul şefului corector – Charles scria în medie şase cuvinte pe foaie, şi o jumătate de articol izvorât din condeiul lui arăta ca un roman în trei volume.

Charles se opri ca să amenințe un băiat de serviciu care expediase greşit o scrisoare, bântui prin diverse birouri liniştite să „vadă cine e acolo” şi, cu balonzaidul pe braţ şi bastonul în mână, se opri la capătul peregrinărilor sale în faţa maşinăriei ţăcănitoare. Privi prin cutia de sticlă care proteja mecanismul, şi fu interesat de un mesaj din Teheran în curs de transmisie.

„. Mai devreme. Marele Vizir l-a informat pe corespondentul Bursei că va fi accelerată construcţia liniei…”

Banda îşi opri bolboroseala şi bâzâi fremătător, după care urmă o succesiune de smucituri rapide care şterseră mesajul incomplet. Apoi:”…Conducătorul Celor Patru Justiţiari a fost arestat la Londra azi-noapte,; glăsuia banda, şi Charles se năpusti în camera redactorului-şef.

Deschise uşa fără ceremonial, şi repetă povestea spusă de micuţa maşinărie.

Şeful grizonat primi liniştit ştirea, şi ordinele pe care le dădu în următoarele cinci minute inoportunară vreo douăzeci sau treizeci de oameni nevinovaţi.

Elaborarea „poveştii” Celor Patru Justiţiari începu de la cel mai scăzut nivel al scării intelectuale.

— Băiete! Adu iute aici juma' de duzină de taxiuri… Poynter, telefonează reporterilor din… Dă un telefon la „Lambs Club” şi vezi dacă O'Mahony sau oricare altul dintre tinerii noştri inteligenţi se află acolo… Sunt cinci articole despre „Cei Patru” în portofoliu, daţi-i drumul, dle Short… Fotografii – hm… Totuşi contactaţi-l pe Massonni să meargă la secţia de poliţie şi să vadă dacă găseşte un poliţist care să-i dea material pentru o schiţă… Dă-i drumul, Charles, şi află povestea.

Nu era nici agitaţie, nici grabă; pentru toţi era ca imaginea de pe o navă de război modernă, când se aude: „eliberaţi puntea de jos pentru acţiune”. Pentru ca povestea să apară în ziar erau suficiente două ore, nu era nevoie de bici.

Mai târziu, cu acele nemiloase ale ceasului înaintând, taxi după taxi zburau spre biroul marelui ziar, descărcând tineri grăbiţi care, practic, săreau în clădire. Mai târziu, cu operatorii în aşteptare, stând încordaţi în faţa keyboard-urilor linotipurilor, sosi Charles Garrett, făcând lucruri remarcabile cu un ciot de creion şi un top de hârtie de indigo.

„Megaphone” fu cel care străluci în toată splendoarea printre tovarăşii săi de jurnalism, cu pagini – citez opinia veninoasă a redactorului şef de ştiri de la „Mercury” – care „urlau ca cecurile pe vesta unui bookmaker”.

„Megaphone” fu cel care înteţi focul interesului public şi responsabilul principal pentru mulţimile imense care se adunaseră în faţa Greenwich Police Court, şi se revărsară în grupuri dense la poalele Blackheath Hill, în timp ce Manfred trecea prin anchetele preliminare. „George Manfred, 39 de ani, fără ocupaţie, locuind în Hill Crest Lodge, St. John's”. În acest mod prozaic fu prezentat lumii.

Îşi făcu o apariţie frapantă în boxa cu balustradă din oţel. I se pusese un scaun, şi era păzit cum puţini prizonieri fuseseră vreodată. I se pregătise o celulă specială, şi, contrar normelor stabilite, fuseseră detaşaţi paznici în plus. Falmouth nu-şi asuma nici un risc.

Acuzaţia formulată n-avea de-a face cu nici un caz binecunoscut. Cu mulţi ani în urmă, un oarecare Samuel Lipski, un celebru pungaş din East End, fusese găsit mort, cu anunţul stereotip că fusese o victimă a Celor Patru. Peste toate, Trezoreria a declanşat acuzarea – un caz care fusese foarte amănunţit şi convingător pregătit, şi pus la dosar, astfel încât să poată fi arestat unul sau altul dintre Cei Patru Justiţiari.

Parcurgând miile de tăieturi din ziar referitoare la ancheta preliminară şi la procesul lui Manfred, am fost frapat de lipsa oricărui articol senzaţional, aşa cum ne-am aştepta să găsim într-un mare proces statal de o asemenea anvergură. Adunând dovezile date judecătoriei poliţieneşti, am putea aranja „rolurile” celor aproape o duzină de martori obişnuiţi, cam aşa:

Un poliţist: Am găsit trupul.

Un inspector: Am citit eticheta.

Un doctor: I-am declarat decesul.

Unul singur, uşor saşiu şi cu o engleză aproximativă: „Acest om Lipski, eu cunoscut la el, om bun a fost şi făcea afacerea bine cu cap la el,.

Şi aşa mai departe.

Manfred refuză să pledeze „vinovat” sau „nevinovat”. Vorbi o singură dată în timpul procedurilor tribunalului poliţienesc, şi doar atunci când i se adresase o întrebare formală.

— Sunt pregătit să-mi asum rezultatul procesului meu, rosti clar, şi nu contează dacă pledez „vinovat” sau „nevinovat”.

— Voi consemna că pledezi „nevinovat”, rosti magistratul.

Manfred făcu o plecăciune.

— Asta e la discreţia dvs., spuse.

Pe şapte iunie a fost trimis formal la închisoare pentru proces. A avut o scurtă convorbire cu Falmouth înainte de a fi mutat din celulele tribunalului poliţienesc.

Lui Falmouth i-ar fi fost dificil să-şi analizeze sentimentele faţă de acest om. Aproape că nu ştia dacă să fie fericit sau să-i pară rău că soarta îi aruncase în braţe acest redutabil conducător.

Atitudinea lui faţă de Manfred era aceea a unui subordonat faţă de un superior, şi cu greu şi-o putea explica.

Când uşa celulei se deschise şi detectivul intră, Manfred citea. Se ridică, zâmbind voios, şi îşi întâmpină vizitatorul.

— Ei bine, d-le Falmouth, rosti uşor, începe al doilea şi cel mai serios act al dramei.

— Nu ştiu dacă sunt fericit sau dacă îmi pare rău, spuse tăios Falmouth.

— Ar trebui să fiţi fericit, spuse Manfred cu zâmbetul său sarcastic. Pentru că aţi revendicat…

— Da, ştiu totul despre asta, spuse Falmouth sec, dar urăsc cealaltă faţă a medaliei.

— Adică?

Manfred nu-şi isprăvi întrebarea.

— Adică – e vorba de spânzurătoare, d-le Manfred, şi chestia asta o urăsc, după tot ce-aţi făcut pentru ţară.

Manfred îşi dădu capul pe spate, şi izbucni în râs, amuzat la culme.

— Oh, nu e nimic de râs, rosti cu sinceritate detectivul, ai de-a face cu o propunere neplăcută – Secretarul de Stat e vărul lui Ramon, şi urăşte până şi numele de „Cei Patru Justiţiari”.

— Şi totuşi râd, rosti Manfred calm, pentru că voi evada.

Nu exista lăudăroşenie în vorbele lui, ci o siguranţă calmă care-l scoase din sărite pe celălalt.

— O, veţi evada, nu-i aşa? Spuse înverşunat. Ei bine, vom vedea.

Nu exista scăpare pentru Manfred în cei aproximativ doisprezece iarzi dintre celula sa şi duba închisorii. Fu încătuşat de doi temniceri, şi un şir dublu de poliţişti alcătui un traseu prin care fu condus. Nici din dubiţa care se deplasă într-o falangă solidă de poliţişti călare, cu spadele scoase. Nici dintre portalurile sumbre ale închisorii Wandsworth, unde bărbaţi tăcuţi, în uniformă, îl înconjurară şi-l duseră în celula prevăzută cu trei încuietori.

În timpul nopţii, în timp ce dormea, fu trezit o singură dată de zgomotul paznicului care se schimba, şi asta îl amuză.

Dacă cineva ar avea suficient spaţiu de scris, ar putea redacta o întreagă carte despre viaţa lui Manfred pe parcursul săptămânilor petrecute în puşcărie, în aşteptarea

procesului. A avut şi vizitatori. În acest sens s-a permis o neobişnuită libertate. Falmouth spera să-i găsească pe ceilalţi doi. Îi mărturisi mărinimos această speranţă lui Manfred.

— Din punctul ăsta de vedere, puteţi sta liniştit, rosti Manfred; nu vor veni.

Falmouth îl crezu.

— Dacă aţi fi fost un criminal obişnuit, dle Manfred, rosti zâmbind, aş putea recurge la evidenţele regale, dar nu vreau să vă jignesc.

Răspunsul lui Manfred îi luă minţile.

— Bineînţeles că nu, spuse cu un aer nevinovat, dacă ar fi arestaţi, cine naiba mi-ar mai putea aranja evadarea?

Femeia din Gratz nu veni să-l vadă, şi asta îl bucură.

Primea vizita zilnică a guvernatorului, pe care-l găsi deosebit de agreabil. Vorbeau despre ţări pe care le cunoşteau amândoi, despre cunoştinţe comune şi, tacit, evitau subiecte interzise. Doar că…

— Am auzit că vreţi să evadaţi? Spuse guvernatorul, în încheierea uneia dintre vizite. Era un tip solid, cândva maior al Artileriei Marine, şi lua viaţa în serios. Ca atare, nu împărtăşea punctul de vedere al lui Falmouth conform căruia proiectata evadare ar fi o glumă nelalocul ei.

— Da, răspunse Manfred.

— De aici?

Manfred clătină din cap solemn.

— Amănuntele n-au fost încă puse la punct, rosti cu o gravitate admirabilă. Guvernatorul se încruntă.

— Nu cred că încercaţi să mă luaţi peste picior – e o chestiune a naibii de serioasă ca s-o luăm în glumă – dar, pentru mine, ar fi ceva foarte neplăcut dacă aţi evada.

Făcea parte din clasa socială a prizonierului şi avea încredere totală în cuvântul unui om care discuta atât de liniştit despre evadare.

— Îmi dau seama de asta, spuse Manfred cu o mică nuanţă de respect, şi voi elabora planurile în consecinţă, astfel

încât vina să fie egal distribuită.

Guvernatorul, încă încruntat şi gânditor, părăsi celula. Reveni în câteva minute.

— Apropo, Manfred, spuse, am uitat să-ţi spun că vei primi vizita capelanului. E un tânăr foarte de treabă, şi ştiu că nu trebuie să-ţi cer să nu-l dezamăgeşti.

Cu această subtilă asumare de păgânism mutual, plecă.

— Iată un gentleman vrednic de laudă, gândi Manfred.

Capelanul era nerăbdător să găsească o parte introductivă, şi căută printre mărunţişurile care încep odată cu schimbul convenţional de amabilităţi, o fisură pentru inserarea unei anchete abile.

Manfred, văzându-i stânjeneala, îi dădu o şansă, şi ascultă plin de respect în timp ce tânărul vorbea serios, sincer, bărbăteşte.

— N…nu, spuse prizonierul după un timp, nu cred, d-le Summers, că dumneata şi cu mine avem opinii diferite, dacă s-ar reduce toate la chestiuni de credinţă şi preamărire a bunătăţii Domnului – dar am ajuns la un stadiu în care refuz să-mi etichetez crezurile intime cu credinţa asta sau cealaltă, sau să-mi restrâng limitele credinţei prin cuvinte. Ştiu că mă vei ierta, şi cred că nu spun asta din dorinţa de a te răni, dar şi în cazul ăsta, am ajuns la o etapă de convingere unde sunt de neclintit faţă de influenţa dinafară. Pentru bine sau rău, trebuie să mă bazez pe concepţiile pe care le-am elaborat din propria mea viaţă şi învăţăturile ei.

— Mai există un motiv, unul mai practic, adăugă, pentru care n-ar trebui să-ţi fac dumitale sau oricărui alt capelan deserviciul de a vă irosi timpul – n-am de gând să mor.

Cu asta, tânărul ministru a trebuit să fie de acord. Îl întâlni frecvent pe Manfred, vorbind despre cărţi şi oameni şi religii ciudate.

Pentru paznici şi cei din jurul lui, Manfred era o sursă de uimire constantă. Nu-i plictisea niciodată cu povestea tentativei sale viitoare. Totuşi, tot ce spunea şi făcea părea bazat pe acel unic articol de credinţă: voi evada.

Guvernatorul luă toate măsurile pentru a evita acest lucru. Ceru şi primi întăriri de paznici, şi Manfred, într-o dimineaţă când îşi făcea exerciţiile, văzând chipuri străine printre paznicii săi, îl luă peste picior cu un exces de nervozitate.

— Da, spuse maiorul, am dublat echipa. Te-am crezut pe cuvânt, asta-i tot – trebuie să te agăţi strâns de ultimele rămăşiţe de încredere pe care le mai ai în omenire. Spui că vei evada, şi eu te cred. Se gândi o clipă: Te-am studiat, adăugă.

— Adevărat?

— Nu aici, rosti guvernatorul, cuprinzând închisoarea printr-un gest al mâinii, ci afară – am citit despre tine şi m-am gândit la tine şi un pic te-am înţeles – asta îmi dă certitudinea că te bazezi pe ceva când vorbeşti atât de lejer despre evadare.

Manfred încuviinţă. Încuviinţă de mai multe ori, gânditor, şi simţi cum stârneşte un nou interes în bărbatul care izbucni.

— Şi, în timp ce dublez gărzile, ştiu în adâncul sufletului că acel „ceva” al dumitale nu e „ceva” cu dinamită în el, sau „ceva” bazat pe forţă brută, ci e „ceva” al naibii de adânc – aşa văd eu lucrurile.

Dădu din cap în semn de rămas bun, şi uşa celulei se închise înapoia lui cu un sunet aspru şi zornăit de chei.

Manfred ar fi trebuit judecat în şedinţele următoare arestării, dar Coroana ceru o amânare şi, fiind informat şi întrebat dacă are vreo obiecţie asupra hotărârii, răspunse că, departe de a obiecta, era recunoscător, deoarece aranjamentele nu erau gata deocamdată, şi când îl întrebară, ştiind că refuzase avocat şi consiliere, la ce aranjamente se referea, zâmbi enigmatic, şi ei ştiură că se gândea la minunatul lui plan de evadare. Că asemenea asigurări insistente ale evadării vor ajunge, în cele din urmă, la public prin presă era de aşteptat şi, cu toate că „Manfred declară că va evada din Wandsworth” din titlul

din „Megaphone”, deveni „Ciudata declaraţie a unui prizonier” în „The Times”, esenţa poveştii era aceeaşi, şi puteţi fi siguri că materialul era cam acelaşi. Un ziar de duminică, de mică circulaţie, se alătură declaraţiei că Manfred e nebun şi publică un articol despre „trăncăneala despre libertate a sărmanului lunatic”.

Având permisiunea de a citi ziarele, Manfred văzu articolul, şi asta îl făcu să se amuze o zi întreagă.

Paznicii erau schimbaţi zilnic, n-avea niciodată de două ori aceeaşi gardă, până când guvernatorul văzu o fisură în metoda care-i permitea unui paznic pe care-l cunoştea vag, şi de a cărui integritate nu era convins, să intre într-un contact mai apropiat cu prizonierul. Acest pericol reprezenta o ameninţare mai ales din partea noilor ofiţeri care fuseseră detaşaţi la Wandsworth să întărească echipa, şi guvernatorul căzu în extrema cealaltă, şi doi oameni de încredere, care îmbătrâniseră în funcţie, fură aleşi drept câini-de-pază permanenţi.

— Nu vei mai primi ziare, spuse guvernatorul într-o dimineaţă. Am primit ordine de la comandament – au fost câteva „anunţuri mortuare” suspicioase în „Megaphone” în ultimele zile.

— Nu eu le-am inserat, spuse zâmbind Manfred.

— Nu, dar s-ar putea să le fi citit, spuse guvernatorul sec.

— S-ar putea, rosti gânditor Manfred.

— Ai făcut-o?

Manfred nu răspunse.

— Bănuiesc că nu e o întrebare cinstită, spuse guvernatorul voios; oricum, gata cu ziarele. Poţi primi cărţi – orice fel de cărţi, fără limită.

Astfel că Manfred fu lipsit de plăcerea de a citi micile paragrafe care descriau mişcările şi faptele lumii mondene. Atâta doar că exact acestea îl interesau mai mult decât restul ziarelor la un loc. Asemenea ştiri erau negative şi le afla prin intermediul guvernatorului.

— Mai sunt nebun? Întrebă.

— Nu.

— M-am născut în Britania – fiul unor părinţi umili?

— Nu – acum e o altă teorie.

— Se presupune că, totuşi, numele meu adevărat e Isidor nu-ştiu-cum?

— Acum eşti un membru al unei familii nobile, dezamăgit de la o vârstă fragedă de prinţesa cea frumoasă, rosti pompos guvernatorul.

— Ce romantic! Spuse Manfred pe un ton liniştit. Seriozitatea vârstei, care se situa dincolo de vârsta reală, dispăru în lunga perioadă a aşteptării. Deveni aproape copilăros din nou. Avea un nesfârşit simţ al umorului care transforma chiar şi cele mai cumplite consecinţe ale procesului într-un subiect de amuzament.

Înarmat cu autoritatea Secretarului de Stat, veni Luigi Fressini, tânărul director al Institutului Antropologic din Roma.

Manfred fu de acord să-l întâlnească şi îl întâmpină cât de bine îi permiteau împrejurările. Fressini era un pic copleşit de propria sa importanţă, şi avea un comportament profesional puternic dezvoltat. Avea un mod arogant de a-şi lăsa capul pe-o parte când făcea observaţii, amintindu-i lui Manfred de un geambaş nu foarte priceput, dar nerăbdător să descopere cu orice risc „punctele” care se potriveau cu teoriile lui preconcepute.

— Aş dori să vă măsor capul, spuse.

— Mă tem că nu vă pot satisface dorinţa, rosti rece Manfred; pe de o parte, pentru că mă deranjează, şi, pe de alta, pentru că măsurarea capului în antropologie e la fel de depăşită ca sângerarea în chirurgie.

Directorul fu atins în demnitatea sa.

— Mă tem că, în materie de ştiinţă, nu mi se pot da lecţii… Începu.

— Oh, ba da, se poate, spuse Manfred, şi aţi fi mult mai nobil dacă aţi face-o. Aşa cum sunt Antonio de Costa şi Felix Hedeman care vă învinge pe propriul teren – monografia

aceea a dvS. Despre „Dinamici Cerebrale” a fost un nonsens penibil.

La care Fressini se înroşi foarte tare şi bolborosi nedesluşit şi părăsi celula, după care, în indiscreţia lui, acordă un interviu unui ziar de seară, în care îl descrise pe Manfred drept un criminal tipic, cu acele particularităţi ale dezvoltării parietale care sunt invariabil asociate cu ucigaşii cu-sânge-rece. Pentru publicarea a ceea ce constituia o gravă înfruntare a tribunalului, ziarul a fost dur penalizat şi, la cererea Guvernului Britanic, Fressini a fost mustrat şi, în cele din urmă, dat la o parte chiar de către acel De Costa despre care pomenise Manfred.

Toate aceste întâmplări alcătuiră comedia lungii aşteptări şi, în ce priveşte tragedia, nimic.

Cu o săptămână înainte de proces, Manfred, în cursul conversaţiei, îşi exprimă dorinţa de a primi încă un teanc de cărţi.

— Ce doreşti? Întrebă guvernatorul şi se pregăti să ia notiţe.

— Oh, orice, rosti leneş Manfred, călătorii, biografii, ştiinţă, sport – orice noutate care se vinde.

— O să-ţi aduc o listă, spuse guvernatorul, care nu era un om al cărţilor. Singurele cărţi de călătorii pe care le ştiu sunt cele două noi apariţii: „Trei luni în Maroc” şi „Prin pădurea Ituri”. Una e scrisă de Theodore Max, debutant, îl ştii?

Manfred clătină din cap.

— Dar o să le-ncerc, spuse.

— N-ar fi timpul să-ncepi pregătirea apărării? Întrebă guvernatorul ţâfnos.

— Nu am de oferit apărare, deci n-am ce apărare să pregătesc.

Guvernatorul păru vexat.

— Nu ai o viaţă destul de dulce, care să te determine să faci efortul de a o salva? Întrebă aspru, sau ai de gând să renunţi fără luptă?

— O să evadez, spuse Manfred din nou; nu te-ai plictisit să mă auzi spunând de ce nu fac nici un efort ca să mă salvez?

— Când ziarele vor începe din nou cu teoria „nebunului” – rosti exasperat oficialul închisorii, mă voi simţi tentat să rup regulile şi să scriu o scrisoare în sprijinul speculaţiei.

— Fă-o, spuse Manfred voios, şi spune-le că dau ture în celulă de-a buşilea, muşcând „picioarele” vizitatorilor.

A doua zi sosiră cărţile. Misterele pădurii Ituri rămâneau mistere, dar „Trei luni în Maroc” (volum mare, spaţii largi, 12 pe 6) o citi cu aviditate din scoarţă-n scoarţă, neţinând seama de faptul că criticii literari au considerat-o ca fiind cea mai proastă carte a sezonului. Ceea ce era o reflecţie răutăcioasă asupra meritelor literare ale autorului, Leon Gonsalez, care muncise de dimineaţă până seara să pregătească volumul pentru presă, scriind până târziu în noapte, în timp ce Poiccart, stând vizavi de el la masă, corecta filele umede care ieşeau din imprimantă.

CAPITOLUL 13

CREDINCIOŞII RAŢIONALI.

În salonaşul chipeş mobilat al unui apartament din West Kensington, Gonsalez şi Poiccart îşi savurau trabucurile de după-masă, fiecare ocupat cu propriile gânduri. Poiccart îşi aruncă trabucul în şemineu şi scoase pipa din măceş lustruit şi o umplu tacticos dintr-o pungă gigantică. Leon îl privi printre genele întredeschise, punând la un loc fragmentele de informaţii pe care le colectase prin observaţii insistente.

— Devii sentimental, prietene, spuse.

Poiccart ridică privirea întrebător.

— Ai fumat un trabuc de-al lui George fără să-ţi dai seama. La jumătate, ai observat că banderola nu fusese scoasă, aşa că a trebuit s-o rupi. Datorită banderolei ai aflat că e unul dintre trabucurile preferate ale lui George, şi asta ţi-a declanşat un gând care te-a scârbit de trabuc, şi l-ai aruncat.

Poiccart îşi aprinse pipa înainte de a răspunde.

— Ai vorbit ca un detectiv dintr-o revistă ieftină, rosti sincer. Dacă vrei să ştii, ştiam că e al lui George şi, din exces de loialitate, am încercat să-l fumez; la jumătate, cu părere de rău am ajuns la concluzia că prietenia are limitele ei; tu eşti cel sentimental.

Gonsalez închise ochii şi zâmbi.

— E încă o recenzie a cărţii tale în „Evening Mirror” din seara asta. Poiccart continuă maliţios: Ai văzut-o?

Silueta tolănită clătină din cap.

— Spune, continuă nemilos Poiccart, că un autor care poate face Marocul atât de plictisitor cum l-ai făcut tu, ar…

— Scuteşte-mă, murmură Gonsalez pe jumătate adormit.

Tăcură zece minute, doar tic-tacul micuţului ceas de pe şemineu şi pufăiturile regulate ale pipei lui Poiccart rupând tăcerea.

— Mi se pare, rosti Gonsalez cu ochii închişi, că George e în postura unui maestru care le-a dat de rezolvat celor doi elevi ai săi o problemă dificilă, convins că, aşa dificilă cum e, vor depăşi toate obstacolele şi vor găsi soluţia.

— Credeam că dormi, spuse Poiccart.

— Nicicând n-am fost mai treaz, rosti calm Gonsalez. Doar aranjam detaliile. Îl cunoşti pe dl. Peter Sweeney?

— Nu, spuse Poiccart.

— E membru al Consiliului Cetăţii din Chelmsford. Un om mare şi bun.

Poiccart nu răspunse.

— De asemeni, e conducătorul şi mintea mişcării „Credinţa Raţională”, de care probabil ai auzit.

— Nu, recunoscu Poiccart, apatic dar interesat.

— Credincioşii Raţionali„, explică somnoros Gonsalez, sunt o ramură a „Noilor Unitarieni„, şi „Noii Unitarieni” sunt un amestec de oameni nedreptăţiţi.

Poiccart căscă.

— Credincioşii Raţionali”, continuă Gonsalez, au o misiune în viaţă, au de asemeni o fanfară, şi o colecţie de cântece

prosteşti, compuse, înregistrate şi distribuite gratuit de dl. Peter Sweeney, care e un om cu dare de mână.

Apoi tăcu aproape un minut.

— O misiune în viaţă, şi o fanfară simpatică – ai cărei membri primesc lunar salariu – de la Peter.

Poiccart întoarse capul şi-şi privi curios prietenul.

— Care-i chestia? Întrebă.

— Credincioşii Raţionali", continuă monotonul Gonsalez, sunt genul de oameni care dintotdeauna au fost într-o eternă minoritate. Sunt împotriva lucrurilor, împotriva localurilor publice, împotriva music-hall-urilor, împotriva consumului de carne, a vaccinării – şi a pedepsei cu moartea, repetă moale.

Poiccart aşteptă.

— Cu ani în urmă, erau priviţi ca o bătaie de cap – huliganii îi atacau la mitinguri; poliţia îi persecuta pentru blocarea drumurilor, şi unii au fost trimişi la închisoare şi au revenit, fiind prezentaţi cu aureole nou lustruite la mic-dejunuri cu carne – cu Peter la prezidiu.

— Acum, când au scăpat de persecuţii – martiriul nu poate fi cumpărat atât de ieftin – sunt o instituţie ca o roată de tors mecanică şi un socialism monden – ceea ce dovedeşte că dacă insişti să acţionezi suficient şi insistent, spunând în gura mare „pro bono publico"*, oamenii te vor aprecia la propria ta valoare şi te vor tolera.

Acum, Poiccart asculta concentrat.

— Aceşti oameni demonstrează – Peter e într-adevăr înstărit, cu grămezi de proprietăţi în cartierele sărace, şi a ademenit şi alţi domni bogaţi şi doamne în mişcare. Demonstrează în toate ocaziile. Au psalmi – Peter îi numeşte „psalmi", şi e o distincţie bună, etichetându-le drept semi-laice – pentru aceste clipe festive, psalmi pentru zăpăcirea celor ce vaccinează, şi pentru mâncătorii de carne, şi aşa mai departe. Dar dintre toate „Slujbele de Protest" ale lor, niciuna nu e mai profundă, mai frumoasă decât cea aranjată

special pentru a-şi exprima oroarea şi dezgustul faţă de pedeapsa capitală.

Pauza fu atât de lungă încât Poiccart scoase un nerăbdător: „Ei bine?”.

— Încercam să-mi amintesc psalmul, rosti gânditor Leon. Dacă-mi amintesc corect, prima strofă e cam aşa:

Hai la luptă, voi viteji, Oroarea s-o stricăm;

Nicicând doi negri nu vor fi un alb.

Nici crima – legală, nu.

— Ultimul vers, spuse îngăduitor Gonsalez, e un fleac, dar printr-o sugestie delicată duce la morala de bază a poeziei. Mai e un vers care, pentru moment, îmi scapă, dar poate mă voi gândi la el mai târziu.

Se ridică brusc şi se aplecă, lăsându-şi mâna pe braţul lui Poiccart.

— Când vorbeam ieri de planul nostru, ai amintit de marele nostru pericol, singurul lucru pe care nu-l putem evita. Nu ţi se pare că aceşti „Credincioşi Raţionali” ne oferă soluţia, prin campaniile lor de protest, prin demonstraţiile lor, cu fanfara lor şi psalmii lor fără noimă?

Poiccart trase calm din pipă.

— Eşti un om minunat, Leon, spuse.

Leon se duse la bufet, îl descuie, şi scoase o mapă imensă, ca acelea în care îşi cară pictorii desenele. Desfăcu legăturile şi răsfoi paginile. Era o colecţie care îi costase pe „Cei Patru Justiţiari” mult timp şi foarte mulţi bani.

— Ce-ai de gând? Întrebă Poiccart în timp ce celălalt, scoţându-şi haina şi punându-şi pince-nez-ul, se aşează în faţa unui plan pe care-l extrăsese din mapă. Leon luă un toc de pe masă, examină vârful cu ochiul unui talentat meseriaş şi scoase grijuliu dopul unei sticle cu tuş.

— Ai simţit vreodată dorinţa să desenezi insule imaginare? Întrebă, dând nume propriilor golfuri, botezând capurile, creând oraşe printr-o trăsătură de toc, şi ridicând munţi înalţi, cu mişcări în zig-zag? Pentru că eu o să fac aşa ceva – mă simt în starea aceea care, pentru copii, e elocvent

descrisă ca „încercare”, şi am dorinţa să necăjesc Scotland Yard-ul.

Era cu o zi înainte de proces, când Falmouth făcu descoperirea. Ca să fim exacţi, aceasta fu făcută pentru el. Proprietarul unei pensiuni de pe Gower Street dădu de ştire că doi indivizi misterioşi închiriaseră camere. Au sosit noaptea târziu cu un geamantan din piele purtând diverse etichete străine; în mod deliberat şi-au ţinut feţele în umbră, şi barba unuia era evident falsă. În afară de asta, au plătit chiria în avans, şi asta a fost cea mai nebunească circumstanţă din toate. Imaginaţi-vă gazda noastră, conducându-i în camerele lor, palpitând din cauza cumplitei suspiciuni, întrebuinţându-şi la maximum capacităţile de simulare, ostentativ nonşalant, şi nerăbdător să transmită noutăţile secţiei de poliţie de după colţ. Pentru că unul îl striga pe celălalt Leon, şi vorbeau cu disperare în aparteu despre „Sărmanul Manfred”.

Ieşiră împreună, spunând că vor reveni puţin după miezul nopţii, cerând să li se facă focul în dormitor, pentru că noaptea era umedă şi răcoroasă.

O jumătate de oră mai târziu, întreaga poveste îi fusese relatată lui Falmouth la telefon.

— Prea frumos ca să fie adevărat, a fost comentariul său, dar dădu ordine. Hotelul era bine supravegheat la miezul nopţii, dar atât de dibaci, încât eventualii trecători nu şi-ar fi dat seama niciodată. La trei dimineaţa, Falmouth îşi spuse că cei doi fuseseră avertizaţi, şi sparse uşile ca să percheziţioneze camerele. Nu găsiră decât geamantanul. Câteva articole de îmbrăcăminte, purtând eticheta unui croitor parizian, până când Falmouth, examinând fundul geamantanului, descoperi că e fals.

— Hello! Spuse şi, în lumina descoperirii sale, exclamaţia era modestă ca forţă, pentru că, grijuliu împăturite şi isteţ ascunse, dădu peste planuri. Le examină rapid şi fluieră. Apoi le împături la loc şi le puse grijuliu în buzunar.

— Ţineţi casa sub observaţie, ordonă. Nu cred că se vor întoarce, dar, dacă o fac, luaţi-i.

Apoi zbură pe străzile pustii cât de iute îl putea purta maşina, şi-l trezi pe comisarul-şef dintr-un somn adânc.

— Ce s-a-ntâmplat? Îl întrebă în timp ce-l conduse pe detectiv în biroul său.

Falmouth îi arătă planurile.

Comisarul ridică din sprâncene şi fluieră.

— Despre asta e vorba, mărturisi Falmouth.

Şeful întinse planurile pe masa largă.

— Wandsworth, Pentonville şi Reading, rosti comisarul. Planuri, şi planuri remarcabil de bune, ale tuturor celor trei închisori.

Falmouth îi arătă scrisul înghesuit şi rândurile grijuliu trasate cu cerneală roşie.

— Da, le văd, spuse comisarul, şi citi: „Zid, 3 picioare grosime – dinamită aici, paznic aici – poate fi împuşcat de pe zid, distanţa până la intrarea în închisoare, opt metri; celula condamnaţilor aici, ziduri de un metru, o fereastră cu gratii trei metri şi trei inci de la sol”.

— Au mers la cele mai mici amănunte – ce e asta – Wandsworth?

— La fel e cu toate, sir, spuse Falmouth. Au calculat distanţele, înălţimile şi posturile; probabil le-au trebuit ani de zile ca să obţină informaţiile astea.

— Un lucru e evident, spuse comisarul; nu vor acţiona până după proces – toate aceste planuri au fost trasate având drept obiectiv principal celula condamnaţilor.

A doua zi dimineaţă Manfred primi vizita lui Falmouth.

— Trebuie să-ţi spun, domnule Manfred, rosti, că în posesia noastră se află detalii complete ale proiectatei dumitale evadări.

Manfred păru uluit.

— Noaptea trecută, cei doi prieteni ai dumitale au scăpat la mustaţă, lăsând în urmă planurile elaborate…

— În scris? Întrebă Manfred, cu zâmbetul său rapid.

— În scris! Rosti solemn Falmouth. Cred că e de datoria mea să-ţi spun asta, pentru că se pare că te bazezi prea mult pe ceea ce, practic, e imposibil, o evadare din puşcărie.

— Da, răspunse absent Manfred, poate că da – în scris ai spus.

— Da, totul a fost cercetat – îşi dădu seama că spusese destul, şi schimbă subiectul. Nu crezi că ar trebui să te răzgândeşti şi să angajezi un avocat?

— Cred că ai dreptate, rosti lent Manfred. Vrei să-mi aranjezi o întâlnire cu un membru al unei respectabile firme de avocatură?

— Cu siguranţă, spuse Falmouth, deşi renunţasei la apărare.

— Oh, nu e vorba de apărarea mea, spuse Manfred vesel; doar că mă gândesc că ar trebui să-mi fac un testament.

CAPITOLUL 14

LA, OLD BAILEY, Au fost câţiva privilegiaţi cărora li s-a permis să intre la Old Bailey, cu bilete de la şerifi, reporteri, mari actori şi autori de mare succes. Prima ediţie a ziarelor de seară anunţă sosirea acestora din urmă. Mulţimea din afara tribunalului se mulţumi să discute despre trecutul şi posibilul viitor al prizonierului.

„Megaphone” dădu din nou lovitura, deoarece publică în extenso amănunte din testamentul prizonierului. Făcu referire la acesta în diverse editoriale ca „Un document şocant” şi „Un fragment extraordinar”. Era remarcabil atât prin valoarea moştenirii, cât şi prin generozitatea acestuia.

Suma era de aproape jumătate de milion şi, din aceasta, uluitoarea sumă de 60.000 de lire era moştenită de către „Secta cunoscută sub numele de „Credincioşii Raţionali„, pentru continuarea campaniei împotriva pedepsei capitale”, o incredibilă moştenire amintind că „Cei Patru Justiţiari” ştiau doar o singură pedeapsă pentru cei care erau osândiţi.

— Doriţi să păstrăm totul sub tăcere, desigur, spuse avocatul când testamentul fu atestat.

— Ba deloc, spuse Manfred; de fapt, cred că ar fi mai bine să daţi o copie ziarului „Megaphone”.

— Vorbiţi serios? Întrebă avocatul consternat.

— Absolut, spuse celălalt. Cine ştie, zâmbi, ar putea influenţa opinia publică în… Îâî. Favoarea mea.

Astfel că faimosul testament deveni proprietate publică, şi când Manfred, urcând treptele înguste din lemn care duceau spre boxa din Old Bailey, ajunse în faţa tribunalului plin, tribunalul zumzăitor discuta exact despre ultima lui ciudăţenie.

— Tăcere!

Privi curios boxa încăpătoare şi, când un paznic îi arătă locul, încuviinţă şi se aşeză. Se ridică atunci când se citi rechizitoriul.

— Eşti vinovat sau nevinovat? Fu întrebat, şi răspunse scurt:

— Nu cer pledoarie.

Era interesat de procedură. Judecătorul în robă stacojie, cu faţa bătrâncioasă, înţeleaptă şi cu un aer bizar, detaşat, îl interesa cel mai mult. Şerifii ca nişte afacerişti în blănuri, preoţii care stăteau cu picioarele încrucişate, rândul triplu de avocaţi cu peruci, banca mai joasă a reporterilor cu şoaptele lor aprige, dând instrucţiuni în timp ce înmânau copiile băieţilor de serviciu, şi puternica forţă poliţienească ce păzea tribunalul: cu toţii îl interesau în cea mai mare măsură.

Liderul Coroanei era un omuleţ cu un chip ascuţit, puternic şi cu un discurs dramatic convingător. Parcă era tot timpul posedat de dorinţa de a trata corect acuzaţiile, corect Coroana şi corect prizonierul. Nu era pregătit, spunea, să expună amănunţit anumite puncte care fuseseră prezentate în ancheta tribunalului poliţienesc, sau să convingă juriul că acuzatul era lipsit total de posibilităţi de mântuire.

Nici măcar nu spuse că bărbatul care fusese ucis, şi de a cărui ucidere era acuzat Manfred, fusese un cetăţean vrednic de laudă sau dezirabil. Martorii care se oferiseră să confirme că-l cunoscuseră pe decedat, erau ciudat de tăcuţi asupra caracterului său moral. Era chiar pregătit să accepte declaraţia că era un om rău, cu o influenţă diabolică asupra asociaţilor săi, o influenţă imorală asupra tinerelor femei angajate, un individ certat cu legea, un netrebnic, un depravat.

— Dar, domnilor juraţi, rosti impresionant avocatul, o comunitate civilizată ca a noastră, a acceptat un sistem – oricât de încâlcit şi imperfect ar fi – prin care cei ticăloşi şi cu gânduri rele sunt pedepsiţi. Generaţii după generaţii de legiuitori înţelepţi au structurat şi perfecţionat o ierarhie a pedepsei care să contracareze orice delincvenţă cunoscută. Şi-a stabilit sistemul cu trudă, făcând mari sacrificii naţionale pentru principiile pe care le implică acest sistem. S-a luptat la sânge cu privilegiile unei mari libertăţi – libertatea unei legi administrate de ofiţerii săi aleşi şi aplicate în spiritul unei echităţi nealterate.

Şi continuă să vorbească despre „Cei Patru Justiţiari” care fondaseră o maşinărie a pedepsei, care depăşise limitele şi intrase în conflict cu legea; care condamnase şi executase conform unei judecăţi independente şi sfidând codul stabilit.

— Şi din nou spun, nu voi cădea în greşeala de a afirma că au pedepsit fără motiv: cu dovezile împotriva victimelor lor, ofiţerii Coroanei ar fi ezitat să declanşeze o anchetă. Dacă ei s-ar fi mulţumit cu o perspectivă abstractă a unei crime sau alteia, şi dacă ar fi spus că acest individ sau celălalt merită pedeapsa, noi, reprezentanţii legii, pentru o clipă ne-am fi îndoit de justeţea raţionamentului lor. Numai că noi am intrat în conflict asupra problemei adecvării pedepsei şi asupra problemei mult mai serioase a dreptului individului de a determina pedeapsa, ceea ce are drept rezultat apariţia în boxă a acestui individ, sub acuzaţia de crimă.

Pe parcursul discursului, Manfred se aplecă în faţă, urmărind cuvintele avocatului.

O dată sau de două ori încuviinţă, ca şi cum ar fi fost de acord cu vorbitorul, şi nici măcar o singură dată nu arătă vreun semn de dezaprobare.

Martorii veniră unul după altul. Din nou avocatul, şi doctorul, şi bărbatul volubil cu privire crucişă. Când

termină cu fiecare, avocatul întrebă dacă are de pus vreo întrebare, dar Manfred clătină din cap.

— L-aţi mai văzut pe acuzat înainte? Îl întrebă judecătorul pe ultimul martor.

— Nu, săr, nu l-am făsut, spuse martorul categoric, nu am nic de spus împotriva lui.

Când părăsi boxa martorilor, spuse cu voce tare:

— Mai sunt încă alţi trei – nu freau dorinţa să mor, şi printre râsetele care urmară acestei demonstraţii de precauţie, Manfred îl rechemă tăios.

— Dacă nu aveţi vreo obiecţie, my lord? Spuse.

— Absolut niciuna, răspunse curtenitor judecătorul.

— Aţi menţionat ceva despre alţi trei, spuse. Sugeraţi că v-au ameninţat?

— Nu, săr, nu! Spuse înflăcărat micuţul.

— Nu pot consulta avocatul, spuse zâmbind Manfred, dar îi transmit că n-a existat nici o nuanţă de intimidare a martorului în acest caz.

— Niciuna, se grăbi să spună avocatul; dvS. Trebuie să faceţi această declaraţie.

— Împotriva acestui om – prizonierul arătă spre boxa martorilor – n-avem nimic care să justifice acţiunea noastră. E contrabandist de zahăr şi dealer de proprietăţi furate – dar legea va avea grijă de el.

— E o minciună, rosti micuţul din boxă, alb la faţă şi tremurând; e o calomnie!

Manfred zâmbi iar şi-l concedie cu un gest al mâinii.

Judecătorul l-ar fi putut condamna pe prizonier pentru acuzaţia irelevantă, dar trecu peste incident.

Cazul acuzării se apropia de încheiere, când un oficial al curţii veni lângă judecător şi, aplecându-se, începu o conversaţie în şoaptă.

Când se retrase ultimul martor, judecătorul anunţă o întrerupere a şedinţei, şi avocatul acuzării fu convocat în camera excelenţei sale.

În celulele de lângă tribunal, Manfred primi un pont legat de ce urma să se întâmple şi se încruntă.

După pauză, judecătorul, aşezându-se, se adresă juriului:

— Într-un caz prezentând însuşirile neobişnuite care-l caracterizează pe acesta, spuse, trebuie să ne aşteptăm că vor apărea incidente de o natură aproape fără precedent. Circumstanţele sub care vor fi date acum dovezile nu sunt, totuşi, în întregime, fără precedent. Deschise o carte groasă cu legi într-un loc marcat cu o bucăţică de hârtie. Aici e Regina împotriva lui Forsythe şi, mai înainte, Regina împotriva lui Berander, şi, mai înainte, şi citat în toate aceste proceduri, Regele împotriva lui Sir Thomas Mandory, avem deci cazuri paralele. Închise cartea.

— Cu toate că acuzatul nu a notificat dorinţa de a chema martori în numele său, un gentleman s-a oferit voluntar. Acesta doreşte să-şi păstreze anonimatul, şi există circumstanţe specifice care mă fac să-i accept cererea. Vă asigur, domnilor juraţi, că sunt mulţumit atât de identitatea martorului, cât şi de faptul că e demn de crezare.

Făcu un semn unui ofiţer şi, prin uşa judecătorului către boxa martorilor îşi făcu apariţia un tânăr. Era îmbrăcat într-o redingotă strânsă pe corp şi pe partea de sus a feţei purta o jumătate de mască.

Se aplecă uşor peste balustradă, privindu-l pe Manfred cu un mic zâmbet pe gura bine conturată, şi ochii lui Manfred îl înfruntară.

— Veţi vorbi în numele acuzatului? Întrebă judecătorul.

— Da, my lord.

Întrebarea care urmă provocă un oftat de surpriză în tribunalul ticsit.

— Afirmaţi responsabilitate egală pentru acţiunile sale?

— Da, my lord.

— Sunteţi, de fapt, un membru al organizaţiei cunoscută sub numele de „Cei Patru Justiţiari”?

— Da.

Vorbea calm, şi fiorul pe care-l produse mărturisirea lui, nu-l mişcă.

— Afirmaţi, de asemeni, spuse judecătorul, consultând o hârtie, că aţi participat la consiliile lor?

— Da.

Erau pauze lungi între întrebări, deoarece judecătorul verifica răspunsurile şi avocatul scria de zor.

— Şi spuneţi că sunteţi de acord atât cu obiectivele lor, cât şi cu metodele?

— Absolut.

— I-aţi ajutat să-şi ducă la bun sfârşit sentinţele?

— Da.

— Şi aţi fost de acord?

— Da.

— Şi susţineţi că sentinţele lor erau animate de un înalt simţ al datoriei şi responsabilităţii faţă de omenire?

— Sunt exact cuvintele mele.

— Şi că cei care au fost ucişi îşi meritau moartea?

— Sunt perfect satisfăcut.

— Declaraţi asta ca rezultat al cunoaşterii şi investigaţiei personale?

— Declar asta din cunoaştere personală în două cazuri, şi din investigaţiile proprii şi din mărturia independentă a unei înalte autorităţi legale.

— Ceea ce mă duce la următoarea întrebare, spuse judecătorul. Aţi întâlnit vreodată o comisie care să investigheze circumstanţele cazurilor cunoscute în care au fost implicaţi „Cei Patru Justiţiari”?

— Da.

— Era alcătuită dintr-un Şef al Justiţiei dintr-un anume stat european, şi patru emineţi avocaţi?

— Da.

— Şi ceea ce aţi declarat este rezultatul cercetărilor acelei comisii?

— Da.

Judecătorul încuviinţă grav şi acuzatorul public se ridică pentru interogatoriu.

— Înainte de a vă adresa vreo întrebare, spuse, nu pot decât să-mi exprim acordul total cu excelenţa sa, apropo de păstrarea anonimatului dvs. Tânărul făcu o plecăciune.

— Acum, să vă întreb ceva. Cât timp aţi făcut parte din asociaţia celor Patru Justiţiari?

— Şase luni, răspunse celălalt.

— Deci, într-adevăr nu vă aflaţi în postura de a da dovezi despre esenţa acestui caz – care datează de cinci ani, din câte ştiu.

— În afara dovezilor date de Comisie.

— Daţi-mi voie să vă întreb – dar trebuie să vă spun că nu sunteţi obligat să răspundeţi dacă nu doriţi – sunteţi mulţumit că „Cei Patru Justiţiari" sunt responsabili pentru acea tragedie?

— Fără îndoială, răspunse imediat tânărul.

— Ar putea exista ceva care să vă facă să vă îndoiţi?

— Da, rosti zâmbind martorul, dacă Manfred ar nega-o, nu numai că m-aş îndoi, dar aş fi ferm convins de nevinovăţia lui.

— Spuneţi că sunteţi de acord atât cu metodele cât şi cu obiectivele lor?

— Da.

— Să presupunem că aţi fi patronul unei mari firme de business care are în subordine o mie de muncitori, cu reguli şi regulamente pentru conducerea lor, şi o scară de mecanisme şi pedepse pentru păstrarea disciplinei. Şi să presupunem că aflaţi că unul dintre muncitori se declară un judecător imparţial al conducerii, şi instituie, peste regulile dvs., un cod propriu.

— Ei bine?

— Ei bine, care ar fi atitudinea dvS. Faţă de acest om?

— Dacă regulile pe care le iniţiază ar fi înţelepte şi necesare, le-aş încorpora în codul meu.

— Să vă dau un alt caz. Să presupunem că guvernaţi un teritoriu, că administraţi legile –

— Ştiu ce vreţi să spuneţi, îl întrerupse martorul, şi răspunsul meu este că legile unei ţări sunt tot atâţia stâlpi ridicaţi în beneficiul comunităţii. Oricât v-aţi da silinţa, interstiţiile există, şi unii indivizi vin şi pleacă după cum vor, strecurându-se prin această fisură, sau direct prin spărtură.

— Şi aţi saluta o formă de justiţie neoficială care ar acţiona ca un fel de stop moral?

— Aş saluta justiţia curată.

— Dacă vi s-ar face o propunere abstractă, aţi accepta-o?

Tânărul făcu o pauză înainte de a răspunde.

— E dificil să te acomodezi cu abstractul, având în faţa ochilor asemenea dovezi tangibile ale eficacităţii sistemului Celor Patru Justiţiari, spuse.

— Poate că da, rosti avocatul şi dădu de înţeles că terminase.

Martorul ezită înainte de a părăsi boxa, uitându-se la prizonier, dar Manfred clătină din cap zâmbind, şi silueta subţire a tânărului ieşi din tribunal exact pe unde venise.

Zumzetul spontan al conversaţiei care urmă plecării lui răsună nestingherit, în timp ce judecătorul şi avocatul se consultau peste bară.

Garrett, jos printre ziarişti, dădu glas gândului vag care fusese prezent în mintea tuturor.

— Observi, Jimmy, îi spuse lui James Sinclair de la „Review”, cât de ireal e procesul ăsta? Nu-ţi lipseşte însăşi esenţa unui proces de crimă, tristeţea şi groaza? Un tip a fost ucis, şi acuzarea n-a scos o singură vorbă despre „acest sărman doborât în plină tinereţe” sau despre ceva care să te facă să te uiţi la prizonier să-l vezi cum reacţionează. E o discuţie filosofică, având la capăt spânzurătoarea.

— Corect, spuse Jimmy.

— Pentru că, spuse Garrett, dacă va fi găsit vinovat, va muri. Nu există nici o îndoială; dacă nu-l spânzură, CRACK!

Cu Constituţia Britanică, Magna Carta, Dieta Viermilor, şi alte câteva lucruri despre care pălăvrăgea Bill Seddon.

Remarca sa ireverenţioasă se adresa discursului de deschidere al procurorului. Acum, Sir William Seddon era din nou în picioare, începând să se adreseze juriului. Se referi la dovada adusă, la refuzul prizonierului de a aduce dovada în discuţie şi, convenţional, trasă pas cu pas punctele împotriva bărbatului din boxă. Aminti în treacăt despre înfăţişarea siluetei mascate din boxa martorilor. Pentru că merita să fie luat în consideraţie, dar nu influenţa cazul aflat în discuţia curţii. Juriul se afla aici pentru a formula un verdict conform legii existente, nu ca şi cum n-ar fi existat, să aplice legea, nu s-o creeze – asta era datoria juriului. Prizonierului i se va da ocazia de a vorbi în apărarea sa. Avocatul Coroanei îi oferise dreptul de a avea ultimul cuvânt. Dacă ar fi vorbit, l-ar fi ascultat cu atenţie, dându-i prizonierului posibilitatea de a izgoni orice îndoială încă prezentă în minţile lor. Numai că el nu vedea, nu-şi putea imagina cum ar putea juriul să nu dea decât un singur verdict.

Pentru un timp, se părea că Manfred nu intenţionează să profite de ocazie, deoarece nu făcu nici un semn, apoi se ridică în picioare şi, odihnindu-şi mâinile pe marginea biroului din faţă:

— My lord, spuse şi se întoarse formal spre juriu, şi domnilor.

Curtea era atât de tăcută, încât putea auzi scârţâitul stilourilor reporterilor, şi zgomotele neaşteptate din stradă.

— Mă îndoiesc atât de înţelepciunea cât şi de valoarea discursului, spuse, nu că aş sugera că deja v-aţi decis asupra chestiunii vinovăţiei mele, fără a avea motive excelente şi convingătoare.

— Am o obligaţie faţă de Consiliul Trezoreriei, se înclină spre procurorul atent, deoarece m-a scutit de acele banalităţi ale discursului care, mă tem, ar fi deranjat acest proces. Nu a încercat să-l scoată basma curată pe cel pe

care l-am ucis, sau să-l exonereze de crimele sale cumplite şi sordide. Mai degrabă, a clarificat poziţia exactă a legii faţă de mine, şi sunt total de acord cu tot ce a spus. Inechităţile legii sunt notorii, şi recunosc imposibilitatea, aşa cum e alcătuită societatea, de a îmbunătăţi legea astfel încât crimele cu care am avut de-a face să fie pedepsite aşa cum merită. Nu mă ridic împotriva sorţii care m-a trimis aici. Când am preluat misiunea, am preluat-o cu bună ştiinţă, pentru că şi eu, zâmbi chipurilor întoarse spre banca avocaţilor, şi eu mă pricep la legi – şi la alte lucruri.

— Mai există cei care-şi închipuie că eu ard de dorinţa de a modifica legile acestei ţări; nu e adevărat. Seturile de canoane, inflexibile în construcţia lor, nu pot fi adaptate în funcţie de caracteristicile unui caz, şi se întâmplă aşa când chiar chestiunea caracteristicii e un punct litigios. Legile Angliei sunt legi bune, înţelepte şi drepte şi echitabile. Ce altă laudă e necesară decât acest fapt, că recunosc că viaţa mea e pierdută datorită acestor legi, şi accept justiţia care mă condamnă?

— Nu-i mai puţin adevărat, când voi fi din nou liber, continuă calm, voi continua să fiu vrednic de judecata dvs., pentru că există acel ceva în mine, care arată limpede pe unde e drumul meu, şi cum pot servi cât mai bine omenirea. Dacă dvS. Spuneţi că a alege o victimă aici şi una colo pentru condamnare, atingând doar cea mai mică parte a lumii bandiţilor, eu însumi sunt nedrept – întrucât îi las pe cei mulţi şi îi pedepsesc pe cei puţini – răspund că pentru fiecare individ pe care-l ucideam, o sută se îngrozeau la auzul numelui nostru şi o apucau pe calea cea dreaptă; că exemplul unei singure execuţii salva alte mii. Şi dacă mă întrebaţi serios: Aţi ajutat reforma omenirii, vă răspund la fel de serios – Da.

În tot acest timp, se adresa judecătorului.

— Ar fi o nebunie să te aştepţi ca o ţară civilizată să se întoarcă la barbaria unei epoci în care moartea era pedeapsa pentru orice altă crimă, şi nu vă voi batjocori

inteligenţa, negând că o asemenea întoarcere la zilele negre mi-a fost sugerată vreodată. Dar a apărut o formă contrafăcută de umanitarism, ai cărei exponenţi, se pare, şi-au pierdut simţul proporţiei, şi au promovat frica de durere la rang de religie; cine a uitat că Epoca Raţiunii nu s-a terminat, şi că cei care sunt animale cu chip de om, răspund cu supuşenia animalului la disciplina coercitivă, răspund cu frică oarbă de moarte – şi sunt influenţaţi de metode care le ameninţă liniştea sau viaţa.

Întinse mâna spre judecător.

— Dumneavoastră, my lord, strigă, puteţi ordona biciuirea unei brute care aproape şi-a ucis unul dintre tovarăşi, fără a atrage mânia bărbaţilor şi femeilor, care pun totul înaintea durerii fizice – onoarea, patriotismul, justiţia? Puteţi condamna la moarte pe cineva pentru o crimă plină de cruzime, fără ca o mie de făpturi ţipătoare ale timpurilor noastre să nu se repeadă încoace şi încolo ca furnicile, încercând să-i obţină eliberarea? Fără un cor de plânsete – care n-a fost provocat de victima sfârtecată a ferocităţii lui? „Uciderea deliberată, uciderea crudă, spun ei, este voia lui Dumnezeu; dar pedepsirea legală a morţii, e crimă”. De aceea nu aştept înţelegere faţă de metodele adoptate de „Cei Patru Justiţiari”. Noi am reprezentat o lege – am executat prompt. Am ucis, dcă doriţi. În spiritul şi în litera legilor Angliei, am comis crime. Recunosc în faţa justiţiei condamnarea mea. Nu doresc să găsesc circumstanţe atenuante pentru crima mea. Nu-i mai puţin adevărat că actul pe care nu-l pot justifica spre satisfacţia dvs., îl justific pentru mine.

Se aşează.

Un avocat pledant, aplecându-se în spatele acuzatorului public, întrebă:

— Ce ziceţi de asta?

Sir William clătină din cap.

— Tulburător, rosti disperat.

Cuvântul de încheiere al judecătorului a fost unul dintre cele mai scurte cunoscute vreodată.

Juriul a trebuit să cadă de acord că prizonierul a comis crima de care fusese acuzat, şi că nu trebuie să se mai agite cu vreun alt aspect al cazului, ci cu exact ceea ce aveau. Era individul din boxă responsabil de uciderea lui Lipski?

Fără a părăsi boxa, juriul dădu verdictul.

— Vinovat!

Cei obişnuiţi cu asemenea scene au observat că judecătorul, pronunţând condamnarea la moarte, a omis cuvintele şocante şi sumbre care însoţesc de obicei ultima frază a legii şi că, la rândul lui, a vorbit fără emoţie.

— Fie va acorda o comutare a pedepsei, fie judecătorul e sigur că va evada, spuse Garrett, şi ultima explicaţie pare ridicolă.

— Apropo, rosti tovarăşul lui când ajunseră în stradă odată cu gloata care înainta lent, cine era spilcuitul care a întârziat şi s-a aşezat pe bancă?

— Înălţimea Sa, Prinţul de Escorial, spuse Charles, îşi petrece chiar acum luna de miere în Londra.

— Ştiu totul despre asta, rosti Jimmy, dar l-am auzit vorbindu-i şerifului chiar înainte să ieşim, şi m-a izbit că-i auzisem vocea înainte.

— Şi mie mi se pare la fel, rosti Charles cel discret – atât de discret, încât nici măcar nu-i sugeră editorului său că misterioasa mască ce depusese mărturie în numele lui George Manfred nu era nimeni alta decât Înălţimea Sa.

CAPITOLUL 15

CHELMSFORD.

Manfred fu transportat înapoi la puşcăria Wandsworth chiar în noaptea procesului. Guvernatorul, stând în curtea întunecoasă în timp ce dubiţa pătrunse înăuntru cu escorta ei zăngănitoare, îl primi cu gravitate.

— Doreşti ceva? Îl întrebă când ajunse în celula lui.

— Un trabuc, spuse Manfred, şi guvernatorul îi dădu cutiuţa. Manfred alese cu grijă, şeful închisorii privindu-l cu

un aer surprins.
— Eşti un om extraordinar, spuse.
— Şi trebuie să fiu, veni răspunsul, pentru că mă aşteaptă o încercare groaznică, depăşită numai prin unicitate.
— Va fi o petiţie pentru comutarea pedepsei, desigur, spuse guvernatorul.
— Oh, am renunţat la asta, râse Manfred, am renunţat prin lovitura de gheaţă a satirei – deşi cred că nu i-am descurajat pe „Credincioşii Raţionali”, pentru care mi-am făcut o asemenea provizie postumă.
— Eşti un om extraordinar, medită din nou guvernatorul. Apropo, Manfred, ce rol joacă doamna în evadarea ta?
— Doamna? Manfred era sincer uimit.
— Da, femeia care bântuie prin împrejurimile închisorii; o doamnă în negru, şi şeful pazei îmi spune că e extraordinar de frumoasă.
— Ah, femeia, spuse Manfred şi faţa i se înnegură. Speram să fi plecat.
Se aşează gânditor.
— Dacă e o prietenă de-a ta, nu va fi greu să-ţi obţin o întrevedere, spuse guvernatorul.
— Nu, nu, nu, răspunse Manfred în pripă, nu trebuie să fie nici o întrevedere – în nici un caz aici.
Guvernatorul îşi spuse că întrevederea aici era foarte improbabilă, deoarece guvernul plănuia transferul prizonierului, şi simţea că nu e de datoria lui către Stat să-i comunice. Nu trebuia, dacă ar fi ştiut, să facă din plan un mister.
Manfred zvârli pantofii greoi daţi de autorităţile închisorii – se schimbase în hainele de condamnat la întoarcerea la puşcărie – şi se întinse în pat astfel îmbrăcat, trăgându-şi o pătură peste el.
Unul dintre paznici sugeră tăios că ar trebui să se dezbrace.
— Nu merită, spuse, pentru un timp atât de scurt.

Crezură că se referea din nou la evadare, şi se minunară un pic de nebunia lui. Trei ore mai târziu, când guvernatorul veni în celulă, erau consternaţi.

— Cer scuze de deranj, spuse, dar trebuie să te transferăm la o altă închisoare – şi uite, nu te-ai schimbat!

— Nu, spuse Manfred, dând leneş pătura la o parte, dar credeam că transferul o să fie mai devreme.

— Cum ai aflat?

— Despre transfer – oh, mi-a şoptit o păsărică, rosti prizonierul, întinzându-şi oasele. Unde va fi – Pentonville?

Guvernatorul îl privi un pic ciudat.

— Nu, spuse.

— Reading?

— Nu, rosti scurt guvernatorul.

Manfred se încruntă.

— Oriunde ar fi, sunt gata, spuse.

Dădu din cap spre paznic în timp ce plecă, şi îşi luă un rămas bun neprotocolar dar călduros de la guvernator, în gara pustie, unde o locomotivă solitară cu un vagon ataşat, aştepta.

— Un tren special, după câte-mi dau seama, spuse.

— Adio, Manfred, spuse guvernatorul şi îi întinse mâna.

Manfred nu o luă – şi guvernatorul roşi în întuneric.

— Nu pot să-ţi dau mâna, spuse Manfred, din două motive. Primul e că minunatul tău paznic-şef mi-a pus cătuşele la spate…

— Nu mai contează al doilea, rosti guvernatorul cu un uşor hohot de râs şi apoi, în timp ce strângea braţul prizonierului, adăugă: Nu vreau să-i faci vreun rău celuilalt, dar dacă ai norocul ca acea minunată evadare a ta să se materializeze, cunosc un ofiţer respectat în Administraţia Penitenciarelor care s-ar bucura.

Manfred încuviinţă şi, când urcă în tren, rosti:

— Doamna aceea, dacă o vezi, spune-i c-am plecat.

— Îi voi spune, dar mă tem că nu-i pot spune unde anume.

— Asta e la latitudinea ta, spuse Manfred în timp ce trenul porni. Paznicii traseră obloanele, şi Manfred adormi.

Se trezi cu mâna paznicului-şef pe braţ, şi păşi pe platformă în timp ce răsărea soarele. Privirea lui iute căută pancartele cu reclame din gară. Ar fi făcut asta în mod obişnuit, pentru că ele i-ar fi spus unde se află, presupunând că autorităţile, dintr-un anume motiv, ar fi dorit să ţină destinaţia secretă. Dar acum avea un interes deosebit pentru reclame. Gara era sufocată de afişele unei agenţii de voiaj ieftine – o neobişnuită clasă de reclame faţă de pancartele austere dintr-o gară. Imense afişe strălucitoare care glăsuiau „Totul e în ordine” şi, dedesubt, cu caractere mai mici „Ultima modă”. Afişe mici glăsuiau: „Scrie-i verişoarei tale din Londra… Şi spune-i că târgul cu Gipsy Jack etc”. „Procedează ca la carte”, spunea altul. Coborând scările, observă pe partea opusă gării încă o dovadă a capriciului acestei extravagante agenţii, pentru că erau şi reclame mari luminoase, toate cu acelaşi scop.

În bezna intermitentă a vagonului, Manfred zâmbi larg. Într-adevăr, ingenuitatea lui Leon Gonsalez nu avea limite. A doua zi dimineaţa, când guvernatorul închisorii Chelmsford îl vizită, Manfred îşi exprimă dorinţa de a-i scrie o scrisoare verişoarei sale – din Londra.

— L-ai văzut? Întrebă Poiccart.

— Doar o clipă, spuse Leon. Se duse la fereastra încăperii şi privi afară. Exact în faţa lui se ridica faţada sinistră a puşcăriei. Reveni la masă şi îşi turnă o ceaşcă de ceai. Încă nu era ora şase, dar rămăsese treaz cea mai mare parte a nopţii.

— Secretarul de Stat, rosti întretăiat în timp ce bea lichidul fierbinte, e indiscret în corespondenţa sa şi, în general, e un om neglijent. Asta apropo de venirea lui Manfred.

— Am făcut două vizite în casa onorabilului gentleman în aceste două săptămâni, şi am aflat secrete uluitoare. Ştiai că Willington, preşedintele Ministerului Comerţului, a avut

o aventură, şi că un Lord al Amiralităţii bea ca un burete, şi Cancelarul îl urăşte pe Secretarul de Război, care vorbeşte tot timpul, şi…

— Ţine un jurnal? Întrebă Poiccart, şi celălalt încuviinţă.

— Un jurnal plin de mii de lire, umblă vorba, încuiat cu un lacăt de şase penny. Casa lui e prevăzută cu sistemul de alarmă Magno-Sellie, şi are trei servitori.

— Eşti aproape enciclopedic, spuse Poiccart.

— Dragul meu Poiccart, spuse iritat Leon, ţi-ai luat obiceiul de a accepta cele mai minunate informaţii de la mine, fără a mă învrednici cu următoarele atitudini măgulitoare: unu, surpriză incredibilă; doi, uimire extaziată; trei, admiraţie amestecată cu veneraţie.

Poiccart izbucni în râs: ceva neobişnuit la el.

— Am încetat să mă mai mir de inteligenţa ta, ilustrule, rosti în spaniolă, limba pe care cei doi o foloseau invariabil atunci când erau singuri.

— Toate astea mă depăşesc, continuă Poiccart, şi totuşi nimeni nu poate spune că sunt leneş în acţiune.

Leon zâmbi.

Amândoi munciseră din greu ultimele săptămâni. Pregătirea celor „Trei luni în Maroc” nu fusese o sarcină uşoară. Primul cuvânt al fiecărui al şaptelea paragraf alcătuia mesajul pe care trebuia să i-l transmită lui Manfred – şi era un mesaj lung. Fusese sarcina de a o tipări, de a aranja publicarea imediată, plasarea cărţii pe listă şi împingerea ei sub nasul unui public ostil. Aşa cum marinarii depozitează centuri de salvare pentru accidente neprevăzute, tot astfel, „Cei Patru Justiţiari” aveau echipament de salvare în fiecare ţară. Poiccart, făcând multe vizite în centrul Angliei, aducea cu el, din când în când, fragmente ciudate ale unei maşinării. Cu cât era mai uşor bagajul, cu atât mai grele componentele pe care le transmitea pe blat în Chelmsford într-un automobil puternic.

Casa singuratică, situată vizavi de închisoare, era de vânzare, din fericire, şi agentul care dirijă negocierile rapide având drept rezultat transferul, scăpă informaţia că noii clienţi sperau să ridice un garaj pe Colchester Road, care ar fi asigurat o armonizare sensibilă a traficului din Essex. Sosirea a două şasiuri vopsite grosolan veni în sprijinul imaginii afacerii noilor proprietari. Erau oameni întreprinzători, aceşti nou-veniţi, şi era un secret „la vedere”, că Gipsy Jack, a cărui caravană era sub sechestru, şi în mâinile unui supraveghetor, găsise la ei sprijin financiar. Chiar dacă Jack protestă viguros la sugestia ridicolă că ar fi trebuit să deschidă în Chelmsford într-un sezon nefavorabil, şi pufăi dispreţuitor la extravagantul limbaj de mahala al oraşului. Aşa cum nu fu de acord cu formularea afişelor, care i se păru mai blândă decât caracterul ilar cerut de afacerea sa de „entertainment”.

— Aceşti Heckford vor avea un eşec, spuse dl. Peter Sweeney de faţă cu toată familia. Ocupa Faith Home, o vilă bogat împodobită pe Colchester Road. Înainte de spectaculoasa naştere a „Credincioşilor Raţionali”, purtase mult mai impozantul titlu de Palace Lodge, asta că veni vorba.

— Nu se pricep la afaceri, şi sunt un pic duşi cu pluta. Pentru un mare preot al unui nou cult, limbajul lui Peter nu era nici pur, nici rafinat. Şi nici măcar n-au politeţea obişnuită a unui porc, adăugă ambiguu. Am dus petiţia acolo, astăzi, continuă indignat Peter, şi flăcăul care a venit la uşă! Oh, ce privelişte! Arăta de parcă n-ar fi închis ochii toată noaptea, ochi roşii, faţa albă, şi tremura tot.

— Neaţa, d-le Heckford, îi zic, am venit în legătură cu petiţia.

— Ce petiţie? Zice el.

— Petiţia pentru sărmana creatură care zace acum în Chelmsford, zic eu, condamnată la moarte – adică crimă legală, zic.

— Du-te dracu'! Zice el; astea au fost exact cuvintele lui: Du-te dracu! Am fost atât de supărat încât am plecat imediat de la uşă – nici măcar nu mă poftise înăuntru – şi, exact când am ajuns la capătul grădinii din faţă, el urlă: Şi de ce-l vrei graţiat? Nu ţi-a lăsat un morman de bani?

Dl. Peter Sweeney era foarte agitat în timp ce repetă această dură mostră de cinism.

— Această idee, rosti Peter solemn şi impresionant, NU TREBUIE LĂSATĂ SĂ CREASCĂ.

Trebuia dezminţită sugestia răutăcioasă că Peter aranjase demonstraţia lui zilnică, de la douăsprezece la două. Mai fuseseră asemenea manifestări şi înainte, întruniri în masă cu fanfare chiar la porţile închisorii, dar acestea erau întruniri plăpânde ale mamelor în comparaţie cu aceste demonstraţii în numele lui Manfred.

Amintirea „serviciului” zilnic e prea proaspătă în conştiinţa publicului, şi mai ales a publicului din Chelmsford ca să o mai descriem aici. Mulţimi de trei mii de oameni făceau legea, şi fanfara lui Peter trâmbiţa fără încetare, în timp ce Peter însuşi răguşea, ca efect al denunţării metodelor barbare ale unui sistem medieval.

Fraţii Heckford, noua firmă de maşini, protestau împotriva pagubelor pe care aceşti manifestanţi zilnici le provocau afacerii lor. Acel individ uşuratic, arătând mai uşuratic ca oricând, care se purtase atât de grosolan cu el, îl chemă pe Peter şi-l ameninţă cu interdicţia. Aceasta avu drept efect o şi mai mare întărâtare a lui Peter Sweeney, şi a doua zi întrunirea dură trei ore.

În închisoare, iadul de afară pătrunse chiar şi în singurătatea celulei lui Manfred, şi acesta fu satisfăcut.

Poliţia locală n-avu nici un chef să intervină – şi să redeschidă scandalul disperat care se declanşase înainte datorită acestor demonstraţii.

Astfel că Peter triumfă, şi mulţimea de pierde-vară care veni grămadă la adunarea de la miezul zilei crescu odată cu interesul pentru soarta condamnatului.

Şi fanfara mărită sună din alămuri şi toba mare bătu din ce în ce mai tare şi „Credincioşii Raţionali” câştigară noi adepţi.

Un turist curios stătea, într-o zi, la la marginea adunării. Din locul în care stătea, nu putea vedea fanfara, dar făcu o observaţie remarcabilă; nici mai mult, nici mai puţin decât o reflecţie vulgară despre un valoros membru al orchestrei.

— Flăcăul ăla, rosti acest critic necunoscut, bate aritmic – sau poate sunt două tobe şi nu ştiu eu.

Bărbatul căruia îi adresă remarcile ascultă cu atenţie, şi încuviinţă.

Mulţimea se retrăsese spre balustradele din faţa clădirii fabricanţilor de motoare şi, în timp ce se dispersa – petrecerea lui Peter avusese o magnifică „procesiune” spre oraş înainte de a se sparge – unul dintre noii chiriaşi veni la uşă şi rămase privind mulţimea amestecată. Auzi remarca referitoare la tempo-ul toboşarului, şi asta îl supără. Când reveni în salon, unde un Poiccart palid zăcea cu faţa-n sus pe o canapea, spuse:

— Trebuie să avem grijă, şi îi repetă conversaţia.

Cei doi se odihniră până la ora şase – aşa cum trebuie să se odihnească cei care au muncit sub o monstruoasă presiune a aerului – după care merseră să cureţe rezultatul muncii lor.

La miezul nopţii se opriră, şi spălară petele.

— Din fericire, spuse Poiccart, mai avem încă multe încăperi de umplut; salonul mai poate adăposti încă; sufrageria ne trebuie, salonaşul e plin. Mâine trebuie să începem de sus. Pe măsură ce munca înainta, nevoia de precauţie deveni din ce în ce mai stringentă; dar nici un accident nu le tulbură munca şi, cu trei zile înainte de data stabilită pentru execuţie, cei doi bărbaţi, ajungând în sufrageria vag mobilată, priviră unul spre altul peste masa neacoperită care-i separa, şi oftară mulţumiţi, pentru că lucrarea era aproape terminată.

— Indivizii ăia, spuse dl. Peter Sweeney, nu sunt chiar atât de Răi pe cât aş fi crezut. Unul din ei a venit azi la mine şi şi-a cerut Scuze. Arăta mai bine, şi s-a oferit să semneze petiţia. Peter îţi dădea mereu impresia, atunci când vorbea, că foloseşte cuvinte care încep cu majuscule.

— Tati, rosti fiul său, care n-avea decât preocupări strict materiale, ce-ai de gând să faci cu banii lui Manfred?

Părintele său îl privi cu severitate.

— Îi voi Dona Cauzei, rosti scurt.

— Ăsta eşti tu, nu-i aşa? Rosti copilul nevinovat.

Peter refuză să răspundă.

— Aceşti tineri, continuă, ar putea face mai rău decât au făcut. Sunt mult mai metodici decât credeam, mai misterioşi, electricianul oraşului îmi spune că folosesc curent electric în lucrările lor, au şi o mică instalaţie de gaz şi, din felul în care unul din ei manevra astăzi un vehicul impozant pe străzile Londrei, mi se pare că se pricep la afacerea asta cu maşini.

Gonsalez, întorcându-se dintr-o călătorie de probă cu maşina sa zgomotoasă, fu nevoit să raporteze o întâmplare neliniştitoare.

— Ea e aici, spuse în timp ce-şi ştergea unsoarea de pe mâini.

Poiccart se întrerupse din lucru – încălzea ceva într-un creuzet deasupra unei sobe electrice.

— Femeia din Gratz? Întrebă.

Leon încuviinţă.

— E normal, spuse Poiccart şi îşi reluă experimentul.

— M-a văzut, rosti calm Leon.

— Oh! Spuse celălalt apatic. Manfred spunea…

— Că nu va mai trăda – eu cred asta, şi George ne-a rugat să ne purtăm frumos cu ea, ăsta e un ordin.

(Era ceva mai mult în scrisoarea lui Manfred către „verişoara lui din Londra”, dar guvernatorul nu văzuse).

— E o femeie nefericită, rosti grav Gonsalez; ţi se rupea sufletul văzând-o la Wandsworth, unde stătea zile întregi cu ochii ei tragici ţintuiţi pe poarta urâtă a închisorii; aici, cu rezultatul muncii ei la vedere, trebuie că suferă torturile damnaţilor.

— Atunci, spune-i, zise Poiccart.

— Că…

— Că George va evada.

— M-am gândit la asta. Cred că şi George ar dori.

— Suta Roşie" a repudiat-o, continuă Leon. Am fost înştinţaţi ieri; nu sunt sigur că n-a fost şi ea condamnată. Ţi-aminteşti de Herr Schmidt, cel cu faţa rotundă? El a denunţat-o.

Poiccart încuviinţă şi ridică privirea gânditor.

— Schmidt, Schmidt, căută. Oh, da – există ceva împotriva lui, o crimă cu sânge-rece, nu-i aşa?

— Da, răspunse Leon foarte liniştit, şi nu mai vorbiră despre Herr Schmidt din Praga. Poiccart scufunda baghete subţiri din sticlă în conţinutul plin de bule care fierbea în creuzet, şi Leon privea în dorul lelii.

— Ea a spus ceva? Întrebă Poiccart după o tăcere lungă.

— Da.

Din nou tăcere, după care Leon reluă:

— Nu era sigură de mine – dar i-am făcut semnul „Sutei Roşii". Nu puteam să-i vorbesc în plină stradă. Oamenii lui Falmouth, după toate probabilităţile, o supraveghează zi şi noapte. Cunoaşteţi vechiul truc cu mănuşa pentru a da ora întâlnirii. Tragi uşor mănuşa şi te opreşti privind unul, două sau trei degete… Aşa că i-am semnalat să ne întâlnim în trei ore.

— Unde?

— La Wivenhoe – şi asta a fost destul de simplu – imaginaţi-vă că m-am aplecat pe fereastra maşinii şi i-am întrebat pe trecători cât îmi ia s-ajung la Wivenhoe – ultimul cuvânt rostit tare – cam trei ore? În timp ce-mi răspundeau, am văzut semnalul ei de consimţământ.

Poiccart mormăi în timp ce lucra.

— Ei bine, te duci? Întrebă.

— Da, răspunse celălalt şi se uită la ceas.

După miezul nopţii, Poiccart, moţăind în fotoliu, auzi sfârâitul şi exploziile mitralierei Gatling ale maşinii, în timp ce pătrundea în garajul improvizat.

— Ei bine? Întrebă când intră Leon.

— A plecat, spuse Gonsalez cu un oftat de uşurare. A fost o treabă dificilă, şi a trebuit s-o mint – nu ne putem permite riscul unei trădări. Ca moştenitoare a „Sutei Roşii", se agaţă de ideea că organizaţia noastră numără mii de oameni; a acceptat povestea mea de a ataca închisoarea prin forţă brută. Voia să rămână, dar i-am spus că ar putea da totul peste cap – pleacă mâine pe continent.

— Fireşte, n-are bani, spuse Poiccart cu un căscat.

— Deloc – „Suta Roşie" nu-i mai dă – dar i-am dat eu…

— Firesc, spuse Poiccart.

— A fost greu s-o conving să-i ia; acţiona ca o nebună între teama de George, bucuria la auzul ştirilor date de mine – şi remuşcare.

— Cred, continuă cu seriozitate, că are o afecţiune pentru George.

Poiccart îl privi.

— Mă surprinzi, rosti ironic şi plecă la culcare.

Ziua îi găsi muncind. Maşinăria trebuia demontată, o uşă grea reparată, noi cauciucuri pentru maşina cea mare. Cu o oră înainte de demonstraţia de la miezul zilei, se auzi o bătaie în uşa de la intrare. Leon răspunse şi găsi un şofer politicos. În stradă se afla o maşină cu un singur ocupant.

Şoferul voia petrol; rămăsese fără combustibil. Stăpânul său coborî din maşină şi veni să dirijeze negocierea simplă. Cu un singur cuvânt, îşi concedie mecanicul.

— Aş avea una sau două întrebări despre maşina mea, rosti clar.

— Poftiţi înăuntru, sir, spuse Leon şi-l conduse în salon.

Închise uşa şi se întoarse spre vizitatorul în haină de blană.

— De ce-ai venit? Întrebă rapid; e teribil de periculos – pentru tine.

— Ştiu, răspunse celălalt liniştit, dar m-am gândit că aş putea da o mână de ajutor – care e planul?

Leon îi spuse în câteva cuvinte, şi tânărul se înfioră.

— O experienţă înspăimântătoare pentru George, spuse.

— E singura cale, răspunse Leon, şi George are nervi de oţel.

— Şi, după aceea – la cheremul sorţii?

— Vrei să spui pe unde o să dispărem – pe mare, desigur. E un drum bun de aici spre Clacton, şi vasul ne aşteaptă între Clacton şi Walton.

— Înţeleg, rosti tânărul şi făcu o sugestie.

— Excelent – dar tu? Spuse Leon.

— E-n ordine, rosti vizitatorul.

— Apropo, ai o hartă cu reţeaua telegrafică a acestei zone?

Leon descuie un sertar şi scoase o hârtie împăturită.

— Dacă ai putea aranja asta, spuse, ţi-aş fi recunoscător.

Bărbatul pe nume Courtlander însemnă planul cu un creion.

— Am oameni în care poţi avea încredere până la capăt, spuse. Firele vor fi tăiate la ora opt, şi Chelmsford va fi izolat de lume.

Apoi, cu un bidon de petrol în mână, se întoarse la maşină.

CAPITOLUL 16

EXECUŢIA.

Dacă treci prin uşiţa care duce la cabina portarului (uşiţa va fi încuiată şi zăvorâtă în urma ta), cel care te însoţeşte te va conduce printr-o altă uşă într-o curte care e străjuită într-un capăt de porţile masive ale închisorii şi, în celălalt, de o imensă poartă din oţel. Prin această poartă ajungi în altă curte şi, ţinând dreapta, ajungi la o scară cu trepte din piatră care te duce în micul birou al guvernatorului. Dacă

mergi de-a lungul pasajului îngust în care dă biroul, cobori un şir de scări în celălalt capăt, printr-o uşă bine păzită, ajungi deodată în marea sală a închisorii. Aici, galeriile se înşiră de-a lungul ambelor părţi ale sălii, şi pasarele şi poduri de oţel traversează din loc în loc spaţiul. Aici, de asemeni, scări lucioase în zig-zag, şi faţada albă a celor două ziduri lungi ale sălii e presărată cu mici uşi negre.

La parter, prima celulă pe dreapta, cum intri în sală din biroul guvernatorului, e mai spaţioasă şi mai încăpătoare decât suratele ei. Mai există, de asemeni, o nuanţă de confort în dungile rogojinii care acoperă podeaua, în lumina gazului care luceşte în cuşca sa metalică zi şi noapte, în masă şi scaun şi în patul confortabil. Aceasta e celula condamnaţilor. La o duzină de paşi faţă de prag se află o uşă care duce în altă parte a curţii şi, după încă o duzină de paşi, ajungi într-o căsuţă modestă, cu etaj, fără ferestre, şi o intrare suficient de largă ca să permită trecerea a doi oameni unul lângă altul. Există o grindă de care poate fi prinsă rapid o frânghie şi o trapă, şi o cavitate căptuşită cu cărămidă, colorată cu tempera roz-somon.

Din celula sa, Manfred era un ascultător interesat, întrucât zi de zi zgomotul demonstraţiei din faţa porţilor creştea în intensitate.

Descoperi în medicul care-l vizita zilnic un gentleman cu un anume spirit. Într-un fel, îl înlocuia pe guvernatorul din Wandsworth cu un tovarăş intelectual, pentru că stăpânul de la Chelmsford era un individ rezervat, impregnat cu tradiţiile sistemului. Manfred îi destăinui doctorului părerea lui personală despre „Credincioşii Raţionali”.

— Dar, pentru Dumnezeu, cum de le-aţi lăsat atâţia bani? Întrebă surprins medicul.

— Pentru că urăsc maniacii şi oamenii mărunţi şi proşti, veni răspunsul criptic.

— Acest Sweeney. Continuă el.

— Cum aţi aflat de Sweeney? Întrebă doctorul.

— Oh, se aude, rosti neglijent Manfred. Sweeney avea o reputaţie internaţională; în afară de asta, adăugă, fără să i se clintească vreun muşchi al feţei, ştiu totul despre toţi.

— Despre mine, de pildă? Îl provocă doctorul.

— Despre dumneata, rosti înţelept Manfred. Din ziua în care ai plecat din Clifton, până în ziua în care te-ai însurat cu mai tânăra Miss Arbuckle din Chertsey.

— O, Doamne! Şopti doctorul.

— Nu e surprinzător, nu-i aşa, explică Manfred, că de foarte multă vreme m-am interesat de diversele staff-uri ale închisorilor din apropierea Londrei?

— Presupun că nu, rosti celălalt. Nu-i mai puţin adevărat că era impresionat.

Viaţa lui Manfred în Chelmsford diferea foarte puţin de cea din Wandsworth.

Rutina vieţii în puşcărie rămânea aceeaşi: exerciţiile zilnice, vizitele pedante ale guvernatorului, doctorului şi capelanului.

Într-o singură privinţă Manfred era neînduplecat. Nu voia să primească ajutor spiritual, nu aştepta nici un serviciu religios. Îşi susţinu poziţia în faţa capelanului scandalizat.

— Nu ştii din ce sectă fac parte, spuse, pentru că am refuzat să dau vreo informaţie despre asta. Sunt convins că nu doreşti să devin un prozelit sau să mă abaţi de la credinţa mea.

— Care e credinţa dvs.? Întrebă capelanul.

— Aceasta, spuse Manfred, e taina mea cea mai adâncă, şi nu intenţionez s-o destăinui nimănui.

— Dar nu puteţi muri ca un păgân, spuse oripilat preotul.

— Punctul de vedere e totul, veni răspunsul calm, şi sunt perfect satisfăcut de moralitatea mea; pe lângă asta, adăugă, încă n-am de gând să mor şi, fiind conştient de asta, mă feresc să accept din partea oamenilor de bine mila şi gândurile pe care nu le merit.

Pentru doctor, Manfred era o sursă permanentă de uluire, lăsând să-i scape noutăţi surprinzătoare, dobândite în mod

misterios.
— De unde face rost de informaţii, asta mă uimeşte, sir, se destăinui guvernatorului. Cei care-l păzesc…
— Sunt dincolo de orice bănuială, rosti prompt guvernatorul.
— Primeşte ziare?
— Nu, numai cărţile pe care le cere. Ieri şi-a exprimat dorinţa pentru „Trei luni în Maroc”, spunea că a citit jumătate când era la Wandsworth, şi voia s-o recitească, ca „să fie sigur” – aşa că i-am dat-o.
Cu trei zile înainte de data fixată pentru execuţie, guvernatorul îl informă pe Manfred că, în ciuda prezentării unei petiţii, Secretarul de Stat n-a văzut nici un motiv pentru a renunţa la sentinţă.
— Nici nu m-aşteptam la aşa ceva, răspunse fără pic de emoţie.
Petrecu cea mai mare parte a timpului sporovăind cu cei doi paznici. Simţul strict al datoriei îi forţa să răspundă monosilabic, dar reuşi să le stârnească interesul, vorbindu-le despre locuri ciudate de pe glob. Cât le stătu în putinţă, îl ajutară să-i treacă vremea, şi el le aprecie efortul.
— Te numeşti Perkins, spuse într-o zi.
— Da, zise paznicul.
— Şi tu eşti Franklin, i se adresă celuilalt, şi individul răspunse afirmativ. Manfred dădu din cap.
— Când voi fi liber, spuse, o să vă recompensez pentru răbdarea voastră exemplară.
La plimbarea de luni – marţi era ziua fatală stabilită de Marele Şerif – văzu un civil plimbându-se în curte şi-l recunoscu, şi la revenirea în celulă ceru să-l vadă pe guvernator.
— Aş dori să-l întâlnesc pe dl. Jessen, spuse când sosi ofiţerul, şi guvernatorul şovăi.
— Aţi avea bunăvoinţa de a transmite cererea mea Secretarului de Stat, prin telegraf? Întrebă Manfred, şi guvernatorul promise că o va face.

Spre surprinderea lui, un răspuns imediat dădu permisiunea necesară.

Jessen păşi în celulă şi se înclină curtenitor spre bărbatul care stătea pe marginea canapelei.

— Voiam să-ţi vorbesc, Jessen, spuse Manfred şi-i făcu semn să se aşeze. Voiam să clarific afacerea Starque, odată pentru totdeauna.

Jessen zâmbi.

— A fost în regulă – era un ordin semnat de Ţar şi adresat mie personal – n-aveam altceva de făcut decât să-l sugrum, spuse.

— Şi totuşi ai putea crede, continuă Manfred, că te-am angajat pentru treaba asta deoarece -

— Ştiu de ce am fost luat, rosti liniştitul Jessen. Starque şi Francois se aflau în limitele legii, erau condamnaţi de lege, şi voi loviţi numai în cei pe care legea îi ocoleşte.

Apoi Manfred se interesă de „Asociaţie", şi Jessen se lumină.

— Asociaţia" înfloreşte, rosti voios. Acum îi convertesc pe hoţii de bagaje – ştii, ăia care bântuie prin gări.

— La ce? Întrebă celălalt.

— La realitate – la hamalii pe care-i întruchipează uneori, rosti entuziastul, şi adăugă trist: Totuşi, e o treabă a naibii de anevoioasă să găseşti funcţii pentru cei care vor s-o apuce pe calea cea dreaptă şi n-au decât un bilet de învoire ca să-i poţi identifica.

Când se ridică să plece, Manfred îi strânse mâna.

— Nu-ţi pierde speranţa, spuse.

— Ne mai vedem, spuse Jessen, şi Manfred zâmbi.

Din nou, dacă v-aţi plictisit de repetiţia aceasta: „Manfred zâmbi", amintiţi-vă că cele două cuvinte descriu cel mai bine atitudinea lui în acele cumplite zile din Chelmsford.

Nu exista nici urmă de neseriozitate în felul în care trata situaţia apăsătoare. Comportamentul lui în ocaziile în care-l întâlnea pe capelan era unul pe care cel mai sensibil om nu-l putea trece cu vederea, dar fermitatea era de neînvins.

— E imposibil de făcut ceva cu el, rosti disperatul preot. Sunt ca un copil în mâinile lui. Mă face să mă simt ca un predicator care îi ia un interviu lui Socrate.

Nu exista precedent pentru remarcabila stare a afacerii şi, în cele din urmă, la cererea lui Manfred, s-a hotărât să se renunţe la ceremonia serviciului religios.

După-amiază, în timpul plimbării, ridică ochii spre cer, şi paznicii, urmărindu-i privirea, văzură în aer un imens zmeu galben, purtând un banner care făcea reclamă unei mărci de anvelope.

— Galben zmeu, eşti al meu, improvizã şi mormăi un cântecel în timp ce mergea în jurul cercului de piatră.

În noaptea aceea, după ce se retrăsese la odihnă, îi luară hainele de puşcăriaş şi îi înapoiară costumul în care fusese arestat. I se păru că aude zgomot de paşi în timp ce moţăia, şi se întrebă dacă nu cumva guvernul întărise paza închisorii. Sub fereastra lui, pasul unei santinele răsună mai energic şi mai apăsat.

— Soldaţi, ghici şi adormi.

Bănuiala i se adeveri. La ora unsprezece apăruse teama de evadare, şi jumătate de batalion sosise cu trenul noaptea şi ajunsese la închisoare. Capelanul făcu un ultim efort, şi primi un refuz neaşteptat, neaşteptat datorită forţei uluitoare cu care fusese rostit.

— Refuz să te văd, izbucni Manfred. Era prima explozie de nerăbdare pe care o afişa.

— Nu ţi-am spus că nu mă voi lăsa pradă reducerii unui serviciu religios la o farsă? Nu pricepi că trebuie să am un motiv foarte special ca să mă comport astfel, sau crezi că sunt un bădăran ursuz care-ţi respinge bunătatea din pură perversitate?

— Nu ştiu ce să mai cred, rosti trist capelanul, şi vocea lui Manfred se înmuie când îi răspunse:

— Amână-ţi raţionamentul câteva ore – atunci vei afla.

Relatările acelei memorabile dimineţi se referă la faptul că Manfred a mâncat foarte puţin, dar adevărul e că s-a

bucurat de un mic-dejun copios, spunând: Am înaintea mea o călătorie lungă, şi am nevoie de toată puterea.

La opt fără cinci minute, un grup de ziarişti şi paznici se adună la uşa celulei, o linie dublă de paznici se formă de-a lungul curţii, şi linia extinsă a soldaţilor care înconjurau clădirea închisorii stătea în aşteptare. La opt fără un minut, sosi Jessen cu însemnele biroului în mână. Apoi, când ceasul bătu opt fix, guvernatorul îi făcu semn lui Jessen, şi intrară în celulă. Simultan şi într-o duzină de locuri diferite ale ţării, firele de telegraf care conectau Chelmsford cu restul lumii fură tăiate.

Era o procesiune tragică, un pic lipsită de groază datorită absenţei preotului, dar îndeajuns de înspăimântătoare. Manfred, cu mâinile legate, îl urma pe guvernator, cu câte un paznic ţinându-l de fiecare braţ, şi Jessen încheia procesiunea. Îl conduseră spre căsuţa fără ferestre şi-l aşezară pe trapă şi se retraseră, lăsând totul în seama lui Jessen. Atunci, când Jessen băgă mâna în buzunar, Manfred vorbi.

— Depărtează-te un pic, spuse; înainte de a-mi pune frânghia de gât am ceva de spus, şi Jessen se depărtă. Şi anume, rosti lent Manfred, adio!

Pe parcurs vocea crescu în intensitate, şi Jessen se aplecă să ridice colacul de frânghie care zăcea pe podea. Apoi, fără vreun semnal, înainte ca frânghia să fie ridicată, sau cineva să-l poată atinge, trapa se deschise cu un scrâşnet şi Manfred dispăru.

Dispăru de-a binelea, pentru că din groapă apăru un fum negru şi dens, care-i trimise pe bărbaţii de pe margine, clătinându-se şi tuşind, înapoi afară.

— Ce-i asta? Ce-i asta? Un oficial agitat se strecură printre ziarişti până la uşă şi urlă un ordin.

— Repede! Furtunul de incendiu!

Dangătul unui clopot îi trimise la posturile lor.

— E în groapă, strigă cineva, dar sosi un bărbat cu o mască contra fumului şi coborî. Rămase acolo mult timp, şi

când reveni, povesti incoerent:
— Fundul gropii a fost săpat – e un pasaj dedesubt şi o uşă – fumul – l-am oprit, e un cartuş de fum!
Paznicul-şef îşi scoase revolverul din toc.
— Pe aici, strigă, şi coborî iute pe frânghia care atârna.
Era întuneric, dar intui drumul; alunecă pe povârnişul abrupt unde tunelul se afunda sub zidul închisorii, şi cei din spatele lui îl urmară. Apoi dădu brusc peste un obstacol şi căzu, julindu-se şi tremurând.
Unul dintre oameni adusese o lampă, şi lumina ei pâlpâi de-a lungul pasajului accidentat. Paznicul-şef îi strigă să se grăbească.
În lumină, văzu că obiectul de care se lovise era o uşă masivă din brad negeluit şi întărită cu fier. O hârtie îi atrase atenţia. Era fixată pe uşă, şi ridică lanterna să citească: „Dincolo de acest punct, tunelul e minat”.
Atât.
— Înapoi în închisoare, ordonă scurt paznicul. Mină sau nu, Manfred dispăruse, dar observă că uşa era aproape inexpugnabilă.
Reveni în lumină, plin de lut şi transpirat de efort.
— S-a dus! Raportă scurt; dacă am putea scoate oamenii afară pe drum şi am înconjura oraşul…
— S-a făcut deja, rosti guvernatorul, dar în faţa închisorii e o gloată, şi am pierdut trei minute ca să trecem printre ei.
Acest aprig bătrân tăcut avea un macabru simţ al umorului, şi se răsuci spre capelanul tulburat.
— Îmi imaginez că acum ştii de ce n-a vrut slujba religioasă?
— Ştiu, rosti simplu preotul, şi ştiind, sunt recunoscător.
Manfred se simţi prins într-o plasă, mâini îndemânatice îi slăbiră legăturile de la încheieturi şi-l ridicară în picioare. Locul era plin de vălătuci de fum înţepător.
— Pe aici.
Poiccart, mergând în faţă, îndreptă razele lămpii electrice spre podea. Trecură povârnişul dintr-un singur salt, şi se

clătinară când aterizară; ajungând la uşa deschisă, se opriră în timp ce Leon o închise şi puse bolţurile de oţel la locurile lor.

Lampa lui Poiccart dădu la iveală lateralele fin tăiate ale tunelului, şi, în celălalt capăt, fură nevoiţi să escaladeze resturile maşinăriei demontate.

— Nu-i rău, rosti Manfred, privind lucrarea cu un ochi critic. „Credincioşii Raţionali” au fost de folos, adăugă.

Leon dădu din cap.

— Dacă n-ar fi fost fanfara lor, s-ar fi putut auzi burghiele lucrând în închisoare, rosti gâfâind.

În capăt, sus pe o scară, apoi în sufrageria plină de pământ, prin pasaj, cu câţiva inci mai înalt datorită lutului.

Leon îi ţinu haina groasă şi Manfred o îmbrăcă. Poiccart dădu drumul motorului.

— Corect! Porniră bubuind şi ţopăind pe poteca din spate care dădea în strada principală, la cinci sute de iarzi sub închisoare.

Leon, privind înapoi, văzu petele stacojii ţinând piept mulţimilor negre de la porţi.

— Soldaţi care blochează drumurile, spuse; suntem la ţanc – calc-o, Poiccart.

Poiccart se conformă până când ajunseră în câmp deschis, după care marele alergător de curse apăsă acceleraţia, şi rafale de vânt mângâiară feţele bărbaţilor cu adieri plăcute.

În cea mai pustie porţiune a drumului, dădură peste fire de telegraf care atârnau peste gardul viu.

Ochii lui Leon străluciră la vederea lor.

— Dacă le-au tăiat şi pe celelalte, vânătoarea s-a terminat, spuse; cam într-o jumătate de oră vor porni cu maşinile în urmărirea noastră; sunt aproape sigur că vom atrage atenţia, şi vor reuşi să ne ia urma.

Au atras atenţia cu siguranţă, pentru că, lăsând în urmă Colchester, dădură peste un baraj de poliţie, şi un poliţist gesticulând, făcându-le semn să oprească.

Îl depăşiră, lăsându-l într-un nor gros de praf. Ţinând-o pe drumul spre Clacton, avură drum liber până când ajunseră pe o şosea pustie, unde o căruţă se stricase şi bloca înaintarea.

Un căruţaş rânjind îi văzu că sunt la strâmtoare.

— Nu puteţi trece p-aici, mister, spuse voios; şi nu mai e alt drum decât la vreo două mile înapoi.

— Unde sunt caii tăi? Întrebă rapid Leon.

— La fermă, rânji individul.

— Bun, spuse Leon. Privi în jur, nu se vedea nimeni. Dă înapoi, spuse şi îi făcu semn lui Poiccart să întoarcă maşinăria.

— De ce?

Leon ieşi din vehicul, îndreptându-se cu paşi repezi spre epava din cherestea de pe drum.

Se aplecă, o examină scurt, şi aruncă ceva sub imensa grămadă. Aprinse un chibrit, menţinu flacăra, şi fugi înapoi, înşfăcându-l pe ţărănoiul leneş-în-mişcări şi trăgându-l după el.

— Hei, ce-i asta? Întrebă omul dar, înainte de a-i răspunde, se auzi o explozie asurzitoare, ca bubuitul unui tunet, şi aerul se umplu de sfărâmături.

Leon se mai uită o dată şi făcu semn maşinii să înainteze.

Când se aşeză, se întoarse spre ţăranul uluit.

— Spune-i stăpânului tău că mi-am luat libertatea de a-i dinamita căruţa, spuse, apoi, când omul schiţă un gest ca şi cum ar fi vrut să-l înşface de braţ, Leon îi dădu un brânci care-l făcu să zboare, şi maşina trecu peste rămăşiţele căruţei.

Maşina se îndrepta acum spre Walton şi, după un timp, se întoarse brusc spre mare.

Douăzeci de minute mai târziu, două maşini se îndreptau ca fulgerul pe acelaşi drum, oprindu-se ici şi colo pentru ca paznicul-şef să adreseze o întrebare pietonului întâlnit din întâmplare.

Şi acestea ţâşniră spre mare şi urmară drumul stâncos.

— Priviţi! Spuse unul dintre ei.

Exact în faţă, ascunsă de o curbă, se afla o maşină. Goală.

Când ajunseră lângă ea, ţâşniră afară câte o jumătate de duzină de paznici din fiecare vehicul. Alergară pe iarba verde până ajunseră chiar pe marginea stâncii.

Nici urmă de evadat.

Albastrul liniştit al mării era netulburat, cu excepţia locului unde, la trei mile depărtare, un superb yacht alb cu aburi pleca în larg.

Atraşi de înfăţişarea paznicilor, câţiva oameni se adunară în jurul lor.

— Da, spuse un pescar nedumerit, i-am văzut, trei dintre ei au plecat într-una din şalupele care merg ca fulgerul – acu' nu-i mai vedem.

— Ce vapor e ăla? Întrebă rapid paznicul-şef şi arătă spre yachtul care se îndepărta.

Pescarul îşi scoase pipa din gură şi răspunse:

— Yachtul Regal.

— Ce Yacht Regal?

— Al Prinţului Escorialului, rosti impresionant pescarul.

Paznicul-şef mârâi:

— Ei bine, ei n-au cum să fie la bord! Spuse.

SFÂRŞIT

* iată!

* Bogatul riscă mai mult să fie otrăvit decât săracul – dicton în limba latină în original (NT)

* proprietarul, în lb. Franceză, în original (NT)

* Nu-I aşa, în lb. Franceză în original (NT)

* Deznodământ, în lb. Franceză în original (N. Trad.)

* pentru binele public. N. Trad.